ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2004

© Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΤΥΡΟΛΟΗΣ ΚΑΙ ΣΕΡΕΝΤΙΟΥ
κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ
κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ

ISBN: 960 - 8062 - 10 - 1
ISSN: 1108 - 4421

Σταυρὸς ἐξωφύλλου: Σκευοφυλάχιον Ἱερᾶς Μονῆς Βλατάδων (10ος-11ος αἰών).

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΤΥΡΟΛΟΗΣ ΚΑΙ ΣΕΡΕΝΤΙΟΥ

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΚΔΟΘΕΝ ΔΑΠΑΝΑΙΣ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΕΥΓΕΝΙΟΥ

ΤΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΞΑΝΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

2004

Ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ, 15ος αἰών
Σκευοφυλάκιον Ἱερᾶς Μονῆς Βλατάδων.

Ἀριθμ. Πρωτ. 1149

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Τυρολόης καί Σερεντίου, ὑπέρτιμε καί ἔξαρχε Θράκης, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Παντελεῆμον, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρα Ἱερότητι καί εἰρήνη παρά Θεοῦ.

Μετά πολλῆς χαρᾶς πληροφορηθέντες ἐκ γράμματος τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἱερότητος, περί τῆς ἐπιμελεία ὑμῶν ἐπικειμένης νέας καί καλλιτεχνικῆς, πληρεστέρας δέ ἀπό πάσης πλευρᾶς, ἐκδόσεως "Ἀρχιερατικοῦ" ἐπί τῇ βάσει παλαιοτέρων Πατριαρχικῶν ἐκδόσεων, ὡς καί ἄλλων πηγῶν, πρός χρῆσιν ὑπό τῶν ἀδελφῶν Ἱεραρχῶν ἐν τῇ ἱερουργία τοῦ Φρικτοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί τῇ τελέσει ἄλλων Ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εὐχαρίστως ἀνταποκρινόμεθα διά τῶνδε τῶν Πατριαρχικῶν ἡμῶν Γραμμάτων εἰς τήν παράκλησιν ὅπως καί τήν θεοφιλῆ ταύτην πρωτοβουλίαν τοῦ ἡμετέρου αὐτόθι Πατριαρχικοῦ Ἱδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν εὐλογήσωμεν ἀπό τῆς Μητρός Ἐκκλησίας.

Τυγχάνει γνωστόν ὅτι τά πάντα ἐν τῇ Ἁγία ἡμῶν Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησία ὁρίζονται καί καθαγιάζονται ἀπό τῆς ἐν αὐτῇ "λογικῆς λατρείας", αὐτονόητον δέ εἶναι ὅτι καί πᾶσα περί αὐτήν καί τά κατ᾽ αὐτήν μέριμνα, ὡς ἡ ὑμετέρα νῦν, ἀποτελεῖ ὄντως ἐπαινετήν φιλοτιμίαν, ἐφ᾽ ᾗ ἐπιθυμοῦμεν ἵνα συγχαρῶμεν καί εὐχαριστήσωμεν ὁλοθύμως ὑμῖν, Ἱερώτατε ἀδελφέ, εὐχόμενοι ὅπως ἡ νέα αὕτη ἔκδοσις ἐκπληρώσῃ τόν ἱερόν σκοπόν αὐτῆς, ὥστε τά πάντα ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν λατρεία εὐσχημόνως καί κατά τάξιν γίνωνται.

Αἰτούμεθα δ᾽ ἐπί τούτοις ἐφ᾽ ὑμᾶς καί ἐπί τούς ἐκλεκτούς συνεργάτας ὑμῶν πλουσίαν τήν χάριν, τά δωρήματα καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Μυσταγωγοῦ καί Μεγάλου Ἀρχιερέως Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

͵βα΄ Δεκεμβρίου ια΄

ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εἰς τὰ ἤδη κυκλοφοροῦντα Ἀρχιερατικὰ προστίθεται καὶ ἡ ἀνὰ χεῖρας ἔκδοσις. Συμμετέχων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριακονταετοῦς ἀρχιερατείας μου, εἰς λειτουργικὰς συνάξεις καὶ ἱερὰς τελετάς, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὡς συλλειτουργὸς ἀρχιερεύς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπίσκοπος πρόεδρος λειτουργικῶν συνάξεων καὶ ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ἀντιμετώπισα συχνάκις πρόβλημα, λόγῳ χρησιμοποιήσεως παλαιῶν Ἀρχιερατικῶν, περιεχόντων τὰς θείας Λειτουργίας οὐχὶ πλήρεις, ἀλλ᾽ εἰς συνοπτικὴν μορφὴν καὶ ἐπιλεκτικῶς ἱεράς τινας Ἀκολουθίας. Οὕτω, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον καὶ χρήσιμον νὰ ἐκδοθῇ Ἀρχιερατικὸν πληρέστερον, ἀποτυποῦν κυρίως τὴν λειτουργικὴν τάξιν καὶ πρᾶξιν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία διὰ μέσου τῶν αἰώνων διεμόρφωσε τὴν λειτουργικὴν παράδοσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐγένετο ὁ θεματοφύλαξ καὶ κύριος ἐκφραστὴς τῆς καλουμένης βυζαντινῆς λειτουργικῆς παραδόσεως. Ὡς γνωστόν, ἡ παράδοσις αὐτή, ἀπὸ αἰώνων, ἐπεκράτησε πλήρως εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐφηρμόσθη εἰς ὅλην τὴν Ὀρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Αἱ κατὰ τόπους μικραὶ λειτουργικαὶ διαφοροποιήσεις ἢ τά, σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, διαμορφωθέντα τοπικὰ λειτουργικὰ ἔθιμα δὲν ἀλλοιώνουν ἀλλ᾽ ἐμπλουτίζουν αὐτήν. Ἐνσωματώθησαν εἰς τὸν κορμὸν αὐτῆς καὶ τηροῦνται ἐντὸς τῶν πλαισίων αὐτῆς, ὡς γραφικαὶ τοπικαὶ λειτουργικαὶ ἰδιαιτερότητες.

Τὸ παρὸν Ἀρχιερατικὸν δὲν εἶναι ἀνατύπωσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀρχιερατικοῦ τοῦ 19ου αἰῶνος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐλλιπὲς διὰ τὰς σημερινὰς λειτουργικὰς ἀνάγκας. Εἶναι συμπλήρωσις αὐτοῦ καὶ σύνθεσις μετὰ τῶν κυκλοφορησάντων ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερον Ἀρχιερατικῶν εἰς τὰς ἑλληνοφώνους Ἐκκλησίας, τὰς ἀκολουθούσας τὸ Τυπικὸν τῆς

Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐμπεριέχει τὴν σημερινὴν λειτουργικὴν πρᾶξιν καὶ δὲν ἀπομακρύνεται αὐτῆς. Οὐχ ἧττον ὅμως, βασίζεται εἰς ἀρχαίας πηγὰς καὶ συγχρόνους ἐκδόσεις. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὁ Βαρβερινὸς κῶδιξ (8ος αἰών), τὸ Εὐχολόγιον τοῦ Jacobus Goar (Βενετία 1730), τὸ Πατριαρχικὸν Ἀρχιερατικὸν (1820), τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἀνατύπωσις τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ Ἀρχιερατικοῦ τῆς γενομένης «ἐπιμελείᾳ καὶ ἀναλώμασι τοῦ πανιερωτάτου Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου τοῦ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ» (Βενετία 1773), τὰ Ἀρχιερατικὰ ἐκδόσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἄλλα Ἀρχιερατικὰ καὶ Εὐχολόγια, ὡς καὶ μεμονωμέναι Ἀκολουθίαι ἐκδοθεῖσαι αὐτοτελῶς.

Εὐχαριστῶ πολὺ τὸν φίλον καὶ συνάδελφον ἐν καθηγεσίᾳ διαπρεπῆ καθηγητὴν τῆς Λειτουργικῆς κ. Ἰωάννην Φουντούλην, ὁ ὁποῖος διεξῆλθε τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια καὶ συνεζήτησα μετ' αὐτοῦ ἐπὶ πολλῶν σημείων τοῦ Ἀρχιερατικοῦ, τόσον ἐπὶ τοῦ περιεχομένου ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς μορφῆς. Ἐπίσης, εὐχαριστῶ πολὺ τὸν ἀναπληρωτὴν καθηγητὴν κ. Θεόδωρον Γιάγκου, ἀγαπητὸν μαθητὴν καὶ συνεργάτην μου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὁ ὁποῖος διεξῆλθε καὶ αὐτὸς τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια μὲ ὀξὺ κριτήριον τελειότητος. Εἶμαι εὐγνώμων εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας κύριον Εὐγένιον, ἄριστον μαθητήν μου εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ ἐξέχοντα ἱεράρχην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, δαπάναις τοῦ ὁποίου ἐξετυπώθη τὸ παρὸν Ἀρχιερατικόν. Τέλος, εὐχαριστῶ τὸν τυπογράφον κ. Ἀθανάσιον Καγιᾶν διὰ τὴν ἐπιμεμελημένην αὐτὴν ἔκδοσιν. Εὐχαριστῶ τὸ Πατριαρχικὸν Ἵδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, τὸ ὁποῖον συμπεριέλαβεν εἰς τὴν σειρὰν «Λειτουργικὰ Βλατάδων» τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν.

Ὁ Μητροπολίτης Τυρολόης καὶ Σερεντίου
Παντελεήμων Ροδόπουλος

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Βασιλικῇ, Πατριαρχικῇ καὶ Σταυροπηγιακῇ Μονῇ Βλατάδων
βϡδ' Φεβρουαρίου ς'
Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πατριαρχικὴ Εὐλογία 9
Πρόλογος 11
Ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 17
Λόγος Κατηχητικὸς τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 51
Ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου 53
Ἡ θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων 84
Τάξις Καιροῦ 103
Τὰ εἰσοδικὰ τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν 110
Αἱ ἀπολύσεις τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν 112
Εὐχὴ εἰς τὸν εἰσερχόμενον εἰς διακονίαν ἐκκλησιαστικὴν 115
Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροθεσίᾳ Ἀναγνώστου 116
Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροθεσίᾳ Ψάλτου 118
Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροθεσίᾳ Ὑποδιακόνου 120
Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ Διακόνου 122
Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ Πρεσβυτέρου 127
Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ Ἐπισκόπου 131
Τάξις γινομένη ἐπὶ ἐνθρονίσει Μητροπολίτου 142

Τάξις γινομένη ἐπὶ προχειρίσει Ἡγουμένου 145
Τάξις γινομένη ἐπὶ προχειρίσει Ἡγουμένου ἐν τῷ Πατριαρχείῳ 148
Εὐχὴ ἐπὶ χειροθεσίᾳ Ἀρχιμανδρίτου 149
Τάξις εἰς τὸ γενέσθαι Ἀρχιδιάκονον ἢ Μέγαν Οἰκονόμον
ἢ Πρωτοπρεσβύτερον 150
Τάξις γινομένη εἰς τὸ ποιεῖσθαι Πνευματικὸν 152
Ἐνταλτήριον Γράμμα 154
Τάξις χειροθεσίας Ἄρχοντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου 155
Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος 157
Ἀκολουθία ἐπὶ Μνήστροις, ἤγουν τοῦ Ἀῤῥαβῶνος 170
Ἀκολουθία τοῦ Στεφανώματος, ἤγουν τοῦ Γάμου 174
Σχεδίασμα: Αἱ Ἀκολουθίαι τοῦ Ἀῤῥαβῶνος καὶ τοῦ Στεφανώ-
ματος συνημμένως τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ (κατ' ἀρχαῖον ἔθος) 185
Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἁγιασμοῦ 189
Ἕτεραι εὐχαὶ τοῦ Ἁγιασμοῦ 203
Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἁγιασμοῦ τῶν ἁγίων Θεοφανείων 207
Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας τῇ Κυριακῇ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς
ἑσπέρας 218
Ἀκολουθία τῆς τελετῆς τῆς Ἰνδίκτου ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ
Πατριαρχείῳ 234
Ἀκολουθία Νεκρώσιμος, ἤτοι εἰς κεχοιμημένους 237
Εὐχὴ εἰς Ἐπίσκοπον (ἐπιτάφιος) 246
Εὐχὴ εἰς κεκοιμημένον Ἱερέα (ἐξόδιος) 246
Εὐχὴ εἰς κοιμηθέντα Μοναχὸν 247

Ἀκολουθία Ἐπιμνημόσυνος 249
Δέησις ὑπὲρ τῶν Προκεκοιμημένων τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ... 252
Ἐπιμνημόσυνος Δέησις ὑπὲρ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων 253
Ἐπιμνημόσυνος Δέησις ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν τῆς Παιδείας 254

Τάξις τῆς Ἀρτοκλασίας 256

Περιστατικαὶ Εὐχαὶ καὶ Ἀκολουθίαι 259

Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι τὰ Βαΐα τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων 259

Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι ἐδέσματα κρεῶν τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα 260

Εὐχὴ ἐπὶ τοῖς προσφέρουσιν ἀμνὸν 260

Εὐχὴ τῶν κολλύβων 261

Εὐχὴ ἐπὶ τῇ μνήμῃ Ἁγίου διὰ δόσεως κρεῶν, οἴνου, ἄρτου καὶ κολλύβων 261

Εὐχὴ εἰς μετάληψιν σταφυλῆς τῇ ς΄ Αὐγούστου 262

Εὐχὴ ἐπὶ ἱστορηθεῖσαν καινὴν εἰκόνα 263

Εὐχὴ ἐπὶ μετανοοῦντα 263
Εὐχὴ ἑτέρα 264

Τάξις γινομένη ἐπὶ θεμελίῳ Ἐκκλησίας 265

Τάξις γινομένη ἐπὶ Σταυροπηγίῳ 266

Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίῳ Σχολείου 267

Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίῳ Οἴκου 268

Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίῳ παντὸς κτίσματος 268

Εὐχὴ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει καὶ λήξει μαθημάτων ἐν τοῖς σχολείοις 269

Εὐχὴ ἐπὶ ἐνάρξει παντὸς ἰδιωτικοῦ ἔργου 270

Εὐχὴ ἐπὶ ἐνάρξει παντὸς κοινωφελοῦς ἔργου 270
Εὐχὴ ἐπὶ ἐγκαταστάσει Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς 271
Εὐχὴ ἑτέρα 271
Εὐχὴ ἐπὶ ἐγκαινίοις ἀρδευτικῶν ἔργων 272
Εὐχὴ ἐπὶ εὐλογήσει νέου ὀχήματος 273
Ἀκολουθία ἐπὶ ἐγκαινίοις πλοίου 274
Ἀκολουθία ἐπὶ ἐγκαινίοις φιλανθρωπικοῦ καταστήματος 279

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Εὐχὴ τῆς Προθέσεως

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφὴν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἁγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος τῶν προσενεγκάντων καὶ δι᾽ οὓς προσήγαγον· καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου Μυστηρίων.

Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος τὴν Μεγάλην Συναπτήν·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... *(εἰ δὲ λειτουργεῖ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος* καὶ τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν...*)* Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης... Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων... Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός·

Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Α΄ Ἀντιφώνου·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτός, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ἐπίβλεψον ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον καὶ ποίησον μεθ᾽ ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται τὸ Α΄ Ἀντίφωνον ἢ τὰ Τυπικά.
Εἶτα ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός·

Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Β΄ Ἀντιφώνου·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν. *Καὶ ψάλλεται τὸ Β΄ Ἀντίφωνον ἢ τὰ Τυπικά.*
Εἶτα ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Γ΄ Ἀντιφώνου·

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ψαλλομένου τοῦ Γ´ Ἀντιφώνου ἢ τῶν Μακαρισμῶν, γίνεται ἡ Μικρὰ Εἴσοδος. Ὅταν δὲ ἔλθωσιν εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, ὁ Διάκονος λέγει χαμηλοφώνως·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῆς Εὐχῆς δὲ τελεσθείσης, λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἀρχιερέα·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν Εἴσοδον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ποιῶν σταυρὸν κατὰ ἀνατολάς, λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Εἴσοδος τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος προσέρχεται πρὸς τὸν Ἀρχιερέα, ὅστις καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐρχόμενος δὲ ὁ Διάκονος εἰς τὸ μέσον καὶ στὰς ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως ἀνυψοῖ μικρὸν τὰς χεῖρας καὶ δεικνύων τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Σοφία. Ὀρθοί.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων ψάλλουσιν, εἰ μὲν Δεσποτικὴ ἑορτή, τὸ χαρακτηριστικὸν Εἰσοδικόν, εἰ δὲ μή, τὸ σύνηθες·

Δεῦτε προσκυνήσωμεν...

Ὁ Χορός· Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει μετὰ τῶν Ἱερέων τὸ πρῶτον Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, εἶτα δὲ θυμιᾷ κύκλῳ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν ἱερὰν Πρόθεσιν, τὰς Δεσποτικὰς Εἰκόνας καὶ τὸν Λαόν, τοῦ Χοροῦ ψάλλοντος τὰ λοιπὰ Ἀπολυτίκια. Εἶτα ψάλλει μετὰ τῶν Ἱερέων τὸ Κοντάκιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιόδου.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς χαμηλοφώνως τὴν Εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου Ὕμνου·

Ὁ Θεὸς ὁ Ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ Τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεὶμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβεὶμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον Ὕμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ἐκφώνως·

Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ

Ἔρχεται ὁ Διάκονος ἐγγὺς τῶν ἁγίων Θυρῶν καὶ δείχνυσι τὸ Ὀράριον τοῖς ἐκτός, λέγων ἐκφώνως· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ἅγιος ὁ Θεὸς... *(δίς). Ἐν Δεσποτικαῖς ἑορταῖς καὶ ὡς ὁρίζει τὸ Τυπικόν·* Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε... *ἢ* Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα...

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων· Ἅγιος ὁ Θεὸς...

Ὁ Χορός· Ἅγιος ὁ Θεὸς...

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων· Ἅγιος ὁ Θεός...

Ὁ Χορός· Δόξα... Καὶ νῦν... Ἅγιος ἀθάνατος...

Οἱ Ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βήματος εἰς τέσσαρας στάσεις·

α´ Ἅγιος ὁ Θεός. *β´* Ἅγιος ἰσχυρός. *γ´* Ἅγιος ἀθάνατος. *δ´* Ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεύς, τῶν Διακόνων ἐξερχομένων εἰς τὸν Σολέα καὶ τασσομένων ἔναντι αὐτοῦ, λαμβάνει τὰ Δικηροτρίκηρα καὶ μικρὸν προελθὼν πρὸ τῶν ἁγίων Πυλῶν καὶ βλέπων πρὸς τὸν Λαόν, ἀπαγγέλλει ἐμμελῶς ἐφ' ἑκάστῃ τῶν τριῶν πρώτων στάσεων τοῦ Τρισαγίου τὸ

Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου.

Τὸ πρῶτον ἐκφωνεῖ ἐστραμμένος πρὸς δυσμάς, τὸ δεύτερον πρὸς νότον καὶ τὸ τρίτον πρὸς βορρᾶν καὶ εὐλογεῖ διὰ τῶν Δικηροτρικήρων μεθ' ἑκάστην ἐκφώνησιν τὸν Λαόν.

Ὁ Χορὸς εἰς ἑκάστην δέησιν· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιδίδων τοῖς Διακόνοις τὰ Δικηροτρίκηρα εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα.

Ὁ Διάκονος, πρὸς τὸν Λαόν· Δύναμις. *Καὶ πρὸς τὸν Ἀρχιερέα χαμηλοφώνως·* Κέλευσον, Δέσποτα. *Καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ Καθέδρᾳ. Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·* Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. *Ὁ δὲ Διάκονος·* Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν. *Καὶ ὁ Ἀρχιερεύς·* Εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. *Καὶ ἀνέρχεται ἐν τῇ Καθέδρᾳ.*

Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν, ἐκφωνεῖ· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων, ψάλλει· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

Ὁ Χορός· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

[*Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν·* Κύριε, σῶσον τοὺς Βασιλεῖς.

Ὁ Χορός· Κύριε, σῶσον τοὺς Βασιλεῖς].

Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν· Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων· Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῆς θύρας ἐκφωνεῖ τὴν Φήμην τοῦ λειτουργοῦντος Ἀρχιερέως, ἣν ψάλλουσιν οἱ Ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ μετὰ τούτους οἱ Χοροί.

Λειτουργοῦντος Ἀρχιερέως ἔχοντος τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ τῷ Πατριαρχείῳ, πρῶτον ἐκφωνεῖται ἡ Φήμη τοῦ Πατριάρχου καὶ ψάλλεται αὕτη ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βήματος. Εἶτα ἡ Φήμη τοῦ ἱερουργοῦντος Ἀρχιερέως·

...τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως... [Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου]* ἡμῶν δὲ πατρὸς καὶ ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Εἰ δὲ ὁ ἱερουργῶν τυγχάνει βοηθὸς Μητροπολίτου ἢ Ἀρχιεπισκόπου ἐκφωνεῖται καὶ ψάλλεται ἡ Φήμη τοῦ Μητροπολίτου ἢ Ἀρχιεπισκόπου.

Μετὰ τὴν συντέλεσιν τῆς Φήμης, τοῦ Διακόνου ἐκφωνήσαντος ἠρέμα, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, *ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τοῦ Εὐαγγελίου·*

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

---

* Ὑπέρτιμοι καὶ Ἔξαρχοι εἶναι μόνον οἱ ἔχοντες τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν τῷ Πατριάρχῃ, οὐ εἰσιν Ἔξαρχοι.

Ὁ Διάκονος ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῆς θύρας, λέγει·

Πρόσχωμεν. *Ὁ Ἀναγνώστης τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς.*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Πρόσχωμεν.

Εἶτα ἀποτίθησιν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ Ὠμοφόριον καὶ τὴν Μίτραν. Καὶ τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει· Εἰρήνη σοι [τῷ ἀναγινώσκοντι].

Καὶ ὁ Χορὸς τὸ Ἀλληλούια. *Ψαλμὸς τῷ Δαυῒδ.*

Καὶ λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ Θυμιατήριον καὶ τὸ θυμίαμα, πρόσεισι τῷ Ἀρχιερεῖ, λέγων· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμίαμα. *Τοῦ δὲ Ἀρχιερέως εὐλογοῦντος καὶ τὴν Εὐχὴν εἰπόντος ταύτην·*

Θυμίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς· ὃ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος.

Καὶ ψαλλομένου τοῦ Ἀλληλούια *θυμιᾷ ὁ Διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν γύρωθεν καὶ τὸ ἱερατεῖον ὅλον καὶ τὸν Λαόν. Καὶ μετὰ τοῦτο, τὸ Θυμιατήριον ἀποθέμενος, ἔρχεται πρὸς τὸν Ἀρχιερέα καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλήν, κρατῶν καὶ τὸ Ὀράριον σὺν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ, λέγει·* Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (Ματθαίου *ἢ* Μάρκου *ἢ* Λουκᾶ *ἢ* Ἰωάννου). *Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων αὐτὸν λέγει μυστικῶς·*

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ *(τοῦ δεῖνος)*, δώῃ σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος μυστικῶς·

Ἀμήν· Ἀμήν· Ἀμήν. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Ἀπόστολε ἅγιε...

Καὶ προσκυνήσας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν ἁγίων Θυρῶν, προπορευομένων λαμπάδων, ἔρχεται καὶ ἵσταται ἄνω ἐν τῷ Ἄμβωνι ἢ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ.

Ὁ β´ Διάκονος ἢ ὁ Ἱερεύς·

Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ, λέγων·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (...) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ἕτερος Διάκονος ἢ ὁ Ἱερεύς· Πρόσχωμεν.

Πληρωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸν Διάκονον, λέγει·

Εἰρήνη σοι [τῷ εὐαγγελιζομένῳ].

Ὁ Χορός ψάλλει· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ἐνταῦθα ὁ Ἀρχιερεύς, κατερχόμενος ἐκ τῆς Καθέδρας, κηρύσσει ἐκ τῆς Ὡραίας Πύλης τὸν θεῖον Λόγον. Ὁ δὲ Χορὸς ἅμα τῷ πέρατι τῆς ὁμιλίας ψάλλει·

Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Ὁ Διάκονος, τὴν Ἐκτενῆ·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς... Κύριε, Παντοκράτορ... Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον *(τρισσῶς εἰς ἑκάστην δέησιν).*

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς Ἱκεσίας·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Εὔξασθε, οἱ Κατηχούμενοι, τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων δεηθῶμεν. Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ. Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης. Ἑνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Οἱ Κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων
(πρὸ τοῦ ἁπλωθῆναι τὸ Εἱλητόν)·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα· καὶ καταξίωσον αὐτούς, ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἕνωσον αὐτοὺς τῇ Ἁγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποίμνῃ.

Ἐκφώνως·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς λαμβάνων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ σφραγίζων δι' αὐτοῦ σταυροειδῶς τὸ Εἰλητόν, ἐξαπλοῖ αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, τὸ δὲ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀποτίθησιν ἐν τῷ ἄνω μέρει αὐτῆς.

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι Πιστοί. Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Ἀρχιερεύς, μετὰ τὸ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, λέγει τὴν Α΄ Εὐχὴν τῶν Πιστῶν·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις καὶ ἱκεσίας καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ Ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαί σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἵλεως ἡμῖν εἴης ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Β΄ Εὐχὴν τῶν Πιστῶν·

Πάλιν καὶ πολλάκις σοὶ προσπίπτομεν καὶ σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε, ὅπως, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθα-

ρίσῃς ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ δῴης ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκατάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου. Χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε, μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύειν σοι, ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξιωθῆναι.

Ἐκφώνως·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν. *Καὶ ἄρχεται ψάλλειν τὸν Χερουβικὸν Ὕμνον.*

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐχή, ᾀδομένου τοῦ Χερουβικοῦ.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ᾽ ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου Θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἁπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον· ἐπίβλεψον ἐπ᾽ ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἱκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας

χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ Τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί σου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ Δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν Εὐχήν, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει χαμηλοφώνως·

Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν Τρισάγιον Ὕμνον προσᾴδοντες, πᾶσαν τὴν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ Διάκονος·

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀλληλούια· ἀλληλούια· ἀλληλούια.

Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται δὶς ὑπὸ τῶν Ἱερέων, τοῦ Διακόνου ἐπιλέγοντος ἐν ἑκατέρῳ· Ὡς τὸν Βασιλέα...

Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸ θυμίαμα καὶ θυμιῶν, κατὰ τὴν τάξιν, λέγει χαμηλοφώνως· Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι... *(ἐὰν ᾖ Κυριακὴ ἢ ὁσάκις ἂν ἄλλοτε λέγηται) καὶ τὸν Ν' Ψαλμὸν ἕως τοῦ στίχου·* Τότε εὐδοκήσεις... *Ἄλλως, ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις, τὸ* Δεῦτε προσκυνήσωμεν... *καὶ τὸν Ν' Ψαλμὸν ἕως τοῦ στίχου·* Τότε εὐδοκήσεις... *Εἶθ' οὕτως, ὑποκλινόμενος τοῖς συλλειτουργοῖς Ἱερεῦσι, λέγει·* Συγχωρήσατέ μοι, ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί. *Ἀσπαζόμενος δὲ ἀκολούθως τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, λέγει καθ' ἑαυτόν·* Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με. *Εἶτα νίπτεται τὰς χεῖρας κατενώπιον τοῦ Λαοῦ, λέγοντος τοῦ Διακόνου τὸ* Νίψομαι ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου... *ἕως τέλους. Μετὰ τὸ νίψασθαι τὰς χεῖρας, ὑποκλινόμενος τῷ Λαῷ, λέγει·* Τοῖς μισοῦσι καὶ ἀγαπῶσιν ἡμᾶς, ὁ Θεός, συγχώρησον. *Καί, εὐλογῶν τὸν Λαόν, ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, ἡτοιμασμένην ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἱερέως. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τούτῳ ψάλλεται ὁ Χερουβικὸς Ὕμνος.*

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον·

Εὐλογημένη ἡ ἕνωσις τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἐξάγει μερίδας ἐν τῷ Δισκαρίῳ, μνημονεύων ζώντων καὶ κεκοιμημένων. Εἶθ' οὕτως·

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμίαμα.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Θυμίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς· ὃ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος.

Ὁ Διάκονος· Στερέωσον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπὶ τῷ Ἀστερίσκῳ·

Ἐλθὼν ὁ ἀστὴρ ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον κείμενον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ὁ Διάκονος· Εὐτρέπισον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἐπὶ τῷ α΄ Καλύμματι, καλύπτων τὸ Δισκάριον·

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ὁ Διάκονος· Κάλυψον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἐπὶ τῷ β΄ Καλύμματι, καλύπτων τὸ ἅγιον Ποτήριον·

Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετή σου, Χριστέ, καὶ τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ.

Ὁ Διάκονος· Σκέπασον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἐπὶ τῷ Ἀέρι, σκέπων τό τε Δισκάριον καὶ τὸ Ποτήριον·

Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιῶν τὴν Πρόθεσιν·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας· δόξα σοι *(γ')*.

Τοῦ Διακόνου ἐπιλέγοντος τὸ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὶ τῇ προθέσει τῶν τιμίων Δώρων. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τῆς Προθέσεως·

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφὴν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξαποστείλας, Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἁγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, τῶν προσενεγκάντων καὶ δι' οὓς προσήγαγον· καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου Μυστηρίων. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἔπαρον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς αἴρων τὸν Ἀέρα ἐπιτίθησι τοῖς ὤμοις τοῦ Διακόνου, λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ Ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα, ἐπιδίδων τὸ Δισκάριον τῷ Διακόνῳ, τὸ δὲ Ποτήριον τῷ Ἱερεῖ, λέγει·

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Καὶ γίνεται ἡ Μεγάλη Εἴσοδος, προπορευομένου λαμπαδούχου κρατοῦντος ἐνὶ δακτύλῳ τὸ Θυμιατήριον, ἑπομένων ἑνὸς τῶν Ἱερέων μετὰ τοῦ Μικροῦ Ὠμοφορίου, τοῦ Διακόνου καὶ τοῦ Ἱερέως, τῶν κρατούντων τὸ Δισκάριον καὶ τὸ Ποτήριον ἀντιστοίχως. Τῆς ἱερᾶς πομπῆς διερχομένης τὸν Ναόν, ὁ Διάκονος καὶ ὁ Ἱερεύς, οἱ κρατοῦντες τὸ Δισκάριον καὶ τὸ Ποτήριον, εὔχονται ἀμφότεροι ὑπὲρ πάντων, λέγοντες· Πάντων ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Τῆς ἱερᾶς πομπῆς ἐλθούσης εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ καὶ στάντων τῶν εἰσοδευόντων, ὁ Ἱερεύς, ὁ τὸ Μικρὸν Ὠμοφόριον κομίζων, ἐπιτίθησι τοῦτο τοῖς ὤμοις τοῦ Ἀρχιερέως, ἐκφωνεῖ δὲ ὁ Διάκονος·

Τῆς Ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ λαμπαδοῦχος ἐπιδίδωσι τὸ Θυμιατὸν τῷ Ἀρχιερεῖ, ὅστις θυμιᾷ, τοῦ Διακόνου προσερχομένου. Παραλαμβάνων δὲ τὸ Δισκάριον, λέγει ὁ Ἀρχιερεύς·

Πάντων ἡμῶν καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἢ τοῦ Πρώτου καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὰ ἰσχύοντα καὶ ἀναγκαῖα ἐν ἑκάστῳ τόπῳ.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς πρὸς τοὺς Ἱερεῖς καὶ τὸν Διάκονον πραείᾳ τῇ φωνῇ·

Τῆς ἱερωσύνης ὑμῶν καὶ τῆς διακονίας σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἀποτίθησι τὸ Δισκάριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ Ἱερεύς, ὁ τὸ ἅγιον Ποτήριον κομίζων, λέγει ἐκφώνως·

Τῆς Ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιάσας παραλαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ λέγει·

Πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν. Ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως... *ἕως τέλους.*

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἀποτιθεὶς τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἄρας ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ Διακόνου τὸν Ἀέρα καὶ σκεπάσας τὰ τίμια Δῶρα, λέγει·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἱλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ὁ Διάκονος· Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τὰ Ἅγια, λέγων·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ Θυσιαστήριόν σου μόσχους *(ἐκ γ').*
Εἶτα· Μνήσθητί μου, ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί.

Οἱ δὲ πρὸς αὐτόν·

Τῆς Ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ...

Ὁ Διάκονος·

Εὖξαι ὑπὲρ ἡμῶν, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς πρὸς τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς Διακόνους·

Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐφ' ὑμᾶς καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει ὑμῖν.

Ὁ Διάκονος·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Καὶ πάλιν ὁ Διάκονος·

Μνήσθητι ἡμῶν, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς πρὸς τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς Διακόνους·

Τῆς Ἱερωσύνης ὑμῶν καὶ τῆς Διακονίας ὑμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Προσκυνήσας καὶ ἐξελθών, ἔρχεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ λέγει·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν... Ἄγγελον εἰρήνης... Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν... Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν... Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον... Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Παράσχου, Κύριε. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Προσκομιδῆς·

Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος Ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ· καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς εὑρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ ἐπισκηνῶσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου.

Ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν Λαόν· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ Χορός·

Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Ἐνταῦθα γίνεται, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ ἀσπασμὸς τῆς εἰρήνης. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται τὰ τίμια Δῶρα ὑπεράνω τοῦ Ἀέρος, λέγων καθ' ἑαυτὸν τὸ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου· Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου. *Οἱ δὲ Ἱερεῖς ὁμοίως προσερχόμενοι κατὰ σειρὰν ἀσπάζονται τὰ τίμια Δῶρα καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ εἶτα τοὺς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ Ὠμοφορίου σταυροὺς καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως, ὅστις καὶ ἀσπάζεται αὐτούς, λέγων ἠρέμα τὸ* Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν *καὶ οἱ Ἱερεῖς ἀπαντῶσι·* καὶ ἔστι καὶ ἔσται.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας. Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.
Ὁ Λαὸς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως· Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν...

Ὁ Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς. Στῶμεν μετὰ φόβου. Πρόσχωμεν. Τὴν ἁγίαν Ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Χορός· Ἔλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐστραμμένος πρὸς τὸν Λαόν·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, *(εὐλογῶν τὸν Λαὸν)* εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἀρχιερεὺς αἴρων τὰς χεῖρας·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ Χορός· Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σταυρῶν τὰς χεῖρας καὶ στρέφων πρὸς τὸ ἱερὸν Βῆμα·

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, ἀεὶ ὤν, ὡσαύτως ὤν· σὺ καὶ ὁ μονογενής σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἁπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων, ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καίτοι σοι παρεστήκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες Ἀγγέλων, τὰ Χερουβεὶμ καὶ τὰ Σεραφείμ, ἑξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά,

Ἐκφώνως·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα·

Ὁ Χορός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαὼθ...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος, σὺ καὶ ὁ μονογενής σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου· ὃς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· ὃς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών·

Ἐκφώνως·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μού ἐστι τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁμοίως καὶ τὸ Ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων·

Ἐκφώνως·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν Καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν Παρουσίας,

Ἐκφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ὁ Χορός·

Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα.

Ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων τῷ τύπῳ τοῦ Σταυροῦ τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγει·

Καὶ ποίησον τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν. Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων ὁμοίως τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν. Εὐλόγησον, Δέσποτα, ἀμφότερα τὰ Ἅγια.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων ἅμα τόν τε ἅγιον Ἄρτον καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ὥστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς

βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρῖμα ἢ εἰς κατάκριμα. Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τρὶς ἐπὶ τρίτον τὰ Ἅγια.
Εἶτα, δοὺς τὸ Θυμιατὸν τῷ Διακόνῳ, λέγει·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν σε...
ἢ τὸν ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὁριζόμενον εἱρμὸν τῆς θ΄ ᾠδῆς
ἐν ταῖς Δεσποτικαῖς καὶ Θεομητορικαῖς ἑορταῖς,

ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου *(τοῦ δεῖνος)*, οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων, ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου *(καὶ μνημονεύει ἐνταῦθα ὀνομαστὶ ὧν βούλεται τεθνεώτων)* καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος. Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης· ὑπὲρ τῆς Ἁγίας σου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· ὑπὲρ τῶν ἐν ἁγνείᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων· ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς, ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν, ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῷον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Εἰ δὲ ὁ ἱερουργῶν Ἀρχιερεὺς εἶναι Μητροπολίτης τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, λέγει·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, τῆς ὀρθοτομούσης τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Εἰ δέ ἐστι σχολάζων Ἀρχιερεὺς λέγει ὅ,τι καὶ ὁ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης. Εἰ δὲ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος, ἐκφωνεῖ·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῷον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Εἰ δέ ἐστιν ὁ ἱερουργῶν Πατριάρχης ἢ Ἀρχιεπίσκοπος (προκαθήμενος Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας), λέγει·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Οἱ Ἱερεῖς·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῷον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Εἰ δὲ ἱερουργεῖ Πατριάρχης ἢ Ἀρχιεπίσκοπος (προκαθήμενος Ἐκκλησίας), ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τὰ Δίπτυχα.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως *(ἢ τῆς νήσου, ἢ τῆς Μονῆς)* ταύτης, ἐν ᾗ παροικοῦμεν καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει

οἰκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

Ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν, ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ, δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς στραφεὶς πρὸς τὸν Λαὸν καὶ εὐλογῶν αὐτόν, λέγει·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Διάκονος·

Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι... Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων Δώρων... Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν... Ἄγγελον εἰρήνης... Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν... Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν... Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον... Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν... Τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Παράσχου, Κύριε. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλάνθρωπε, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν Μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης,

μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παῤῥησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρῖμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παῤῥησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ Λαός· Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου, ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἔπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον κατὰ τὴν ἑκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον, τοῖς ὁδοι-

πoροῦσι συνόδευσον, τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Εἶτα προσκυνεῖ ὁ Ἀρχιερευς, λέγων μυστικῶς τρίς·

Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ Χορός·

Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Εἶτα, ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ Κοινωνικόν.

Ὁ Διάκονος· Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μελίσας αὐτὸν εἰς μερίδας τέσσαρας μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἁγιάζων.

Καὶ τίθησιν αὐτὰς ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ σταυροειδῶς οὕτως·

Ὁ Διάκονος· Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα τὴν ἔχουσαν τὸ ὄνομα ΙΣ, ποιεῖ σὺν αὐτῇ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων·

Πλήρωμα Ποτηρίου πίστεως, Πνεύματος Ἁγίου.

καὶ οὕτως ἐμβάλλει αὐτὴν εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Δεχόμενος ὁ αὐτὸς τὸ Ζέον, λέγει πρὸς τὸν Ἀρχιερέα·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Ζέον.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ, λέγων·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ὁ Διάκονος ἐγχέει τοῦ Ζέοντος τὸ ἀρκοῦν σταυροειδῶς ἔνδον τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Καὶ ἀποτιθέμενος τὸ Ζέον ἵσταται μικρὸν ἄποθεν. Καὶ λέγει ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί, συγχωρήσατέ μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Ἀποκρίνονται δὲ οἱ Ἱερεῖς σὺν τῷ Διακόνῳ·

Τῆς Ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Εἶτα·

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μεταδίδοταί μοι *(τῷ δεῖνι)* τῷ ἀναξίῳ Ἐπισκόπῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου Σώματος.
Εἶτα λαβὼν τῇ δεξιᾷ τὸ ἅγιον Ποτήριον μετὰ τοῦ Καλύμματος, λέγει·

Ἔτι μεταδίδοταί μοι *(τῷ δεῖνι)* τῷ ἀναξίῳ Ἐπισκόπῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαμβάνει τοῦ τιμίου Αἵματος, ὑψῶν δὲ τὸ ἅγιον Ποτήριον, ἐπιλέγει·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων μου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἶθ' οὕτω προσέρχονται οἱ Ἱερεῖς καὶ ὁ Διάκονος ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἀρχιερέως, λέγοντες εἷς ἕκαστος·

Μετάδος μοι, Δέσποτα, *(τῷ δεῖνι)* τῷ ἀναξίῳ (Πρεσβυτέρῳ *ἢ* Διακόνῳ) τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς κρατῶν τὴν μερίδα τοῦ ἁγίου Ἄρτου δίδωσιν ἑκάστῳ, λέγων·

Μεταδίδοταί σοι *(τῷ δεῖνι)* τῷ εὐλαβεστάτῳ (Πρεσβυτέρῳ *ἢ* Διακόνῳ) τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Οἱ δέ, ἀσπαζόμενοι εἷς ἕκαστος τὴν μεταδιδοῦσαν αὐτοῖς χεῖρα, λαμβάνουσι τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ ἀπέρχονται ὄπισθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καί, κλίναντες τὴν κεφαλήν, μεταλαμβάνουσι τοῦ ἐν τῇ παλάμῃ αὐτῶν.

Ἐρχόμενοι δὲ κατὰ σειρὰν ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, σπογγίζουσι διὰ τῆς Μούσης τὴν παλάμην αὐτῶν ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ μετὰ προσοχῆς καὶ ἵστανται ἐξ εὐωνύμων τοῦ Ἀρχιερέως, λέγοντες εἷς ἕκαστος·

Ἔτι προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ...

Ὁ Ἀρχιερεύς, μεταδιδοὺς αὐτοῖς ἐκ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγει·

Μεταδίδοταί σοι *(τῷ δεῖνι)* τῷ εὐλαβεστάτῳ *(*Πρεσβυτέρῳ *ἢ* Διακόνῳ*)* τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Εἶθ' οὕτως, ὑψῶν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων ὑμῶν καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας ὑμῶν καὶ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν περικαθαριεῖ.

Καὶ ἀπερχομένου τοῦ Ἀρχιερέως ἐν τῷ νιπτῆρι, λαβὼν τὸ ἅγιον Δισκάριον ὁ Διάκονος ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου ἀποσπογγίζει τῷ ἁγίῳ Σπόγγῳ πάνυ καλῶς καὶ μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, σκεπάζει τὸ ἅγιον Ποτήριον τῷ Καλύμματι, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τὸ ἅγιον Δισκάριον ἀνατίθησι τὸν Ἀστέρα καὶ τὰ Καλύμματα.

Εἶτα ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ὁ Ἀρχιερεύς, μεταδιδοὺς τοῖς πιστοῖς, ἐπὶ ἑνὶ ἑκάστῳ λέγει·

Μεταλαμβάνει ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἐν δὲ τῷ κοινωνεῖν τοὺς πιστούς, ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ Κοινωνικόν.

Καὶ μετὰ τὸ κοινωνῆσαι πάντας, ὁ Ἀρχιερεύς, ὑψῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ Χορός· Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον...

Ἤ, ἐν Δεσποτικῇ ἑορτῇ καὶ τῇ ἀποδόσει αὐτῆς, τὸ Ἀπολυτίκιον. Ἀπὸ δὲ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι καὶ τῆς ἀποδόσεως, τὸ Χριστὸς ἀνέστη...

Ὁ Διάκονος, χαμηλοφώνως· Ὕψωσον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τρὶς τὰ Ἅγια, λέγων χαμηλοφώνως·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου *(ἐκ γ΄)*.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἅγιον Δισκάριον σὺν τοῖς Καλύμμασι, τίθησιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Διακόνου καὶ οὗτος κρατῶν αὐτὸ μετ' εὐλαβείας καὶ θεωρῶν ἔξω πρὸς τὴν θύραν οὐδὲν λέγων, κύκλῳ τῆς ἁγίας Τραπέζης διερχόμενος, ἀπέρχεται εἰς τὴν Πρόθεσιν καὶ ἀποτίθησιν αὐτό.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπιδίδωσι τῷ Ἱερεῖ. Ὁ Ἱερεὺς δεξάμενος τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ ἐπιστραφεὶς πρὸς τὴν θύραν ὁρᾷ τὸν Λαὸν καὶ λέγει ἐκφώνως·

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ὀρθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχαριστήριον Εὐχήν·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων. Ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου, τοὺς πάντας, φρούρησον

ἡμῶν τὴν ζωήν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα, εὐχαῖς καὶ ἱκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεύς, ἔξω τοῦ Βήματος, λέγει τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχήν·

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ Στρατῷ καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν Φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος *(ἐκ γ΄)*.

Εὐχὴ ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ Ἅγια, ἣν λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ ἁγίᾳ Προθέσει·

Τὸ πλήρωμα τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πᾶσαν τὴν πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν ἁγίων Θυρῶν, εὐλογῶν τὸν Λαόν, λέγει·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν *(εἴπερ ἐστι Κυριακὴ ἢ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς· εἰ δ' οὔ)* Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· *(τοῦ ἁγίου τοῦ Ναοῦ)*· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· *(τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας)*· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ Χορός, τοῦ Ἀρχιερέως εὐλογοῦντος διὰ τοῦ Τρικηρίου·

Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Ὁ πρῶτος τῇ τάξει Ἱερεὺς λέγει·

Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸν Λαόν, λέγει·

Ἡ Ἁγία Τριὰς διαφυλάξαι πάντας ὑμᾶς.

Καὶ διανέμει τὸ Ἀντίδωρον, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς.

Πληρωθείσης δὲ τῆς διανομῆς αὐτοῦ κατακλείει·

Τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν δὲ τῷ διανέμειν τὸν Ἀρχιερέα τὸ Ἀντίδωρον, ὁ Χορὸς ψάλλει τὰς καταβασίας καὶ εἴ τι ἕτερον ἐκ τῶν Ψαλμῶν ἢ τῶν ὕμνων τῆς λαχούσης ἑορτῆς.

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ Τῌ ΑΓΙᾼ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῌ ΚΥΡΙΑΚῌ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος, ἀπολαυέτω ταύτης τῆς καλῆς καὶ φαιδρᾶς πανηγύρεως. Εἴ τις δοῦλος εὐγνώμων, εἰσελθέτω χαίρων εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Εἴ τις ἔκαμε νηστεύων, ἀπολαβέτω νῦν τὸ δηνάριον. Εἴ τις ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τὸ δίκαιον ὄφλημα. Εἴ τις μετὰ τὴν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως ἑορτασάτω. Εἴ τις μετὰ τὴν ἕκτην ἔφθασε, μηδὲν ἀμφιβαλέτω· καὶ γὰρ οὐδὲν ζημιοῦται. Εἴ τις ὑστέρησεν εἰς τὴν ἐνάτην, προσελθέτω, μηδὲν ἐνδοιάζων. Εἴ τις εἰς μόνην ἔφθασε τὴν ἑνδεκάτην, μὴ φοβηθῇ τὴν βραδύτητα· φιλότιμος γὰρ ὢν ὁ Δεσπότης, δέχεται τὸν ἔσχατον, καθάπερ καὶ τὸν πρῶτον· ἀναπαύει τὸν τῆς ἑνδεκάτης, ὡς τὸν ἐργασάμενον ἀπὸ τῆς πρώτης· καὶ τὸν ὕστερον ἐλεεῖ καὶ τὸν πρῶτον θεραπεύει· κἀκείνῳ δίδωσι καὶ τούτῳ χαρίζεται· καὶ τὰ ἔργα δέχεται καὶ τὴν γνώμην ἀσπάζεται καὶ τὴν πρᾶξιν τιμᾷ καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ. Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· πρῶτοι καὶ δεύτεροι τὸν μισθὸν ἀπολάβετε. Πλούσιοι καὶ πένητες, μετ' ἀλλήλων χορεύσατε. Ἐγκρατεῖς καὶ ῥάθυμοι τὴν ἡμέραν τιμήσατε. Νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες εὐφράνθητε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυφήσατε πάντες. Ὁ μόσχος πολύς, μηδεὶς ἐξέλθῃ πεινῶν. Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως. Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος. Μηδεὶς θρηνείτω πενίαν· ἐφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία. Μηδεὶς ὀδυρέσθω πταίσματα· συγγνώμη γὰρ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε. Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἔσβεσεν αὐτόν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος. Ἐσκύλευσε τὸν Ἅδην, ὁ κατελθὼν εἰς τὸν Ἅδην. Ἐπίκρα-

νεν αὐτόν, γευσάμενον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο προλαβὼν Ἡσαΐας ἐβόησεν· Ὁ Ἅδης, φησίν, ἐπικράνθη, συναντήσας σοι κάτω.

Ἐπικράνθη καὶ γὰρ κατηργήθη.
Ἐπικράνθη καὶ γὰρ ἐνεπαίχθη.
Ἐπικράνθη καὶ γὰρ ἐνεκρώθη.
Ἐπικράνθη καὶ γὰρ καθῃρέθη.
Ἐπικράνθη καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη.

Ἔλαβε σῶμα καὶ Θεῷ περιέτυχεν. Ἔλαβε γῆν καὶ συνήντησεν οὐρανῷ. Ἔλαβεν, ὅπερ ἔβλεπε καὶ πέπτωκεν, ὅθεν οὐκ ἔβλεπε. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἅδη, τὸ νῖκος;

Ἀνέστη Χριστὸς καὶ σὺ καταβέβλησαι.
Ἀνέστη Χριστὸς καὶ πεπτώκασι δαίμονες.
Ἀνέστη Χριστὸς καὶ χαίρουσιν Ἄγγελοι.
Ἀνέστη Χριστὸς καὶ ζωὴ πολιτεύεται.
Ἀνέστη Χριστὸς καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος.

Χριστὸς γὰρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Σημείωσαι ὅτι αὔτη ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου οὐ λέγεται πάντοτε, ἀλλ᾽ ἐν καιροῖς τεταγμένοις, ἤγουν ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (πλὴν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων), ἐν τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, ἐν τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ, ἐν τῇ παραμονῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑορτασίμῳ τοῦ ἁγίου Βασιλείου. Ἡ Λειτουργία αὕτη τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῇ παραμονῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ διατέτακται καὶ τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ καὶ τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ διαλαμβάνεται. Ἡ ἑρμηνεία δὲ καὶ ἡ διάταξις ταύτης τῆς Ἱερουργίας ἡ αὐτή ἐστιν τῇ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Εὐχὴ τῆς Προθέσεως

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφὴν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἁγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν

ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, τῶν προσενεγκάντων καὶ δι' οὓς προσήγαγον καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου Μυστηρίων.

Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς Ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος τὴν Μεγάλην Συναπτήν·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... *(εἰ δὲ λειτουργεῖ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος* καὶ τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν...*)* Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης... Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων... Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Α΄ Ἀντιφώνου·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτός, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον καὶ ποίησον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται τὸ Α΄ Ἀντίφωνον ἢ τὰ Τυπικά.
Εἶτα ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Β΄ Ἀντιφώνου·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν·

Καὶ ψάλλεται τὸ Β΄ Ἀντίφωνον ἢ τὰ Τυπικά.
Εἶτα ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Γ΄ Ἀντιφώνου·

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ψαλλομένου τοῦ Γ´ Ἀντιφώνου ἢ τῶν Μακαρισμῶν, γίνεται ἡ Μικρὰ Εἴσοδος. Ὅταν δὲ ἔλθωσιν εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, λέγει ὁ Διάκονος χαμηλοφώνως·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος χαμηλοφώνως· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν Εἴσοδον.

Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν, λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Εἴσοδος τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος ὑψῶν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον·

Σοφία. Ὀρθοί.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει μετὰ τῶν Ἱερέων, εἰ μέν ἐστι Δεσποτικὴ ἑορτή, τὸ Εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς, εἰ δὲ μή, ἐν Κυριακῇ τὸ σύνηθες·

Δεῦτε προσκυνήσωμεν...

Ὁ Χορός· Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει μετὰ τῶν Ἱερέων τὸ τῆς ἡμέρας πρῶτον Ἀπολυτίκιον, εἶτα δὲ θυμιᾷ κύκλῳ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ τὴν ἱερὰν Πρόθεσιν, τὰς Δεσποτικὰς

Εἰκόνας καὶ τὸν Λαόν, τῶν Χορῶν ψαλλόντων τὰ λοιπὰ Ἀπολυτίκια. Εἶτα ψάλλει μετὰ τῶν Ἱερέων τὸ Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς ἢ τὸ τοῦ Τριῳδίου.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς χαμηλοφώνως τὴν Εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου Ὕμνου·

Ὁ Θεὸς ὁ Ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ Τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεὶμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβεὶμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον Ὕμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ἐκφώνως·

Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ

Ἔρχεται ὁ Διάκονος ἐγγὺς τῶν ἁγίων Θυρῶν καὶ δείκνυσι τὸ Ὀράριον τοῖς ἐκτός, λέγων ἐκφώνως· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ἅγιος ὁ Θεὸς... *(δίς). Ἐν Δεσποτικαῖς ἑορταῖς καὶ ὡς ὁρίζει τὸ Τυπικόν·* Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε... *ἢ* Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα...

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων. Ἅγιος ὁ Θεὸς...

Ὁ Χορός· Ἅγιος ὁ Θεὸς...

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων· Ἅγιος ὁ Θεὸς...

Ὁ Χορός· Δόξα... Καὶ νῦν... Ἅγιος ἀθάνατος...

Οἱ Ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βήματος εἰς τέσσαρας στάσεις·

α´ Ἅγιος ὁ Θεός. *β´* Ἅγιος ἰσχυρός. *γ´* Ἅγιος ἀθάνατος. *δ´* Ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεύς, τῶν Διακόνων ἐξερχομένων εἰς τὸν Σολέα καὶ τασσομένων ἔναντι αὐτοῦ, λαμβάνει τὰ Δικηροτρίκηρα καὶ μικρὸν προελθὼν πρὸ τῶν ἁγίων Πυλῶν καὶ βλέπων πρὸς τὸν Λαόν, ἀπαγγέλλει ἐμμελῶς ἐφ᾽ ἑκάστῃ τῶν τριῶν πρώτων στάσεων τοῦ Τρισαγίου τὸ

Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου.

Τὸ πρῶτον ἐκφωνεῖ, ἐστραμμένος πρὸς δυσμάς, τὸ δεύτερον πρὸς νότον καὶ τὸ τρίτον πρὸς βοῤῥᾶν καὶ εὐλογεῖ διὰ τῶν Δικηροτρικήρων μεθ᾽ ἑκάστην ἐκφώνησιν τὸν Λαόν.

Ὁ Χορὸς εἰς ἑκάστην δέησιν· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιδίδων τοῖς Διακόνοις τὰ Δικηροτρίκηρα εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα.

Ὁ Διάκονος, πρὸς τὸν Λαόν· Δύναμις. *Καὶ πρὸς τὸν Ἀρχιερέα χαμηλοφώνως·* Κέλευσον, Δέσποτα. *Καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ Καθέδρᾳ. Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·* Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. *Ὁ δὲ Διάκονος·* Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν. *Καὶ ὁ Ἀρχιερεύς·* Εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. *Καὶ ἀνέρχεται ἐν τῇ Καθέδρᾳ.*

Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν, ἐκφωνεῖ· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων, ψάλλει· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

Ὁ Χορός· Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς.

[*Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν·* Κύριε, σῶσον τοὺς Βασιλεῖς.

Ὁ Χορός· Κύριε, σῶσον τοὺς Βασιλεῖς].

Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Λαόν· Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων· Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῆς θύρας ἐκφωνεῖ τὴν Φήμην τοῦ λειτουργοῦντος Ἀρχιερέως, ἣν ψάλλουσιν οἱ Ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ μετὰ τούτους οἱ Χοροί.

Λειτουργοῦντος Ἀρχιερέως ἔχοντος τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ τῷ Πατριαρχείῳ, πρῶτον ἐκφωνεῖται ἡ Φήμη τοῦ Πατριάρχου καὶ ψάλλεται αὕτη ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βήματος. Εἶτα ἡ Φήμη τοῦ ἱερουργοῦντος Ἀρχιερέως·

...τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως... [Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου]* ἡμῶν δὲ πατρὸς καὶ ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Εἰ δὲ ὁ ἱερουργῶν τυγχάνει Βοηθὸς Μητροπολίτου ἢ Ἀρχιεπισκόπου ἐκφωνεῖται καὶ ψάλλεται ἡ Φήμη τοῦ Μητροπολίτου ἢ Ἀρχιεπισκόπου.

Μετὰ τὴν συντέλεσιν τῆς Φήμης, τοῦ Διακόνου ἐκφωνήσαντος ἠρέμα, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, *ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τοῦ Εὐαγγελίου·*

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,

---

* Ὑπέρτιμοι καὶ Ἔξαρχοι εἶναι μόνον οἱ ἔχοντες τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν τῷ Πατριάρχη, οὐ εἰσιν Ἔξαρχοι.

σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῆς θύρας, λέγει· Πρόσχωμεν. *Ὁ Ἀναγνώστης τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς.*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Πρόσχωμεν.

Εἶτα ἀποτίθησιν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ Ὠμοφόριον καὶ τὴν Μίτραν. Καὶ τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει· Εἰρήνη σοι [τῷ ἀναγινώσκοντι].

Καὶ ὁ Χορὸς τὸ Ἀλληλούια. *Ψαλμὸς τῷ Δαυΐδ. Καὶ λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ Θυμιατήριον καὶ τὸ θυμίαμα πρόσεισι τῷ Ἀρχιερεῖ, λέγων·* Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμίαμα.

Τοῦ δὲ Ἀρχιερέως εὐλογήσαντος, θυμιᾷ ὁ Διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν γύρωθεν καὶ τὸ ἱερατεῖον ὅλον καὶ τὸν Λαόν. Καὶ μετὰ τοῦτο τὸ Θυμιατήριον ἀποθέμενος ἔρχεται πρὸς τὸν Ἀρχιερέα καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλήν, κρατῶν καὶ τὸ Ὀράριον σὺν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ, λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (Ματθαίου *ἢ* Μάρκου *ἢ* Λουκᾶ *ἢ* Ἰωάννου).

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων αὐτόν, λέγει μυστικῶς·

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ *(τοῦ δεῖνος)*, δώῃ σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος χαμηλοφώνως·

Ἀμήν· Ἀμήν· Ἀμήν. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Ἀπόστολε ἅγιε...

Καὶ προσκυνήσας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν ἁγίων Θυρῶν (βορείας), προπορευομένων λαμπάδων, ἔρχεται καὶ ἵσταται ἄνω ἐν τῷ Ἄμβωνι, ἢ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ.

Ὁ Διάκονος ἢ ὁ Ἱερεύς·

Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ, λέγων·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (...) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ἕτερος Διάκονος ἢ ὁ Ἱερεύς· Πρόσχωμεν.

Πληρωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸν Διάκονον, λέγει·

Εἰρήνη σοι [τῷ εὐαγγελιζομένῳ].

Ὁ Χορὸς ψάλλει· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ἐνταῦθα ὁ Ἀρχιερεύς, κατερχόμενος ἐκ τῆς Καθέδρας, κηρύσσει ἐκ τῆς Ὡραίας Πύλης τὸν θεῖον Λόγον.

Ὁ δὲ Χορὸς ἅμα τῷ πέρατι τῆς ὁμιλίας ψάλλει· Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Ὁ Διάκονος τὴν Ἐκτενῆ·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς... Κύριε, Παντοκράτορ... Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων... Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον *(τρισσῶς εἰς ἑκάστην δέησιν).*

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς Ἱκεσίας·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Εὔξασθε, οἱ Κατηχούμενοι, τῷ Κυρίῳ. Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων δεηθῶμεν. Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ... Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ... Οἱ Κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῶν Κατηχουμένων.
(Πρὸ τοῦ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν).

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπίβλεψον καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιόν σου καὶ δὸς αὐτοῖς τὸν ἐλαφρὸν ζυγόν σου· ποίησον αὐτοὺς μέλη τίμια τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἐκφώνως·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ σφραγίζων δι᾽ αὐτοῦ σταυροειδῶς τὸ Εἰλητόν, ἐξαπλοῖ αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, τὸ δὲ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀποτίθησιν εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῆς.

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι Πιστοί. Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Ἀρχιερεύς, μετὰ τὸ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, λέγει τὴν Α΄ Εὐχὴν τῶν Πιστῶν·

Σύ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας Μυστήριον· σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου· σὺ ἱκάνωσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· ἵνα, ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, προσάγωμέν σοι θυσίαν αἰνέσεως· σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Δός, Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιόν σου.

Ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Β΄ Εὐχὴν τῶν Πιστῶν·

Ὁ Θεός, ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, σὺ ἐνίσχυσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· καὶ δὸς ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελλόντων προτίθεσθαι Δώρων.

Ἐκφώνως·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ἄρχεται ψάλλων τὸν Χερουβικὸν Ὕμνον.

Εὐχή, ᾀδομένου τοῦ Χερουβικοῦ.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου Θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἁπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον· ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἱκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ Τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί σου· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν Εὐχήν, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει χαμηλοφώνως·

Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν Τρισάγιον Ὕμνον προσᾴδοντες, πᾶσαν τὴν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ Διάκονος·

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀλληλούια· Ἀλληλούια· Ἀλληλούια.

Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται δὶς ὑπὸ τῶν Ἱερέων, τοῦ Διακόνου ἐπιλέγοντος ἐν ἑκατέρῳ· Ὡς τὸν Βασιλέα...

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἀντὶ τοῦ Οἱ τὰ Χερουβείμ, *ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει·*

Τοῦ Δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἴπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας·

Ὁ Διάκονος·

Ἀλλ' ὡς ὁ Λῃστὴς ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Τῷ Ἁγίῳ καὶ Μεγάλῳ Σαββάτῳ·

Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ μηδὲν γήϊνον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, προσέρχεται σφαγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρῶσιν τοῖς πιστοῖς· προηγοῦνται δὲ τούτου οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας.

Ὁ Διάκονος·

Τὰ πολυόμματα Χερουβεὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφείμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἀλληλούια· ἀλληλούια· ἀλληλούια.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ, νίπτεται τὰς χεῖρας, ἀποπληροῖ τὴν Πρόθεσιν καὶ γίνεται ἡ Μεγάλη Εἴσοδος ἀπαραλλάκτως, ὡς προδιεγράφη ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Μετὰ τὴν Μεγάλην Εἴσοδον, ὡς προδιατέτακται, ὁ Διάκονος ἐξελθὼν καὶ στὰς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, λέγει·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν... Ἄγγελον εἰρήνης... Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν... Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν... Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον... Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Παράσχου, Κύριε. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Προσκομιδῆς·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων Μυστηρίων ἀποκάλυψιν· σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ Ἁγίου. Εὐδόκησον δή, Κύριε, τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς Καινῆς σου Διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων· πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· ἣν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου Θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ ἔπιδε ἐπὶ τὴν λατρείαν ἡμῶν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραὰμ τὰς ὁλοκαρπώσεις, Μωσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικάς. Ὡς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἵνα, καταξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, εὕρωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας.

Ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ Χορός·

Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπαζόμενος τὰ τίμια Δῶρα, λέγει μυστικῶς·

Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου, Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου.

Ἐνταῦθα γίνεται, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ ἀσπασμός.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας. Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ Λαὸς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως· Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν...

Ὁ Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς. Στῶμεν μετὰ φόβου. Πρόσχωμεν. Τὴν ἁγίαν Ἀναφοράν, ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Χορός·

Ἔλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφώνως κατενώπιον τοῦ Λαοῦ·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος *(εὐλογῶν τὸν Λαὸν)* εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἀρχιερεὺς αἴρων τὰς χεῖρας·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ Χορός· Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν Λαὸν καὶ πρὸς τὸ ἱερὸν Βῆμα

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται

Ὁ Ὤν, Δέσποτα, Κύριε Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς καὶ δίκαιον καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης σου, σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ δοξάζειν τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεὸν καὶ σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν· ὅτι σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας. Καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας σου, ἀκουστὰς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου, ἢ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου ἐν παντὶ καιρῷ; Δέσποτα τῶν ἁπάντων, Κύριε οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ πάσης κτίσεως, ὁρωμένης τε καὶ οὐχ ὁρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης καὶ ἐπιβλέπων ἀβύσσους, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς σῆς ἀγαθότητος, σφραγὶς ἰσότυπος, ἐν ἑαυτῷ δεικνὺς σὲ τὸν Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινός, ἡ πρὸ αἰώνων σοφία, ζωή, ἁγιασμός, δύναμις, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· παρ᾽ οὗ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐξεφάνη, τὸ τῆς ἀληθείας Πνεῦμα, τὸ τῆς υἱοθεσίας χάρισμα, ὁ ἀρραβὼν τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιὸς δύναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ· παρ᾽ οὗ πᾶσα κτίσις λογική τε καὶ νοερὰ δυναμουμένη, σοὶ λατρεύει καὶ σοὶ τὴν ἀΐδιον ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά. Σὲ γὰρ αἰνοῦσιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις καὶ τὰ πολυόμματα Χερουβείμ. Σοὶ παρίστανται κύκλῳ τὰ Σεραφείμ, ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνὶ καὶ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δὲ δυσὶ τοὺς πόδας· καὶ ταῖς δυσὶ πετόμενα, κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον, ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις,

Ἐκφώνως·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα·

Ὁ Χορός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται

Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἅγιος εἶ, ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος καὶ οὐκ ἔστι μέτρον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης σου καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ὅτι ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν· πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ εἰκόνι τῇ σῇ, ὁ Θεός, τιμήσας, τέθεικας αὐτὸν ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς καὶ ἀπόλαυσιν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν σου, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακούσαντα σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτόν, καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφεως ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτὸν ἐν τῇ δικαιοκρισίᾳ σου, ὁ Θεός, ἐκ τοῦ Παραδείσου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ παλιγγενεσίας σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου. Οὐ γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα σου εἰς τέλος, ὃ ἐποίησας, ἀγαθέ, οὐδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν σου, ἀλλ᾽ ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου. Προφήτας ἐξαπέστειλας· ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν Ἁγίων σου, τῶν καθ᾽ ἑκάστην γενεὰν εὐαρεστησάντων σοι· ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δούλων σου τῶν Προφητῶν, προκαταγγέλων ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοήθειαν· Ἀγγέλους ἐπέστησας φύλακας. Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ Υἱῷ σου, δι᾽ οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὅς, ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης σου καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεώς σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί· ἀλλά, Θεὸς ὢν προαιώνιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· καὶ ἐκ Παρθένου ἁγίας σαρκωθείς, ἐκένωσεν ἑαυτόν, μορφὴν δούλου λαβών, σύμμορφος γενόμενος τῷ σώματι τῆς ταπει-

νώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμμόρφους ποιήσῃ τῆς εἰκόνος τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπειδὴ γὰρ δι᾿ ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, ηὐδόκησεν ὁ μονογενής σου Υἱός, ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, γενόμενος ἐκ γυναικός, τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον, κατακρῖναι τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀποθνήσκοντες, ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου· καὶ ἐμπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, δοὺς προστάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, προσήγαγε τῇ ἐπιγνώσει σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, κτησάμενος ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον· καὶ καθαρίσας ἐν ὕδατι καὶ ἁγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ κατειχόμεθα πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν Ἅδην, ἵνα πληρώσῃ ἑαυτοῦ τὰ πάντα, ἔλυσε τὰς ὀδύνας τοῦ θανάτου· καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ὁδοποιήσας πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς, ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα ᾖ αὐτὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι πρωτεύων· καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης σου ἐν ὑψηλοῖς· ὃς καὶ ἥξει ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ πάθους ταῦτα, ἃ προτεθείκαμεν ἐνώπιόν σου, κατὰ τὰς αὐτοῦ ἐντολάς. Μέλλων γὰρ ἐξιέναι ἐπὶ τὸν ἑκούσιον καὶ ἀοίδιμον καὶ ζωοποιὸν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτί, ᾗ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καὶ ἀχράντων χειρῶν καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας,

Ἐκφώνως·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπών· Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μού ἐστι τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς χαμηλοφώνως·

Ὁμοίως καὶ τὸ Ποτήριον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου λαβών, κεράσας, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας,

Ἐκφώνως·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν Ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ Ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε καὶ τὴν ἐμὴν Ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε. Μεμνημένοι οὖν, Δέσποτα, καὶ ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ, τῆς τριημέρου ταφῆς, τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, τῆς ἐκ δεξιῶν σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθέδρας καὶ τῆς ἐνδόξου καὶ φοβερᾶς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας,

Ἐκφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ὁ Χορός· Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Διὰ τοῦτο, Δέσποτα πανάγιε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου, οἱ καταξιωθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν, οὐ γὰρ ἐποιήσαμέν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ διὰ τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ᾽ ἡμᾶς, θαῤῥοῦντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ· καὶ προθέντες τὰ ἀντίτυπα τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Ἅγιε Ἁγίων, εὐδοκίᾳ τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἐλθεῖν τὸ

Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα καὶ εὐλογῆσαι αὐτὰ καὶ ἁγιάσαι καὶ ἀναδεῖξαι·

Ὁ Διάκονος, χαμηλοφώνως·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων τῷ τύπῳ τοῦ Σταυροῦ τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγει·

Τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, αὐτὸ τὸ τίμιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν. Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων ὁμοίως τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Τὸ δὲ Ποτήριον τοῦτο, αὐτὸ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Εὐλόγησον, Δέσποτα, ἀμφότερα τὰ Ἅγια.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ ἀμφότερα τὰ Ἅγια.
Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ἡμᾶς δὲ πάντας, τοὺς ἐκ τοῦ ἑνὸς Ἄρτου καὶ τοῦ Ποτηρίου μετέχοντας, ἑνώσαις ἀλλήλοις εἰς ἑνὸς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν καὶ μηδένα ἡμῶν εἰς κρῖμα, ἢ εἰς κατάκριμα ποιήσαις μετασχεῖν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· ἀλλ' ἵνα εὕρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Διδασκάλων καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τελειωμένου.

Εἶτα, θυμιῶν τρὶς ἐπὶ τρίτον τὰ Ἅγια καὶ δοὺς τὸ Θυμιατὸν τῷ Διακόνῳ, ἐκφωνεῖ·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ Χορὸς ψάλλει· Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου *(τοῦ δεῖνος)*, οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων· ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου *(καὶ μνημονεύει ἐνταῦθα ὀνομαστὶ ὧν βούλεται τεθνεώτων)* καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἔτι σοῦ δεόμεθα· Μνήσθητι, Κύριε, τῆς Ἁγίας σου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἣν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου καὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν τὰ Δῶρά σοι ταῦτα προσκομισάντων καὶ ὑπὲρ ὧν καὶ δι' ὧν καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων. Ἄμειψαι αὐτοὺς τοῖς πλουσίοις σου καὶ ἐπουρανίοις χαρίσμασι· χάρισαι αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς· ὅπλῳ ἀληθείας, ὅπλῳ εὐδοκίας στεφάνωσον αὐτούς· ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου· ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα· ὕψωσον αὐτῶν τὴν δεξιάν· κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν· ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη, τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα· χάρισαι αὐτοῖς

βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην· λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας καὶ τῶν ἐν τῷ Παλατίῳ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ Στρατοπέδου. Τοὺς ἀγαθούς, ἐν τῇ ἀγαθότητί σου, διατήρησον· τοὺς πονηρούς, ἀγαθοὺς ποίησον ἐν τῇ χρηστότητί σου. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περιεστῶτος λαοῦ καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. Τὰ ταμιεῖα αὐτῶν ἔμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον· τὰ νήπια ἔκθρεψον· τὴν νεότητα παιδαγώγησον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησαι· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ Ἁγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Τοὺς ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐλευθέρωσον· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· χηρῶν πρόστηθι· ὀρφανῶν ὑπεράσπισον· αἰχμαλώτους ῥῦσαι· νοσοῦντας ἴασαι. Τῶν ἐν βήμασι καὶ μετάλλοις καὶ ἐξορίαις καὶ πικραῖς δουλείαις καὶ πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ καὶ περιστάσει ὄντων, μνημόνευσον, ὁ Θεός, καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς μεγάλης σου εὐσπλαγχνίας· καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς καὶ τῶν μισούντων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ πάντας ἔκχεον τὸ πλούσιόν σου ἔλεος, πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Καὶ ὧν ἡμεῖς οὐκ ἐμνημονεύσαμεν, δι' ἄγνοιαν ἢ λήθην ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐτὸς μνημόνευσον, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς ἑκάστου τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Σὺ γὰρ εἶ, Κύριε, ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων σωτήρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμήν, ὁ τῶν νοσούντων ἰατρός. Αὐτὸς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γενοῦ, ὁ εἰδὼς ἕκαστον καὶ τὸ αἴτημα αὐτοῦ, οἶκον καὶ τὴν χρείαν αὐτοῦ. Ῥῦσαι, Κύριε, τὴν πόλιν *(ἢ τὴν Μονὴν)* ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου.

Ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις, μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Εἰ δὲ ὁ ἱερουργῶν Ἀρχιερεὺς εἶναι Μητροπολίτης τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, λέγει·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου τῆς ὀρθοτομούσης τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ἢ ὡς προδιεγράφη ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Οἱ Ἱερεῖς

Ἐν πρώτοις, μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος· συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας κωλύσῃς τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων Δώρων. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος καὶ μηδένα ἡμῶν καταισχύνῃς τῶν κυκλούντων τὸ ἅγιόν σου Θυσιαστήριον. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν τοῖς πλουσίοις σου οἰκτιρμοῖς· εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους εἰρηνικοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι· εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· παῦσον τὰ σχί-

σματα τῶν Ἐκκλησιῶν· σβέσον τὰ φρυάγματα τῶν ἐθνῶν· τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν βασιλείαν σου, υἱοὺς φωτὸς καὶ υἱοὺς ἡμέρας ἀναδείξας. Τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸν Λαόν, λέγει ἐκφώνως·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Διάκονος·

Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι... Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων Δώρων... Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν... Ἄγγελον εἰρήνης... Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν. Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν... Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον... Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν... Τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Παράσχου, Κύριε. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σῴζειν, σὺ ἡμᾶς δίδαξον εὐχαριστεῖν σοι ἀξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς μεθ' ἡμῶν. Σύ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος τὰ Δῶρα ταῦτα, καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ δίδαξον ἐπιτελεῖν ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ σου· ἵνα, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, ἑνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ Σώματι καὶ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ

σου. Καὶ ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Ναί, ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ μηδένα ἡμῶν ἔνοχον ποιήσης τῶν φρικτῶν σου τούτων καὶ ἐπουρανίων Μυστηρίων, μηδὲ ἀσθενῆ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως αὐτῶν μεταλαμβάνειν· ἀλλὰ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου· ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε, Κύριε.

Ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παῤῥησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ Λαός· Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλό-

γησον, ἁγίασον, φρούρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυνάμωσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον, παντὶ δὲ ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου τούτων καὶ ζωοποιῶν Μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν.

Ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Εἶτα προσκυνεῖ ὁ Ἀρχιερεύς, λέγων μυστικῶς τρίς·

Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ Χορός·

Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Εἶτα, ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ Κοινωνικόν.

Ὁ Διάκονος·

Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς χαμηλοφώνως·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἁγιάζων.

Μελίσας τὸν εἰς χεῖρας αὐτοῦ καθηγιασμένον Ἄρτον εἰς τεμάχια τέσσαρα, ἐναποθέτει αὐτὰ ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ σταυροειδῶς, ὡς προδιαγέγραπται ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Ὁ Διάκονος·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Ἀρχιερεύς, λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα (ΙΣ), ποιεῖ σὺν αὐτῇ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων· Πλήρωμα Ποτηρίου Πίστεως, Πνεύματος Ἁγίου *καὶ οὕτως ἐμβάλλει αὐτὴν εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον.*

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν. Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Ζέον.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος ἐγχέει τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ τοῦ Ζέοντος τὸ ἀρκοῦν, λέγων·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Καὶ μεταλαμβάνουσιν ὅ τε Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Διάκονοι καθ' ὃν προδιατέτακται τρόπον. Μετὰ δὲ τὸ κοινωνῆσαι καὶ τοὺς Πιστοὺς ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ Χορός Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...

Ὁ Διάκονος ἐξελθὼν καὶ στὰς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, λέγει·

Ὀρθοί· Μεταλαβόντες τῶν θείων... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν...

Ὁ Χορός Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν εὐχαριστήριον Εὐχήν·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων καὶ ἐπουρανίων σου Μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, δὸς γενέσθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεύς, ἔξω τοῦ Βήματος, τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχήν·

Ὁ θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον, τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν προσδεχόμενος παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ Ἀμνὸς καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ὁ μόσχος ὁ ἄμωμος, ὁ μὴ δεχόμενος ἁμαρτίας ζυγὸν καὶ τυθεὶς δι' ἡμᾶς ἑκών· ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθίοντας ἁγιάζων· ὁ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἑκουσίου

πάθους σου καὶ τῆς ζωοποιοῦ τριημέρου ἐγέρσεώς σου, κοινωνοὺς ἡμᾶς ἀναδείξας τῶν ἀῤῥήτων καὶ ἐπουρανίων καὶ φρικτῶν σου Μυστηρίων, τοῦ ἁγίου σου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου σου Αἵματος· τήρησον ἡμᾶς τοὺς δούλους σου, τοὺς διακόνους καὶ τοὺς πιστοὺς ἡμῶν Βασιλεῖς καὶ τὸν φιλόχριστον στρατὸν καὶ τὸν περιεστῶτα λαὸν ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ. Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ καιρῷ μελετᾶν τὴν σὴν δικαιοσύνην, ὅπως, πρὸς τὸ σὸν θέλημα ὁδηγηθέντες καὶ τὰ εὐάρεστά σοι ποιήσαντες, ἄξιοι γενώμεθα καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως, ὅταν ἐλεύσῃ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀνάῤῥυσαι, τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ ἐπίσκεψαι, τοὺς ἐν κινδύνοις θαλάσσης κυβέρνησον καὶ τὰς προαναπαυσαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου ἀνάπαυσον, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς σῆς βοηθείας ἐπάκουσον· ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ἐναλλακτικῶς ἀναγινώσκεται ἡ ἑπομένη Ὀπισθάμβωνος Εὐχή

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι· ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ Στρατῷ καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν Φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος *(ἐκ γ΄)*

Εὐχὴ ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ Ἅγια, ἣν λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ Προθέσει.

Ἤνυσται καὶ τετέλεσται, ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν δύναμιν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ τῆς σῆς οἰκονομίας μυστήριον· ἔσχομεν γὰρ τοῦ θανάτου σου τὴν μνήμην· εἴδομεν τῆς Ἀναστάσεώς σου τὸν

τύπον· ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου σου ζωῆς· ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου σου τρυφῆς· ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον, χάριτι τοῦ ἀνάρχου σου Πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν ἁγίων Θυρῶν εὐλογῶν τὸν Λαόν, λέγει·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δόξα σοι ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν *(εἴπερ ἐστὶ Κυριακὴ ἢ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς· εἰ δ' οὔ)* Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· *(τοῦ ἁγίου τοῦ Ναοῦ)*· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· *(τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας)*· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ οὐρανοφάντορος τοῦ Μεγάλου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ Χορός, τοῦ Ἀρχιερέως εὐλογοῦντος διὰ τοῦ Τρικηρίου·

Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Ὁ πρῶτος τῇ τάξει Ἱερεὺς λέγει·

Δι᾿ εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸν Λαόν, λέγει·

Ἡ Ἁγία Τριὰς διαφυλάξαι πάντας ὑμᾶς.

Καὶ διανέμει τὸ Ἀντίδωρον, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ᾿ ὑμᾶς.

Πληρωθείσης δὲ τῆς διανομῆς κατακλείει·

Τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν δὲ τῷ διανέμειν τὸν Ἀρχιερέα τὸ Ἀντίδωρον, ὁ Χορὸς ψάλλει τὰς καταβασίας καὶ εἴ τι ἕτερον ἐκ τῶν Ψαλμῶν ἢ τῶν ὕμνων τῆς λαχούσης ἑορτῆς.

Η ΘΕΙΑ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΩΝ

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ ΔΩΡΩΝ

«Ἐν πάσαις ταῖς τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Νηστειῶν ἡμέραις, παρεκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς καὶ τῆς ἁγίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡμέρας, γινέσθω ἡ τῶν προηγιασμένων ἱερὰ Λειτουργία».

(Κανὼν ΝΒ′ τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου).

Τὸ πρωΐ τῆς τυχούσης ἑορτῆς. εἰς τὸν Ὄρθρον, ὁ Ἀρχιερεὺς κατέρχεται εἰς τὰς Καταβασίας, μετὰ Μανδύου καὶ Πατερίτσας καὶ ἵσταται εἰς τὸν Θρόνον. Μετὰ τὴν Μεγάλην Δοξολογίαν γίνεται ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν Ἄρτων. Μετὰ τὸ Πλούσιοι ἐπτώχευσαν... *κατέρχεται τοῦ Θρόνου καὶ προσκυνεῖ τὰς ἁγίας Εἰκόνας. Εἶτα εὐλογεῖ τὸν Λαόν, τῶν Χορῶν ψαλλόντων·* Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα, *καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν. Ἐν ᾧ δὲ ἀναγινώσκονται αἱ Ὧραι λιταί, ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Μετὰ δὲ τὴν Θ′ καὶ ψαλλομένου τοῦ·* Ἐν τῇ βασιλείᾳ σου... *ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ καὶ ἵσταται εἰς τὸ μέσον. Μετὰ τὸ* Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ... *κ.λπ. ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει·* Ὁ Θεὸς οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς... *Εἶτα ὁ Ἀναγνώστης τὸ Τρισάγιον, τὸ* Κύριε, ἐλέησον *(ιβ′) καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπισυνάπτει τὴν Εὐχήν·*

Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος, ἡ ἀδιαίρετος βασιλεία, ἡ πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰτία, εὐδόκησον δὴ καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ

ἁμαρτωλῷ· στήριξον, συνέτισον τὴν καρδίαν μου καὶ πᾶσαν περίελέ μου τὴν βεβηλότητα· φώτισόν μου τὴν διάνοιαν, ἵνα διὰ παντὸς δοξάζω, ὑμνῶ, προσκυνῶ καὶ λέγω· Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

*Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν, ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν τὸν Λαόν, ἀνέρχεται εἰς τὸν Θρόνον**.

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει τὸν Προοιμιακόν.

Ὁ Διάκονος τὴν Μεγάλην Συναπτήν·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... *(εἰ δὲ λειτουργεῖ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος* καὶ τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν...*)* Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης... Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων... Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Α΄ Ἀντιφώνου·

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὔφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν

* Εἰς συνήθη Λειτουργίαν Προηγιασμένων μὴ ἑορτασίμου ἡμέρας, ὁ Ἀρχιερεὺς κατέρχεται, ἀναγινωσκομένων τῶν Ὡρῶν καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν. Ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ μετὰ τὴν Θ΄ εἰς τό Ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου... ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ καὶ ἵσταται εἰς τὸ μέσον. Ἀκολουθοῦν τὰ ὡς ἄνω διατεταγμένα.

εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια. Σὺ εἶ Θεὸς μόνος καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ, εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σῴζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως τὸ Πρὸς Κύριον, *ἤτοι τὸ ΙΗ΄ Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, εἰς τρεῖς στάσεις. Εἰς τὸ τέλος τῆς α΄ στάσεως·*

Ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Β΄ Ἀντιφώνου·

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς· ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁδηγῶν ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀναγνώστης συνεχίζει τὴν ἀνάγνωσιν τῆς β΄ στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς β΄ στάσεως·

Ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Γ´ Ἀντιφώνου

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀναγνώστης συνεχίζει τὴν ἀνάγνωσιν τῆς γ´ στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ´ στάσεως·

Ὁ Διάκονος τὴν Μικρὰν Συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Δ´ Ἀντιφώνου·

Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων Δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνέσεώς σου, τοῦ δοῦναι μεγαλωσύνην τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα οἱ Χοροὶ ψάλλουν κατὰ τὴν τάξιν τὰ Ἑσπέρια, ὁ δὲ Διάκονος, λαβὼν εὐλογίαν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως, θυμιᾷ, κατὰ τὸν τύπον, τὰς Δεσποτικὰς εἰκόνας, τὸν Ἀρχιερέα καὶ ὅλον τὸν Ναόν.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Δοξαστικοῦ, ἐξέρχονται ἐκ τῆς βορείου Πύλης ὁ Διάκονος μετὰ Θυμιατηρίου καὶ ὁ Ἱερεύς, ἢ ἐν μνήμῃ ἑορταζομένου Ἁγίου καὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάδι μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ γίνεται ἡ Μικρὰ Εἴσοδος.

Ἐλθόντων καὶ πάντων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ κατενώπιον τοῦ Ἀρχιερέως, λέγει ὁ Διάκονος χαμηλοφώνως· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου·

Ἑσπέρας καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίας, αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, φιλάνθρωπε, Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος χαμηλοφώνως· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν Εἴσοδον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Εἴσοδος τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος θυμιάσας κατὰ ἀνατολὰς σταυροειδῶς, ἢ ἐν ἑορτῇ ὑψῶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, λέγει ἐκφώνως· Σοφία. Ὀρθοί.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει ἐν χορῷ τὴν Ἐπιλύχνιον Εὐχαριστίαν·

Φῶς ἱλαρὸν ἁγίας δόξης, ἀθανάτου Πατρός, οὐρανίου, ἁγίου μάκαρος, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν, ἰδόντες φῶς ἑσπερινόν, ὑμνοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Θεόν. Ἄξιόν σε ἐν πᾶσι καιροῖς ὑμνεῖσθαι φωναῖς αἰσίαις, Υἱὲ Θεοῦ, ζωὴν ὁ διδούς· διὸ ὁ κόσμος σὲ δοξάζει.

Ἐν δὲ τῷ ψάλλειν τὸν β΄ Χορὸν τὸ τέλος τοῦ ὕμνου, διὸ ὁ κόσμος σὲ δοξάζει, *προπορευομένου τοῦ Ἀρχιερέως εἰσέρχονται οἱ Ἱερεῖς καὶ ὁ Διάκονος εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἄπεισιν εἰς τὴν Καθέδραν.*

Ὁ Διάκονος ἐκφώνως·

Ἑσπέρας.

Ὁ Ἀναγνώστης τὸ Προκείμενον καὶ τὸ Α΄ Ἀνάγνωσμα, τὸ Προκείμενον καὶ τὸν Στίχον τοῦ Β΄ Ἀναγνώσματος, εἶτα δ' ἐκφωνεῖ·

Κέλευσον!

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεύς, κρατῶν λαμπάδα καὶ Θυμιατόν, ὑποκλινόμενος τῇ Προθέσει, ἔνθα τὰ προηγιασμένα Δῶρα, ἐκφωνεῖ·

Φῶς Χριστοῦ, *στρεφόμενος δὲ πρὸς τὸν Λαόν·* φαίνει πᾶσι.

Καὶ εὐλογῶν διὰ τῆς λαμπάδος σταυροειδῶς, ἐπανέρχεται ἐν τῷ Ἱερῷ, παραδίδων τήν τε λαμπάδα καὶ τὸ Θυμιατὸν τῷ Διακόνῳ.

Ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ Β΄ Ἀνάγνωσμα, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τούτου ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν τὸν Ἀναγνώστην, λέγει·

Εἰρήνη σοι.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἱστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ θυμιῶν, ψάλλει·

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου, θυσία ἑσπερινή.

Εἶτα ἐπαναλαμβάνουσι τὸ αὐτὸ οἱ Χοροὶ ἐναλλὰξ τετράκις, κάτω τῶν στασιδίων ἱστάμενοι, ἐν ᾧ ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς ἕκαστον Κατευθυνθήτω *θυμιᾷ κύκλῳ ἑκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας Τραπέζης, λέγων ἐκφώνως·*

Στίχ. α΄. Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου, εἰσάκουσόν μου, Κύριε. Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου, πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

Στίχ. β΄. Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου.

Στίχ. γ΄. Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις.

Στίχ. δ΄. Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι. Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπὶ τῆς πρώτης ἐπανελθὼν πλευρᾶς τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐπαναλαμβάνει ψάλλων·

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου. *Ἐξελθὼν δὲ εἰς τὴν Ὡραίαν Πύλην, θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ψάλλων·* ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου.

Ἀκολούθως δὲ θυμιᾷ τὰς λοιπὰς Εἰκόνας, τὸν Ναὸν καὶ τὸν Λαόν, ἐν ᾧ ὁ Χορὸς συμπληροῖ τὸ ὑπόλοιπον.

Εἶτα, εἴ ἐστι μνήμη ἑορταζομένου Ἁγίου, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, ἐν δὲ ταῖς τρισὶ πρώταις ἡμέραις τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται μόνον Εὐαγγέλιον. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τοῦ Εὐαγγελίου·

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (Ματθαίου *ἢ* Μάρκου *ἢ* Λουκᾶ *ἢ* Ἰωάννου). *Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων αὐτὸν λέγει χαμηλοφώνως·*

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ *(τοῦ δεῖνος) κ.λπ. ὡς καὶ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.*

Ὁ Διάκονος τὴν Ἐκτενῆ·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς... Κύριε, Παντοκράτορ... Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς Ἱκεσίας·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ᾿ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Εὔξασθε, οἱ Κατηχούμενοι, τῷ Κυρίῳ. Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων δεηθῶμεν. Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ. Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης. Ἑνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἁγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Οἱ Κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῶν Κατηχουμένων.
(Πρὸ τοῦ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν).

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους καὶ λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παλαιᾶς πλάνης καὶ τῆς μεθοδείας τοῦ ἀντικειμένου· καὶ προσκάλεσαι αὐτοὺς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ συγκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λογικῇ σου ποίμνῃ, ἐφ᾽ ἣν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπικέκληται.

Ἐκφώνως·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα σφραγίζων διὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου σταυροειδῶς τὸ Εἰλητόν, ἐξαπλοῖ αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι Πιστοί. Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ταῦτα μόνα λέγονται μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος καὶ εὐθὺς ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τῶν Πιστῶν, ὡς κατωτέρω·

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰνετὸς...

Ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, τῆς Μεσονηστίμου, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι.... *λέγονται καὶ ταῦτα τὰ Διακονικά.*

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε· ὅσοι πρὸς τὸ Φώτισμα, προέλθετε. Εὔξασθε οἱ πρὸς τὸ Φώτισμα· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον Φώτισμα εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς καὶ ἐνδυναμώσῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμῷ γνώσεως καὶ εὐσεβείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καταξιώσῃ αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀναγεννήσῃ αὐτοὺς δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Χαρίσηται αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς πίστεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Συγκαταριθμήσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτῇ ποίμνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Οἱ πρὸς τὸ Φώτισμα, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον Φώτισμα εὐτρεπιζομένων·

Ἐπίφανον, Δέσποτα, τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον Φώτισμα εὐτρεπιζομένους καὶ ἐπιποθοῦντας τὸν τῆς ἁμαρτίας μολυσμὸν ἀποτινάξασθαι· καταύγασον αὐτῶν τὴν διάνοιαν· βεβαίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει· στήριξον ἐν ἐλπίδι· τελείωσον ἐν ἀγάπῃ· μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ σου ἀνάδειξον, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι πρὸς τὸ Φώτισμα, προέλθετε· οἱ πρὸς τὸ Φώτισμα, προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι Πιστοί. Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ἕως ὧδε τὰ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσονηστίμου.
Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν Α΄ τῶν Πιστῶν

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ αἰνετός· ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ Χριστοῦ σου θανάτῳ, εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς μεταστήσας, σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύταις ἡγεμόνα τὸν ἔνδοθεν λογισμὸν ἐπιστήσας· καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέστω παντὸς πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίβατος, ἡ δὲ γλῶσσα καθαρευέτω ῥημάτων ἀπρεπῶν. Ἅγνισον ἡμῶν τὰ χείλη τὰ αἰνοῦντά σε, Κύριε· τὰς χεῖρας ἡμῶν ποίησον, τῶν μὲν φαύλων ἀπέχεσθαι πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνα τὰ σοὶ εὐάρεστα· πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν, τῇ σῇ κατασφαλιζόμενος χάριτι.

Ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Σοφία.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν Β΄ τῶν Πιστῶν·

Δέσποτα Ἅγιε, ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν σε, τὸν ἐν ἐλέει πλούσιον, ἵλεων γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀξίους ἡμᾶς ποιῆσαι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης. Ἰδοὺ γὰρ τὸ ἄχραντον αὐτοῦ Σῶμα καὶ τὸ ζωοποιὸν Αἷμα, κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν εἰσπορευόμενα, τῇ μυστικῇ ταύτῃ προτίθεσθαι μέλλει Τραπέζῃ, ὑπὸ πλήθους στρατιᾶς οὐρανίου ἀοράτως δορυφορούμενα, ὧν τὴν μετάληψιν ἀκατάκριτον

ἡμῖν δώρησαι· ἵνα δι' αὐτῶν τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταυγαζόμενοι, υἱοὶ φωτὸς καὶ ἡμέρας γενώμεθα.

Ἐκφώνως·

Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν. *Καὶ ψάλλει ἀργῶς ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ, τὸ ἑπόμενον, ὅπερ λέγει καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς μυστικῶς (ἐκ γ΄) ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης·*

Νῦν αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν. Ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ὁ Διάκονος·

Ἰδοὺ θυσία μυστική, τετελειωμένη, δορυφορεῖται. Πίστει καὶ πόθῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα. Ἀλληλούια *(γ΄).*

Τούτου ψαλλομένου ὑπὸ τοῦ Χοροῦ, ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ, ὡς καὶ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, λέγων καθ' ἑαυτὸν τὸν Ν΄ Ψαλμόν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐλθὼν παρὰ τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, δίδωσι τῷ Ἱερεῖ τὰ Ἅγια. Ὁ Διάκονος φέρων λαμπάδα καὶ θυμιῶν τὰ Ἅγια, προπορεύεται ὀπισθοφανῶς τοῦ Ἱερέως, ἀμφότεροι δὲ εἰς τὸ Ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται... *ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ Βήματος ἐν σιωπῇ.*

Εἰσερχομένων δὲ εἰς τὸ Ἱερόν, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν ἁγίων Θυρῶν λαμβάνει τὰ Ἅγια καὶ τίθησιν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, αἴρει τὰ Καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων Δώρων καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τοῦ Ἀέρος, μηδὲν λέγων.

Ὁ Διάκονος ἐξελθὼν καὶ στὰς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ λέγει·

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων καὶ προαγιασθέντων τιμίων Δώρων... Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν... Ἄγγελον εἰρήνης... Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν... Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα... Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν... Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν... Τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Παράσχου, Κύριε. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ὁ τῶν ἀῤῥήτων καὶ ἀθεάτων Μυστηρίων Θεός, παρ' ᾧ οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοι· ὁ τὴν διακονίαν τῆς Λειτουργίας ταύτης ἀποκαλύψας ἡμῖν καὶ θέμενος ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς διὰ τὴν πολλήν σου φιλανθρωπίαν, εἰς τὸ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτός, ἀόρατε Βασιλεῦ, ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ἔπιδε ἐφ' ἡμᾶς τοὺς τῷ ἁγίῳ τούτῳ Θυσιαστηρίῳ, ὡς τῷ χερουβικῷ σου παρισταμένους θρόνῳ, ἐφ' ᾧ ὁ μονογενής σου Υἱὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῶν προκειμένων φρικτῶν ἐπαναπαύεται Μυστηρίων· καὶ πάσης ἡμᾶς καὶ τὸν πιστόν σου λαὸν ἐλευθερώσας ἀκαθαρσίας, ἁγίασον πάντων ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, ἁγιασμῷ ἀναφαιρέτῳ· ἵνα, ἐν καθαρῷ συνειδότι, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ καὶ πεφωτισμένῃ καρδίᾳ, τῶν θείων τούτων μεταλαμβάνοντες Ἁγιασμάτων καὶ ὑπ' αὐτῶν ζωοποιούμενοι, ἑνωθῶμεν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου, τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ εἰπόντι· Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ· ὅπως ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν καὶ ἐμπεριπατοῦντος τοῦ Λόγου σου, Κύριε, γενώμεθα ναὸς τοῦ παναγίου καὶ προσκυνητοῦ σου Πνεύματος, λελυτρωμένοι πάσης διαβολικῆς μεθοδείας, ἐν πράξει ἢ λόγῳ ἢ κατὰ διάνοιαν ἐνεργουμένης· καὶ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις σου, τοῖς ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστήσασιν.

Ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παῤῥησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ Λαός· Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὔσπλαγχνος, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἔπιδε εὐσπλάγχνῳ ὄμματι ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου καὶ φύλαξον αὐτόν· καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς, ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ζωοποιῶν σου τούτων Μυστηρίων· σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλάς, ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἐπικεκαλυμμένων ὄντων τῶν θείων Δώρων, βαλὼν τὰς χεῖρας, δέει πολλῷ, ἅπτεται τοῦ ζωοποιοῦ Ἄρτου καὶ ἐκφωνεῖ·

Τὰ προηγιασμένα Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Εἶτα ἀνακαλύπτει αὐτά.

Ὁ Χορός·

Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Εἶτα, ψάλλει τὸ Κοινωνικόν.

Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούια *(γ΄).*

Ὁ Διάκονος· Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἁγιάζων.

Μελίσας τὸν καθηγιασμένον Ἄρτον εἰς μερίδας τέσσαρας, ἐναποθέτει αὐτὰς ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ σταυροειδῶς.

Ὁ Διάκονος

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Ἀρχιερεύς, λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα (ΙΣ), πληροῖ τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ λέγει·

Πλήρωμα Ποτηρίου πίστεως, Πνεύματος Ἁγίου.

Ὁ Διάκονος

Ἀμήν. Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Ζέον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος ἐγχέει τοῦ Ζέοντος τὸ ἀρκοῦν, λέγων·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Τῆς μεταλήψεως ἐκπληρωθείσης καὶ μετὰ τὸ κοινωνῆσαι καὶ τοὺς Πιστοὺς πάντας, ὑψῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον ὁ Ἀρχιερεύς, λέγει·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ Χορός·

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. Ἄρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούια, Ἀλληλούια, Ἀλληλούια.

Ὁ Διάκονος, χαμηλοφώνως· Ὕψωσον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τρὶς τὰ Ἅγια καὶ λέγει χαμηλοφώνως·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου *(ἐκ γ΄)*.

Εἶτα ἐπιδίδωσι τὸ ἅγιον Δισκάριον σὺν τοῖς Καλύμμασι τῷ Διακόνῳ, οὗτος δέ, κύκλῳ τῆς ἁγίας Τραπέζης διερχόμενος, μεταφέρει αὐτὰ εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν. Εἶθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον τῷ Ἱερεῖ καὶ λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς δεξάμενος τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν Λαόν, λέγει ἐκφώνως·

Πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ὀρθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχαριστήριον Εὐχήν·

Εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα φιλάνθρωπε· Φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου· καὶ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφώνως· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχὴν ἐκφωνουμένην·

Δέσποτα παντοκράτορ, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διὰ τὴν ἄφατόν σου πρόνοιαν καὶ πολλὴν ἀγαθότητα ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως· ὁ διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν πλάκας χειρίσας τὰ θεοχάρακτα γράμματα τῷ θεράποντί σου Μωσεῖ, παράσχου καὶ ἡμῖν, Ἀγαθέ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητάς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι προσκυνῆσαι καὶ τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν. Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος *(ἐκ γʹ)*

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ Ἅγια

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποιήσας τῶν φρικτῶν σου Μυστηρίων, σύναψον τῇ λογικῇ ποίμνῃ καὶ κληρονόμους ἀνάδειξον τῆς βασιλείας σου, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν ἁγίων Θυρῶν εὐλογῶν τὸν Λαόν, λέγει·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ᾽ ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν·

Δόξα σοι ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν (*κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα·* Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον πάθος, Χριστὸς...), ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· *(τοῦ ἁγίου τοῦ Ναοῦ)·* τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· *(τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας)* καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ Χορός· Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεὺς διανέμει τὸ Ἀντίδωρον. Ὁ δὲ Ἀναγνώστης, ἐν τῷ διανέμειν τὸν Ἀρχιερέα τὸ Ἀντίδωρον, ἀναγινώσκει ἀργῶς τοὺς Ψαλμούς· Εὐλογήσω τὸν Κύριον... *καὶ* Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου, ὁ Βασιλεύς μου...

Ὁ πρῶτος τῇ τάξει Ἱερεὺς λέγει·

Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

ΤΑΞΙΣ ΚΑΙΡΟΥ

Εἰ ὁ Ἀρχιερεὺς χοροστατεῖ ἐν τῷ Ὄρθρῳ καὶ ὅτε ὁ β΄ Χορὸς ἄρχεται τοῦ Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ..., *καταβαίνει τοῦ Θρόνου, προσκυνεῖ τὰς Δεσποτικὰς Εἰκόνας καὶ ἐλθὼν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ εὐλογεῖ τὸν Λαόν, τοῦ α΄ Χοροῦ ψάλλοντος τὸ* Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα, *καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν Θρόνον, οἱ δὲ Χοροὶ ψάλλουσι τὰ Τροπάρια τῶν Αἴνων.*

Εἰ δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς μέλλει λειτουργῆσαι καὶ ἐνδυθῆναι ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος κατέρχεται τοῦ Θρόνου μετὰ τὸ Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ..., *ἐνῷ ὁ α΄ Χορὸς ψάλλει ἀργῶς* Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν... *καὶ στὰς ἔμπροσθεν τῶν Ὡραίων Πυλῶν, ἔχων ἔνθεν καὶ ἔνθεν Διακόνους, κρατοῦντας Δικηροτρίκηρα, προσκυνεῖ τρὶς κατ᾽ ἀνατολὰς καὶ λαμβάνει Καιρὸν χαμηλοφώνως.*

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.
Βασιλεῦ οὐράνιε...

Ὁ Διάκονος·

Τὸ Τρισάγιον, Παναγία Τριάς..., Πάτερ ἡμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· πάσης γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες, ταύτην σοι τὴν ἱκεσίαν ὡς Δεσπότῃ, οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν· ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ α΄ Διάκονος· Δόξα Πατρὶ...

Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν· μὴ ὀργισθῇς ἡμῖν σφόδρα, μηδὲ μνησθῇς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὔσπλαγχνος καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἡμεῖς λαός σου· πάντες ἔργα χειρῶν σου καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα.

Ὁ β΄ Διάκονος· Καὶ νῦν...

Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν, ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Διάκονος· Κύριε, ἐλέησον *(ιβ΄).*

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται τὴν Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Διακόνου λέγοντος·

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ. Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Καὶ τὴν τῆς Θεομήτορος, τοῦ Διακόνου λέγοντος·

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγή, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς, Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρτήσαντα, δεῖξον ὡς ἀεὶ τὴν δυναστείαν σου· εἰς σὲ γὰρ ἐλπίζοντες, τὸ Χαῖρε βοῶμέν σοι, ὥς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος.

Ἀσπαζόμενος ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εἰκόνα τοῦ Προδρόμου, ὁ Διάκονος λέγει:

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ῥείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἅδῃ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀσπαζόμενος δὲ τὴν Εἰκόνα τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ, ὁ Διάκονος λέγει τὸ Ἀπολυτίκιον αὐτοῦ. Καὶ μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι τὰς Εἰκόνας, ἔρχεται ἔμπροσθεν τῶν Ὡραίων Πυλῶν, τοῦ Διακόνου λέγοντος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν

Κύριε, ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους κατοικητηρίου σου καὶ ἐνίσχυσόν με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν, ἵνα, ἀκατακρίτως παραστὰς τῷ φοβερῷ σου βήματι, τὴν ἀναίμακτον ἱερουργίαν ἐπιτελέσω. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ποιεῖ τὴν μικρὰν Ἀπολυσιν.

Ὁ Διάκονος· Δόξα Πατρὶ... Καὶ νῦν... Κύριε, ἐλέησον *(γ')*.

Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου *(τοῦ Ναοῦ)*, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου *(ἢ* τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ οὐρανοφάντορος τοῦ Μεγάλου*)*, τοῦ ἁγίου *(τῆς ἡμέρας)*, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εἶτα στραφεὶς εὐλογεῖ τὸν Λαὸν μετὰ τοῦ Τρικηρίου, τοῦ β' Χοροῦ ψάλλοντος τὸ Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα, *καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι διὰ νὰ ἐνδυθῇ. Ἐν δὲ τῷ ἐνδύεσθαι αὐτὸν οἱ Χοροὶ ψάλλουσι τὰ Τροπάρια τῶν Αἴνων.*

Εἰσερχόμενος δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς διὰ τῆς Ὡραίας Πύλης εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, λέγει·

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου.

Ποιεῖ προσκυνήματα γ' ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἀσπάζεται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Εἶτα, ἀπεκδυόμενος τὸν Μανδύαν καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος τὸ Εὐλόγησον, Δέσποτα, *ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει·*

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν ἕνα ἕκαστον τῶν Ἀμφίων αὐτοῦ ἐνδύεται ταῦτα, τῶν Διακόνων λεγόντων εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν τοὺς προβλεπομένους στίχους.

Μετὰ ταῦτα, προσάγεται αὐτῷ τὸ χερνιβόξεστον καὶ νίπτει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, λέγων τὸν ψαλμόν

Νίψομαι ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.

Καὶ ἀπελθὼν ἐν τῇ Προθέσει μνημονεύει ὧν βούλεται καὶ καλύπτει τὰ ἱερὰ Σκεύη, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Προθέσεως.

Ἀρχομένης δὲ τῆς Δοξολογίας, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος, προηγουμένων τῶν συλλειτουργούντων Ἱερέων καὶ Διακόνων καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν Θρόνον ἢ ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, προευτρεπισθέντος Θρονίου καὶ ὑποστρωθέντος πευκίου. Εἰ δὲ συλλειτουργοῦσι καὶ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς, τίθενται καὶ δι' αὐτοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν καθίσματα καὶ οἱ μὲν Διάκονοι μετὰ Δικηροτρικήρων ἵστανται παρὰ τῷ πρώτῳ τῶν Ἀρχιερέων, οἱ δὲ Ἱερεῖς μετὰ τοὺς ἄλλους Ἀρχιερεῖς ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

Τότε ὁ α' τῶν Διακόνων χαμηλῇ τῇ φωνῇ λέγει τὴν ἐκτενῆ Δέησιν· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα... *κ.λπ.*

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ β΄ Διάκονος· Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν ἡμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κύριε ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος καὶ δεόμεθά σου, ἅγιε ἁγίων· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι ἡμάρτομεν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθά σου. Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ ὢν εὐλογητός, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ α΄ τῶν Ἱερέων· Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ποιεῖ μεγάλην Ἀπόλυσιν.

Ὁ α΄ τῶν Ἱερέων· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

Εἰ μέλλει ὁ Ἀρχιερεὺς λειτουργῆσαι καὶ ἐνδυθῆναι ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος, τότε λαμβάνει Καιρὸν μετὰ τὸ τέλος τῆς Δοξολογίας, τοῦ α΄ Χοροῦ ψάλλοντος ἀργῶς τὸ Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν... *Τῶν Διακόνων ἐκφωνούντων τὸ* Ἱερεῖς, ἐξέλθετε *καὶ* Ἐξέλθετε, Ἱερεῖς, *οἱ Ἱερεῖς φέροντες ἐν δίσκοις ἢ ἐν χερσὶν τὰ ἀρχιερατικὰ Ἄμφια ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ Βήματος, κατὰ τὰ ὀφφίκια ἢ τὰ πρεσβεῖα χειροτονίας αὐτῶν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἄχρι καὶ τοῦ α΄ τῇ τάξει, φέροντος τὴν Μίτραν, καὶ ἵστανται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Ἀρχιερέως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ. Κατὰ τὴν ἔνδυσιν τοῦ Ἀρχιερέως οἱ ἔχοντες ἀνὰ χεῖρας ἀρχιερατικὰ Ἄμφια Ἱερεῖς ἐπιδίδωσι κατὰ τάξιν ταῦτα τοῖς Διακόνοις, οἵτινες καὶ ἐνδύουσι τὸν Ἀρχιερέα. Ἐνδυομένου δὲ τοῦ Ἀρχιερέως, οἱ μὲν Διάκονοι κρατοῦντες Δικηροτρίκηρα ἐκφωνοῦσι τοὺς προβλεπομένους στίχους τῆς ἀρχιερατικῆς στολῆς, ὁ δὲ β΄ Χορὸς ψάλλει τὸ* Ἄνωθεν οἱ Προφῆται... *ἢ τὸ* Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου... *Μετὰ τὸ τέλος τῶν στίχων τούτων, ὁ α΄ τῶν Διακόνων κρατῶν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ Τρικήριον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ Δικήριον, ἵσταται ἀπέναντι τοῦ Ἀρχιερέως καὶ ἐκφωνεῖ*

Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

ὁ δὲ β΄ Διάκονος ἐκφωνεῖ· πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Τότε ὁ α΄ Διάκονος, πλησιάσας τῷ Ἀρχιερεῖ δίδωσιν αὐτῷ, σταυρώσας τὰς χεῖρας, τὰ Δικηροτρίκηρα, ὁ δ' Ἀρχιερεὺς λαβὼν εὐλογεῖ δι' αὐτῶν τὸν Λαόν, τῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸ Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Μετὰ ταῦτα εὐλογοῦνται οἱ ἄρτοι, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀρτοκλασία· γίνεται δὲ καὶ ἡ χειροθεσία Ἀναγνώστου ἢ Ὑποδιακόνου.

Εἶτα ὁ β΄ Χορὸς ψάλλει τὸ Τροπάριον· Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν..., *ἢ τὸ* Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος..., *οὗ ψαλλομένου, οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Διάκονοι προσελθόντες ὑποκλίνουσι τὰς κεφαλὰς τῷ Ἀρχιερεῖ· ὁ δὲ α΄ Διάκονος λέγει·* Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ. Εὐλόγησον, Δέσποτα. *Ὁ Ἀρχιερεύς·* Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν... *Ὁ Διάκονος·* Εὖξαι ὑπὲρ ἡμῶν, Δέσποτα ἅγιε. *Ὁ Ἀρχιερεύς·* Κατευθύναι Κύριος τὰ διαβήματα ὑμῶν εἰς πᾶν ἔργον

ἀγαθόν. *Ὁ Διάκονος·* Μνήσθητι ἡμῶν, Δέσποτα ἅγιε. *Ὁ Ἀρχιερεύς·* Τῆς ἱερωσύνης καὶ τῆς ἱεροδιακονίας ὑμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀσπάζονται δὲ πάντες τὴν δεξιὰν τοῦ Ἀρχιερέως, λέγοντες· Τῆς ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη...

Ὁ μὲν α΄ τῶν Ἱερέων εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι, ὁ δὲ α΄ τῶν Διακόνων ἵσταται πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης, λέγων· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία... *καὶ ἄρχεται ἡ θεία Λειτουργία.*

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΚΑ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι Ἅγιός ἐστι. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν.

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. Σὺ εἶ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχιδεσέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Εἰς τὴν Περιτομήν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Εἰς τὰ Ἅγια Θεοφάνεια.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα
καὶ καθ' ἑκάστην μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως.

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ· Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ᾄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

Εἰς την Μεταμόρφωσιν.

Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.

ΑΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Λεγόμεναι εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἰς τὸν Ὄρθρον καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν, κατὰ τάξιν.

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ, ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τῇ Ὑψώσει τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν.

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὴν Περιτομήν.

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὰ Ἅγια Θεοφάνεια.

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας μέχρι καὶ τῆς Μεγάλης Τετάρτης.

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον Πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ.

Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὴν Ἀπόλυσιν τῶν ἁγίων Παθῶν
καὶ τὴν Ἀπόλυσιν τῶν Μεγάλων Ὡρῶν τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ.

Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ εἰς τὴν Ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ,
ὡς καὶ τοῦ Ὄρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου (Ἐπιταφίου).

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ Πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον Ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως.

Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.

Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας.

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν καὶ θεϊκῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελθὼν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὖθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι᾽ αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν.

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ

(Ἔξω τοῦ Βήματος)

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πιστὸς ἐν ἐπαγγελίᾳ καὶ ἀμεταμέλητος τοῖς χαρίσμασιν· ὁ καλέσας τὸ πλάσμα σου κλήσει ἁγίᾳ καὶ συναγαγὼν τοὺς δούλους σου εἰς τὴν ἐπουράνιον ταύτην πολιτείαν· αὐτὸς συνεργὸς αὐτῷ γενόμενος, ἐνδυνάμωσον τὸν δοῦλόν σου τοῦτον εἰς τὸ διακονεῖν τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, αὖξον αὐτὸν ἐκ δικαίων πόνων, δωσόμενον ἑκάστῳ καρπὸν πρὸς εὐαρέστησιν τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἡμῶν δὲ τὰς ψυχὰς ῥύθμισον πρὸς πᾶσαν εὐταξίαν καὶ κατάστασιν εἰρηνικὴν εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἀλλήλων ἐν ταπεινώσει ἀληθινῇ καὶ ἀνυποκρίτῳ, χαρισάμενος πᾶσιν ἡμῖν τὴν ἐπουράνιόν σου βασιλείαν. Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

(Ἔξω τοῦ Βήματος)

Προσαγόμενος ὁ μέλλων χειροτονηθῆναι τῷ Ἀρχιερεῖ, εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μετὰ ἱματίου, ἀσκητής· εἰ δὲ μοναχός, μετὰ Μανδύου· σφραγίζεται τὴν κεφαλὴν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ κείρεται παρ' αὐτοῦ σταυροειδῶς, λέγοντος·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἐπιφωνούντων καθ' ἑκάστην ἐπίκλησιν τῶν συμπαρόντων τό Ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνων ὁ Ἀρχιερεὺς Στιχάριον ἐνδυδίσκει. Καὶ τρίτον τὴν τούτου κεφαλὴν σφραγίζων, ἐπιτίθησιν αὐτῷ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν.*

Ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὔχεται·

Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἔκλεξαι τὸν δοῦλόν σου *(τὸν δεῖνα)* καὶ ἁγίασον αὐτόν· καὶ δὸς αὐτῷ μετὰ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως τῶν θείων σου λογίων τὴν μελέτην καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, διαφυλάττων αὐτὸν ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, δίδοται τῷ Ἀναγνώστῃ βιβλίον Ἀποστολικόν· καὶ ὀλίγον ἀναγινώσκων, λαμβάνει παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως εἰρήνην.

---

* Εἰς τὰς πηγὰς καὶ τὰ παλαιότερα Εὐχολόγια (πρβλ. J. Goar, Εὐχολόγιον..., Βενετία 1730), γίνεται λόγος περὶ Φελονίου ὡς ἀμφίου τοῦ Ἀναγνώστου. Διὰ πρακτικοὺς ὅμως λόγους καὶ συμφώνως πρὸς τὴν παροῦσαν ἐκκλησιαστικὴν πρᾶξιν ἔχομεν ἀντικαταστήσει τὸ Στιχάριον ὡς ἄμφιον αὐτοῦ.

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς παραινεῖ αὐτὸν οὕτως·

Τέκνον, ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς ἱερωσύνης ὁ τοῦ Ἀναγνώστου τυγχάνει. Προσήκει οὖν σε καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὰς θείας Γραφὰς μεταχειριζόμενον καὶ τὰς προόδους ποιεῖσθαι, ἵνα οἱ ἀκροώμενοι θεωροῦντές σε οἰκοδομὴν δέχωνται καὶ σεαυτῷ μείζονα βαθμὸν περιποιήσῃς, μηδαμῶς καταισχύνων τὴν ἐπὶ σοὶ ψῆφον· σωφρόνως γὰρ καὶ ὁσίως καὶ δικαίως πολιτευόμενος καὶ τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν ἵλεων ἕξεις καὶ τῆς μείζονος ἀξιωθήσῃ λειτουργίας· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐλογητὸς Κύριος, ἰδοὺ γέγονεν ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* Ἀναγνώστης τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας *(τῆς δεῖνος)* εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λέγει ὁ Λαός, τρίς· Ἄξιος.

Καὶ πολυχρονεῖται ὁ Ἀρχιερεύς.

Εἰ δέ εἰσι πλείονες οἱ χειροθετούμενοι Ἀναγνῶσται, χειροθετοῦνται ὁμοῦ καὶ λέγεται ἡ Εὐχὴ πληθυντικῶς. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὅτε οὐκ ἔστι Λειτουργία, ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς Εὐλογητὸν καὶ λέγεται τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε..., *Τρισάγιον·* Δόξα... Καὶ νῦν... Παναγία Τριάς... Κύριε, ἐλέησον *(γ').* Δόξα... Καὶ νῦν... Πάτερ ἡμῶν... Ὅτι σοῦ ἐστιν... *καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας. Εἶτα γίνεται ἡ Ἀκολουθία, ὡς προεγράφη.*

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ ΨΑΛΤΟΥ

(Ἔξω τοῦ Βήματος)

Προσαγόμενος τῷ Ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μετὰ ἱματίου, ἀσκεπής· εἰ δὲ Μοναχός, μετὰ Μανδύου. Καὶ σφραγίζεται τρίτον τὴν κεφαλὴν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως, λέγοντος·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· *ἐπιφωνούντων καθ' ἑκάστην ἐπίκλησιν τῶν συμπαρόντων, τὸ* Ἀμήν. *Καὶ λαμβάνων ὁ Ἀρχιερεὺς Ῥάσον ἐνδυδίσκει αὐτόν. Καὶ τρίτον τὴν τούτου κεφαλὴν σφραγίζων λέγει·*

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἔκλεξαι τὸν δοῦλόν σου *(τὸν δεῖνα)* καὶ ἁγίασον αὐτόν· καὶ δὸς αὐτῷ μετὰ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως τῶν θείων σου λογίων τὴν μελέτην καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, διαφυλάττων αὐτὸν ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα δίδοται τῷ Ψάλτῃ Ψαλτήριον καὶ λέγει Προκείμενον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*... Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦ δεῖνος)*, τοῦ νῦν προχειριζομένου καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑγείας καὶ σωτηρίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτῷ ἀντὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, λογισμὸν δικαιοσύνης καὶ πολιτείαν ἀρετῆς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Εἶτα λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Δέσποτα Κύριε ὁ παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δεόμεθά σου καὶ παρακα-

λοῦμεν, φιλάνθρωπε, ὁ δοῦλός σου *(ὁ δεῖνα)* πρὸς τὴν ἁγίαν σου Ἐκκλησίαν κατέφυγε, φώτισον αὐτόν, τὴν γλυκύτητα ψάλλειν σοι, τὰ ᾄσματα τὰ πνευματικὰ ἐνάρχεσθαι, τῆς νοητῆς καὶ ὁσίας σου δουλείας ἀξίωσον, ἁγίασον τῷ σῷ φόβῳ, φρούρησον τῇ σῇ χάριτι, ἵνα κατὰ τὸ ἀρεστόν σου ζήσας καὶ ἐπὶ τὰς μείζους δωρεὰς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος κληθείη. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ᾽ οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα κείρεται τὴν κόμην· καὶ λέγει ὁ Ἀρχιερεύς·

Κείρεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ὁ Ἀρχιερεύς, λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, ἐπίβλεψον ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν παρόντα δοῦλόν σου· καὶ εὐλόγησον αὐτὸν εὐλογίαν πνευματικήν, ἣν εὐλόγησας τὸν ἱερέα σου Μελχισεδέκ, κειρόμενον τῶν τριχῶν αὐτοῦ, κατὰ τὴν σὴν ἐντολήν, διὰ τοῦ δούλου σου Ἀβραάμ· καὶ δὸς αὐτῷ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς σου, αἰδοῖ καὶ φόβῳ δουλεύοντά σοι, ἐν σπουδῇ καὶ εὐλαβείᾳ, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ· πλήρωσον αὐτοῦ πάσης ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τὴν ὑπηρεσίαν, ἵνα εὐάρεστός σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ διαμείνῃ. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ᾽ οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ᾽ οὕτως εὐλογεῖ αὐτὸν καὶ ἀπολύει.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ ΥΠΟΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τοῦ Ἀρχιερέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς Ὡραίας Πύλης ἢ ἐπὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ Θρόνου, πρὸ τοῦ ἄρξασθαι τῆς Λειτουργίας, προσάγεται αὐτῷ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι Ὑποδιάκονος· εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μετὰ Φελονίου (Στιχαρίου), εἰ δὲ Μοναχός, μετὰ Μανδύου. Κελεύει δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς ἀποδύσασθαι τοῦτον τὸ Φελόνιον ἢ τὸν Μανδύαν καὶ ἐνδύσασθαι Στιχάριον καὶ ζώσασθαι· κομισθῆναι δὲ Χερνιβόξεστον καὶ Μανδήλιον. Εἶτα σφραγίζων τρὶς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν χεῖρα, τοῦ Διακόνου λέγοντος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ Ἁγίου Πνεύματος διαιρῶν ἑκάστῳ, ὃν ἐξελέξω, τὰ σὰ χαρίσματα· ὁ τάγματα διάφορα τῇ Ἐκκλησίᾳ σου δωρησάμενος καὶ βαθμοὺς λειτουργίας καταστησάμενος ἐν αὐτῇ πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἁγίων σου καὶ ἀχράντων Μυστηρίων· ὁ τῇ σῇ ἀῤῥήτῳ προγνώσει ὁρίσας καὶ τοῦτον τὸν δοῦλόν σου ἄξιον εἶναι τοῦ ὑπηρετεῖν τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ· αὐτός, Δέσποτα, ἀκατάγνωστον αὐτὸν ἐν πᾶσι διαφύλαξον· καὶ δὸς αὐτῷ ἀγαπᾶν εὐπρέπειαν Οἴκου σου, παρεστάναι ταῖς θύραις τοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου σου, ἀνάπτειν λύχνον σκηνώματος δόξης σου· καὶ φύτευσον αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ὡς ἐλαίαν κατάκαρπον, καρποφοροῦντα καρπὸν δικαιοσύνης καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου, ἐν καιρῷ τῆς παρουσίας σου τῆς τῶν εὐαρεστησάντων σοι ἀπολαῦσαι ἀμοιβῆς. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, δεχόμενος ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ Μανδήλιον, ἐπιτίθησι τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ τοῦ χειροτονουμένου. Ὁμοίως δίδωσιν αὐτῷ τὸ Χερνιβόξεστον. Ὁ δὲ λαβών, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ βάλλει ὕδωρ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ νίπτεται ὁ Ἀρχιερεύς· ὁ δὲ χειροθετούμενος λέγει ἐκφώνως, τρίς· Ὅσοι πιστοί. *Καὶ οὕτω λαμβάνων εὐλογίαν, ἀπερχόμενος ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν ἐν τοῖς δεξιοῖς καὶ λέγει τὸ Τρισάγιον.* Δόξα... Καὶ νῦν... Παναγία Τριάς... Κύριε, ἐλέησον *(γ΄)*. Δόξα... Καὶ νῦν... Πάτερ ἡμῶν..., *τὸ* Κύριε, ἐλέησον *(ιβ΄)*. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν... Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον...

Πρὸ δὲ τῆς Μεγάλης Εἰσόδου καὶ μετὰ τὴν θυμίασιν τῆς ἁγίας Τραπέζης πάλιν νίπτεται ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὸ λεχανίδιον ὅπερ φέρει ὁ Ὑποδιάκονος, εἰσοδεύει δὲ καὶ αὐτὸς τὴν Μεγάλην Εἴσοδον, πάντων ἐξόπισθεν, κρατῶν καὶ τὸ Χερνιβόξεστον καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ μετὰ τὴν Εἴσοδον, εἰσέρχονται πάντες εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον, πλὴν αὐτὸς μένει ἔξω, ἑστὼς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν ἐν τοῖς εὐωνύμοις.

Οὕτω γίνεται καὶ εἴπερ εἰσὶν οἱ χειροτονούμενοι πολλοί, τῆς Εὐχῆς ὑπαλλασσομένης πρὸς τοὺς πολλούς.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ
ΕΠΙ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙᾼ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν ἁγίαν Ἀναφορὰν καὶ τὸν Ἀρχιερέα ἐκφωνῆσαι τό·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν,

ἐξελθόντες δύο Διάκονοι ἐκ τοῦ ἁγίου Βήματος ἀπὸ τῆς βορείας Πύλης, λαμβάνουσι τὸν Ὑποδιάκονον, τὸν μέλλοντα χειροτονεῖσθαι Διάκονον, ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ προσάγουσιν αὐτὸν ἄχρι τῶν ἁγίων Θυρῶν. Καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης, ἐκφωνεῖ ὁ πρῶτος τῶν Διακόνων· Κέλευσον. *Καὶ ὁ δεύτερος·* Κελεύσατε. *Καὶ πάλιν ὁ πρῶτος·* Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν νῦν προσφερόμενόν σοι.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζων τρὶς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, λέγει·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος *(τρίς).*

Καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, κυκλοῦντες τὴν ἁγίαν Τράπεζαν τρὶς ἀπὸ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ψάλλοντες·

Ἦχος βαρύς

Ἅγιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες, πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, Ἀποστόλων καύχημα, Μαρτύρων ἀγαλλίαμα, ὧν τὸ κήρυγμα· Τριὰς ἡ ὁμοούσιος.

Ἦχος πλ. α´

Ἠσαΐα χόρευε· ἡ Παρθένος ἔσχεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν Υἱὸν τὸν Ἐμμανουήλ, Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον· Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ· ὃν μεγαλύνοντες, τὴν Παρθένον μακαρίζομεν.

Ἰστέον ὅτι, ὅταν ψάλλωσι τὰ Τροπάρια, ὁ Ἀρχιερεὺς κάθηται εἰς θρονίον μικρὸν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τοῦ πλαγίου τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἐκεῖ ὅπου κυκλοῦσι γύρωθεν, ὁ δὲ χειροτονούμενος ἀσπάζεται τὰ τέσσαρα κέρατα τῆς ἁγίας Τραπέζης· καὶ ὅταν ἔρχωνται πρὸ τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ χειροτονούμενος ποιεῖ μετάνοιαν καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα καὶ τὸ γόνυ ἐπάνω τοῦ Ὠμοφορίου ἢ τὸ Ἐπιγονάτιον αὐτοῦ.

Εἶτα σφραγίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τὴν κεφαλὴν τρίς. Καὶ κελεύει ὁ Ἀρχιερεὺς ἀποζώσασθαι τοῦτον καὶ ἀρθῆναι τὸ Μανδύλιον. Εἶτα ὁ χειροτονούμενος ἵσταται κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Ἀρχιερέως καὶ θέτει τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης σταυροειδῶς καὶ ἐρείδει τὸ μέτωπον αὐτοῦ τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ· καὶ κλίνει τὸ γόνυ τὸ δεξιόν· καὶ τοῦ Ἀρχιδιακόνου ἐκφωνήσαντος τὸ Πρόσχωμεν·

ὁ Ἀρχιερεὺς θέτει τὸ ἄκρον τοῦ Ὠμοφορίου καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ χειροτονουμένου καὶ ἐκφωνεῖ·

Ἡ θεία Χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται *(τὸν δεῖνα)* τὸν εὐλαβέστατον Ὑποδιάκονον εἰς Διάκονον· εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται ἀργῶς καὶ χαμηλοφώνως τὸ Κύριε, ἐλέησον *(γ´) παρὰ τῶν ἐν τῷ Βήματι καὶ παρὰ τῶν ἐκτός.*

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζει τρὶς τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν καὶ ἔχων τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὔχεται οὕτως·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ προγνώσει τῇ σῇ τὴν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος χορηγίαν καταπέμπων ἐπὶ τοὺς ὡρισμένους ὑπὸ τῆς σῆς ἀνεξιχνιάστου δυνάμεως λειτουργοὺς γενέσθαι καὶ ἐξυπηρετεῖσθαι τοῖς ἀχράντοις σου Μυστηρίοις· αὐτός, Δέσποτα, καὶ τοῦτον, ὃν εὐδόκησας προχειρισθῆναι παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν τῆς Διακονίας λειτουργίαν, ἐν πάσῃ σεμνότητι διατήρησον ἔχοντα τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. Δώρησαι δὲ αὐτῷ τὴν χάριν, ἣν ἐδωρήσω Στεφάνῳ τῷ πρωτομάρτυρί σου, ὃν καὶ ἐκάλεσας πρῶτον εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας σου· καὶ καταξίωσον αὐτόν, κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον, οἰκονομῆσαι τὸν παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος δεδωρημένον αὐτῷ βαθμόν· οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται· καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, *λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος λεπτῇ τῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας Διακόνους καὶ Ἱερεῖς καὶ ἀποκρίνεσθαι τὸ* Κύριε, ἐλέησον, *τὰ Διακονικὰ ταῦτα·*

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦ δεῖνος)* τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Διακόνου καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Καὶ τούτων ῥηθέντων, ὁ Ἀρχιερεὺς ἔχων τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὔχεται οὕτως·

Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ τῇ ἀφθάρτῳ σου φωνῇ τοῖς Ἀποστόλοις σου θεσπίσας τὸν τῆς Διακονίας νόμον καὶ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον τοιοῦτον ἀναδείξας καὶ πρῶτον αὐτὸν κηρύξας

τὸ τοῦ Διακόνου πληροῦντα ἔργον, καθὼς γέγραπται ἐν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ σου· Ὅστις θέλει ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν διάκονος. Σύ, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον, ὃν κατηξίωσας τὴν τοῦ Διακόνου ὑπεισελθεῖν λειτουργίαν, πλήρωσον πάσης πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ δυνάμεως καὶ ἁγιασμοῦ, τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος· οὐ γὰρ ἐν τῇ ἐπιθέσει τῶν ἐμῶν χειρῶν, ἀλλ' ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῶν πλουσίων σου οἰκτιρμῶν δίδοται χάρις τοῖς ἀξίοις σου· ἵνα καὶ οὗτος, πάσης ἁμαρτίας ἐκτὸς γενόμενος, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεώς σου ἀμέμπτως σοι παραστῇ καὶ τὸν μισθὸν τὸν ἀδιάψευστον τῆς σῆς ἐπαγγελίας κομίσηται. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, *ἀνισταμένου τοῦ χειροτονουμένου ἐμφανίζει τοῦτον ὁ Ἀρχιερεὺς τῷ Λαῷ καὶ περιτίθησι τὸ Ὀράριον κατὰ τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ ὦμον, λέγων ἐκφώνως·* Ἄξιος.

Καὶ ψάλλεται τὸ Ἄξιος *τρὶς παρὰ τῶν τοῦ Βήματος.*

Εἶτα, ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιτίθησιν ἑκατέρᾳ χειρὶ τοῦ χειροτονουμένου τὰ ἐπιμάνικα, λέγων ἐκφώνως Ἄξιος.

Καὶ ψάλλεται τὸ Ἄξιος *τρὶς παρὰ τοῦ α΄ Χοροῦ.*

Εἶτα, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς ἅγιον Ῥιπίδιον ἢ τὴν λειτουργικὴν Φυλλάδα, λέγων ὁμοίως· Ἄξιος.

Καὶ ψάλλεται τὸ Ἄξιος *τρὶς παρὰ τοῦ β΄ Χοροῦ.*

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται αὐτὸν εἰς τὸ μέτωπον, ὁ δὲ χειροτονούμενος ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως.

Εἶθ' οὕτως συνεχίζεται ἡ θεία Λειτουργία. Ὁ χειροτονηθεὶς Διάκονος ἵσταται ἐκ πλαγίου τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους καὶ ῥιπίζει ἐπάνω τῶν Ἁγίων. Καὶ ὁ ἕτερος Διάκονος, ἵσταται ἔξω τοῦ Βήματος ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ ἀναγινώσκονται ὑπ' αὐτοῦ τὰ Διακονικά·

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν... *κ.λπ.*

Εἰς δὲ τὸν τῆς Μεταλήψεως καιρόν, πρῶτος τῶν ἄλλων Διακόνων ὁ χειροτονηθεὶς μετέχει τῶν Μυστηρίων καὶ λέγει τὰ Διακονικὰ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, ἤγουν τό

Ὀρθοί· μεταλαβόντες...

Ταῦτα δὲ γίνονται, ὅταν γίνηται Λειτουργία τελεία. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν ταῖς Προηγιασμέναις γίνεται χειροτονία Διακόνου, ἱστέον ὅτι μετὰ τὸ ἀποτεθῆναι τὰ Προηγιασμένα Δῶρα ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, πρὶν εἰπεῖν τὸν Διάκονον· Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν..., *προσάγεται ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι καὶ γίνεται ἡ τάξις τῆς Χειροτονίας, ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω.*

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ
ΕΠΙ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙᾼ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ

Μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν Χερουβικὸν Ὕμνον, ἵσταται ἐν τῷ Σολέᾳ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι Πρεσβύτερος καὶ ἐξερχόμενοι δύο Διάκονοι λαμβάνουσιν αὐτὸν ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἄχρι τῶν ἁγίων Θυρῶν· ἐκεῖ δὲ ἀπολύουσιν αὐτὸν οἱ Διάκονοι καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν δύο Πρεσβύτεροι, ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος. Καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης, ἐκφωνεῖ ὁ πρῶτος τῶν Πρεσβυτέρων· Κέλευσον. *Καὶ ὁ δεύτερος·* Κελεύσατε. *Καὶ πάλιν ὁ πρῶτος·*

Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν νῦν προσφερόμενόν σοι.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ὑποδέχεται αὐτὸν καὶ σφραγίζων τρὶς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, λέγει·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ κυκλοῦσι τρὶς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἀπὸ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ψάλλοντες τά·

Ἅγιοι Μάρτυρες..., Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεὸς..., *καὶ τὸ* Ἡσαΐα χόρευε...

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὅταν ψάλλωνται τὰ ἀνωτέρω, ὁ Ἀρχιερεὺς κάθηται εἰς θρονίον ἔμπροσθεν καὶ ἐκ πλαγίου τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἐκεῖ ὅπου κυκλοῦσι γύρωθεν.

ἀσπάζεται ὁ χειροτονούμενος τὰ τέσσαρα κέρατα τῆς ἁγίας Τραπέζης· καὶ ὅταν ἔρχεται ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, ποιεῖ μετάνοιαν ὁ χειροτονούμενος καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα καὶ τὸ γόνυ τοῦ Ἀρχιερέως ἐπάνω τοῦ Ὠμοφορίου (ἢ τὸ Ἐπιγονάτιον αὐτοῦ). Καὶ ἀνιστάμενος ὁ Ἀρχιερεύς, προσέρχεται αὐτῷ ὁ χειροτονούμενος καὶ ἵσταται κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος αὐτοῦ καὶ θέτει τὰς χεῖρας σταυροειδῶς ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἐρείσας τὸ μέτωπον τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, κλίνει κατ' ἄμφω τὰ γόνατα. Καὶ ἐκφωνήσαντος τοῦ Ἀρχιδιακόνου τὸ Πρόσχωμεν,

ὁ Ἀρχιερεὺς θέτει τὸ ἄκρον τοῦ Ὠμοφορίου
καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ χειροτονουμένου καὶ ἐκφωνεῖ·

Ἡ θεία χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται *(τὸν δεῖνα)* τὸν εὐλαβέστατον Διάκονον εἰς Πρεσβύτερον· εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ λέγουσι τὸ Κύριε, ἐλέησον *τρὶς οἱ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος, ὁμοίως καὶ οἱ Ψάλται. Πάλιν οὖν σφραγίσας αὐτὸν τρὶς καὶ τὴν χεῖρα ἔχων ἐπικειμένην, τοῦ Διακόνου εἰπόντος·* Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Ὁ Θεὸς ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος, ὁ πάσης κτίσεως πρεσβύτατος ὑπάρχων, ὁ τῇ προσηγορίᾳ τοῦ πρεσβυτέρου τιμήσας τοὺς ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ἀξιωθέντας ἱερουργεῖν τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, καὶ τοῦτον, ὃν εὐδόκησας προχειρισθῆναι παρ' ἐμοῦ, ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ καὶ ἀκλινεῖ τῇ πίστει, εὐδόκησον ὑποδέξασθαι τὴν μεγάλην ταύτην χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου, ἐν πᾶσιν εὐαρεστοῦντά σοι καὶ ἀξίως πολιτευόμενον τῆς δωρηθείσης αὐτῷ, ὑπὸ τῆς σῆς προγνωστικῆς δυνάμεως, μεγάλης ταύτης ἱερατικῆς τιμῆς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν ταύτην λέγει ὁ Πρωτοπαπᾶς λεπτῇ τῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας καὶ ἀποκρίνεσθαι τὸ Κύριε, ἐλέησον, *τὰ Διακονικὰ ταῦτα·*

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦ δεῖνος)*, τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Πρεσβυτέρου καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν ἱερωσύνην χαρίσηται, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ δὲ Ἀρχιερεύς, ἔχων τὴν χεῖρα ἐπικειμένην τῇ τοῦ χειροτονουμένου κεφαλῇ καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν *καὶ πάντων ἀποκριθέντων τὸ* Κύριε, ἐλέησον, *ἐπεύχεται καὶ αὖθις οὕτως·*

Ὁ Θεός, ὁ μέγας ἐν δυνάμει καὶ ἀνεξιχνίαστος ἐν συνέσει, ὁ θαυμαστὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· αὐτός, Κύριε, καὶ τοῦτον, ὃν εὐδόκησας τὸν τοῦ Πρεσβυτέρου ὑπεισελθεῖν βαθμόν, πλήρωσον τῆς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος δωρεᾶς· ἵνα γένηται ἄξιος παρεστάναι ἀμέμπτως τῷ Θυσιαστηρίῳ σου, κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας σου, ἱερουργεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας σου, προσφέρειν σοι δῶρα καὶ θυσίας πνευματικάς, ἀνακαινίζειν τὸν λαόν σου διὰ τῆς τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας· ὅπως καὶ αὐτός, ὑπαντήσας ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιδημίᾳ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, δέξηται τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθῆς οἰκονομίας τοῦ οἰκείου τάγματος, ἐν τῷ πλήθει τῆς ἀγαθότητός σου. Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὸ Ἀμήν, *ἀνίστησιν αὐτὸν καὶ φέρει τὸ ὄπισθεν τοῦ Ὠραρίου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ δεξιοῦ μέρους (ἢ περιτίθησιν αὐτῷ Ἐπιτραχήλιον), λέγων·* Ἄξιος. *Καὶ ψάλλουσι τοῦτο οἱ τοῦ Βήματος τρίς. Εἶτα περιτίθησιν αὐτῷ τὴν Ζώνην, λέγων·* Ἄξιος. *Καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ τρὶς οἱ Ψάλται τοῦ α΄ Χοροῦ. Καὶ ἐνδύων αὐτὸν τὸ Φελόνιον, ἐκφωνεῖ καὶ αὖθις τὸ* Ἄξιος. *Καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ τρὶς οἱ Ψάλται τοῦ β΄ Χοροῦ.*

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται αὐτὸν εἰς τὸ μέτωπον, ὁ δὲ χειροτονούμενος ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως· καὶ ἀπερχόμενος ἵσταται εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας Τραπέζης μετὰ τῶν λοιπῶν Πρεσβυτέρων. Ὁ δὲ Διάκονος ἵσταται εἰς τὸν συνήθη τόπον, λέγων τὸ

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ...

Ὅταν δὲ τελειωθῶσι τὰ Ἅγια καὶ μέλλει εἰπεῖν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ

Ἐξαιρέτως... *προσέρχεται ὁ χειροτονηθεὶς καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων οὕτω·*

Λάβε τὴν παρακαταθήκην ταύτην καὶ φύλαξον αὐτήν, ἕως τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε παρ' αὐτοῦ μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι αὐτήν.

Ὁ δὲ λαβών, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως καὶ μεθίσταται ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, τὰς μὲν χεῖρας θεὶς ἐπάνω τῆς ἁγίας Τραπέζης, καθ' ἑαυτὸν δὲ λέγων τὸ Κύριε, ἐλέησον, *καὶ τὸ* Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς...

Ὅτε δὲ μέλλει ὁ Ἀρχιερεὺς εἰπεῖν· Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις, *τότε ὁ χειροτονηθεὶς ἀποδίδωσι τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως μεταλαμβάνει πρῶτος τῶν ἄλλων. Λέγει δὲ αὐτὸς καὶ τὴν ὀπισθάμβωνον Εὐχήν.*

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ
ΕΠΙ
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Τῶν Ἱερέων καὶ Διακόνων παρὰ τοῦ πρώτου τῶν Ἀρχιερέων εὐλογίαν λαβόντων εἰσέρχονται ἐν τῷ Βήματι καὶ ἐνδύονται τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολάς. Ἑνὸς δὲ τῶν Ἱερέων προσκομιδὴν ποιουμένου, ἐξέρχονται οἱ Διάκονοι μετὰ τῶν Δικηροτρικήρων, ποιοῦντες ἐλαφρὰν ὑπόκλισιν τῷ πρώτῳ τῇ τάξει Ἀρχιερεῖ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς κατερχόμενος τοῦ Θρόνου, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Πυλῶν, λαμβάνων καιρὸν ὡς σύνηθες. Ἐρχομένου δὲ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ καὶ ἐν τῷ ἑτοιμασθέντι τόπῳ καθεζομένου, ἔρχονται οἱ συλλειτουργοὶ Ἀρχιερεῖς, ποιοῦντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐλαφρὰν ὑπόκλισιν· καὶ οὕτως εἰσέρχονται ἐν τῷ Βήματι καὶ ἐνδύονται τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτῶν Ἄμφια. Ἔρχεται δὲ καὶ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι λαμβάνων παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως εὐλογίαν· καὶ εἰσερχόμενος ἐν τῷ Βήματι, ἐνδύεται καὶ αὐτὸς Ἐπιτραχήλιον καὶ Φελόνιον.

Τότε ὁ α΄ Ἀρχιερεὺς ἀνιστάμενος, ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Εἶθ᾿ οὕτω προσκαλοῦνται οἱ Διάκονοι τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς, ἐξελθεῖν τοῦ Βήματος, τρὶς ἐκφωνοῦντες ἀμοιβαδόν, τὸ Ἀρχιερεῖς, ἐξέλθετε. *Οὗτοι δὲ ἐξερχόμενοι, ἵστανται κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, πλησίον τοῦ α΄ Ἀρχιερέως. Τοῦ δὲ Ἐψηφισμένου ἐν τῷ Βήματι ὄντος καὶ τοῦ Ἀετοῦ προετοιμασθέντος καὶ ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Πυλῶν τεθέντος, εἰσέρχονται δύο Διάκονοι διὰ τῆς μέσης Πύλης, ποιοῦντες μετάνοιαν καὶ ἐξάγοντες τὸν ὑποψήφιον, τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐν ταῖς χερσὶ κρατοῦντα, αὐτὸν μὲν ἱστῶσιν ἄχρι τῆς οὐρᾶς τοῦ Ἀετοῦ, τῶν δὲ Διακόνων τὸ* Πρόσχωμεν *ἐκφωνούντων, ὁ α΄ Ἀρχιερεὺς λέγει αὐτῷ·*

Τί προσῆλθες ἐνθάδε παρ' ἡμῶν αἰτῶν;

Καὶ ἀποκρίνεται ὁ ὑποψήφιος λέγων·

Τὴν χειροτονίαν τῆς ἀρχιερατικῆς χάριτος.

Καὶ ἀποκρίνεται ὁ α΄ Ἀρχιερεὺς λέγων·

Καὶ τί πιστεύεις;

Ὁ ὑποψήφιος ἀνοίγων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, λέγει, ἀπὸ χειρογράφου, μεγάλῃ τῇ φωνῇ.

Ὁ *(δεῖνα)* ἐλέῳ Θεοῦ, Ἐψηφισμένος τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως *(ἢ Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς τῆς δεῖνος)* οἰκείᾳ χειρὶ προέταξα.

Καὶ ἀναγινώσκει τοὺς θείους λιβέλλους τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως·

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν. Εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν· ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Πρὸς δὲ τούτοις στέργω καὶ ἀποδέχομαι τὰς ἁγίας ἑπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ τῶν Τοπικῶν, ἃς ἐκεῖναι ἀποδεξάμεναι ἐκύρωσαν, ἐπὶ φυλακῇ

τῶν Ὀρθοδόξων τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων ἀθροισθεῖσαι. Ὁμολογῶ πάντας τοὺς ὑπ' αὐτῶν, ὡς ὑπὸ φωτιστικῆς Χάριτος τοῦ παναγίου Πνεύματος ὁδηγουμένων, ἐκτεθέντας ὅρους τῆς ὀρθῆς Πίστεως καὶ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας, οὓς οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι πρὸς τὴν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διακόσμησιν καὶ τῶν ἠθῶν εὐταξίαν κατὰ τὰς Ἀποστολικὰς παραδόσεις καὶ τὴν διάνοιαν τῆς Εὐαγγελικῆς θείας διδασκαλίας συντάξαντες παρέδοσαν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐνστερνίζομαι καὶ αὐτοὺς ἰθύνειν ἐπιμελήσομαι τὴν θείῳ βουλήματι κληρωθεῖσάν μοι διακονίαν καὶ κατ' αὐτοὺς διατελέσω διδάσκων πάντα τὸν τῇ πνευματικῇ μοι ποιμαντορίᾳ πεπιστευμένον ἱερὸν Κλῆρον καὶ τὸν περιούσιον λαὸν τοῦ Κυρίου.

Προὐργιαίτατα δέ μοι ὁμολογεῖται, ἵνα τηρῶ τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, πάντα μέν, ὅσα ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῶν Ὀρθοδόξων πρεσβεύουσα δογματίζει, ταῦτα πρεσβεύων κἀγὼ μηδὲν μεταβάλλων, μήτε τῶν δογμάτων, μήτε τῶν παραδόσεων, ἀλλὰ τούτοις ἐμμένων καὶ ταῦτα μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ ἀγαθῆς συνειδήσεως διδάσκων καὶ κηρύττων, πάντα δὲ ὅσα ἐκείνη κατακρίνουσα ὡς ἑτεροδιδασκαλίας ἀποδοκιμάζει, ταῦτα κἀγὼ ἀποδοκιμάζων καὶ ἀποδιοπομπούμενος διὰ παντός.

Εἶτα οἱ Διάκονοι ποιοῦντες μετάνοιαν προσφέρουσιν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πρώτου τῇ τάξει Ἀρχιερέως, λέγοντες· Κέλευσον, κελεύσατε, *ὅστις εὐλογῶν αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγει·*

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ σοῦ.

Ὁ δὲ Χορὸς λέγει· Εἰς πολλὰ ἔτη.

Καὶ ἀσπάζεται αὐτὸς μὲν τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς τοῦτον ἐν τῷ μετώπῳ καὶ τοῖς ὤμοις· ὡσαύτως καὶ οἱ συλλειτουργοὶ Ἀρχιερεῖς. Εἶτα πάλιν στρέφεται καὶ ἵσταται ἄχρι καὶ τοῦ μέσου τοῦ Ἀετοῦ. Τότε προσφωνεῖ αὐτὸν ὁ β' Ἀρχιερεὺς καὶ λέγει·

Δήλωσον ἡμῖν ἔτι πλατύτερον πῶς ὁμολογεῖς καὶ περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν τριῶν ὑποστάσεων τῆς ἀκαταλήπτου Θεότητος.

Καὶ ὁ ὑποψήφιος διαπρυσίᾳ καὶ μεγάλῃ φωνῇ, εἰς ἐπήκοον πάντων, τὸν δεύτερον λίβελλον οὕτως ἀναγινώσκει·

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, ἐν τρισὶ προσώποις μεριζόμενον, Πατέρα φημὶ καὶ

Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· μεριζόμενον, λέγω, κατὰ τὸν τῆς ἰδιότητος λόγον· ἀμέριστον δέ, κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ ὅλη Τριὰς ἡ αὐτὴ καὶ ὅλη Μονὰς ἡ αὐτή. Μονάς, κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ φύσιν καὶ μορφήν· Τριὰς κατὰ τὴν ἰδιότητα καὶ ὀνομασίαν· ὀνομάζεται γάρ, ὁ μέν, Πατήρ, ὁ δέ, Υἱός, τὸ δέ, Ἅγιον Πνεῦμα. Ὁ Πατὴρ ἀγέννητος καὶ ἄναρχος· οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῦ τι πρεσβύτερον· ἦν γὰρ ἐκεῖνος καὶ πάντων ἦν Θεός, ἄναρχος δέ, ὅτι μὴ ἔκ τινος ἔχει τὸ εἶναι ἢ ἐξ ἑαυτοῦ. Πιστεύω δέ, ὅτι ὁ Πατὴρ αἰτία ἐστὶν Υἱοῦ καὶ Πνεύματος· τοῦ μὲν Υἱοῦ, γεννητῶς, τοῦ δὲ Ἁγίου Πνεύματος, ἐκπορευτῶς· μηδεμιᾶς διαστάσεως μηδὲ ἀλλοτριώσεως ἐν τούτοις θεωρουμένης ἢ μόνον τῆς διαφορᾶς τῶν ὑποστατικῶν ἰδιωμάτων· ὅτι ὁ μὲν Πατὴρ γεννᾷ τὸν Υἱὸν καὶ προβάλλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ὁ δὲ Υἱὸς γεννᾶται ἐκ μόνου τοῦ Πατρός· καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρός· καὶ οὕτω μίαν ἀρχὴν πρεσβεύω καὶ ἓν αἴτιον ἐπιγινώσκω, τὸν Πατέρα, Υἱοῦ καὶ Πνεύματος· λέγω δὲ τὸν Υἱόν, ἀρχὴν ὑπέρχρονον καὶ ἀόριστον οὐχ ὡς ἀρχὴν τῶν κτισμάτων, οἱονεὶ πρωτόκτιστον ὄντα, τὰ πρεσβεῖα τούτων ἐπιφερόμενον· ἄπαγε! τοῦτο τῆς Ἀρειανῶν δυσσεβείας ἐστὶ παραλήρημα· ἐκεῖνος γὰρ ὁ δυσώνυμος ἐβλασφήμει κτίσμα τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἐγὼ δὲ λέγω ἀρχὴν τὸν Υἱὸν ἐκ τοῦ ἀνάρχου ὄντα, ἵνα μὴ παραδεχθῶσι δύο ἀρχαί, μετὰ τῆς ἀρχῆς δὲ ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἐπειδὴ καὶ ἅμα καὶ ὁμοῦ τὸ εἶναι ἔχουσιν ἐκ Πατρός, ὅ τε Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὁ μὲν γεννητῶς, τὸ δὲ ἐκπορευτῶς, ὡς εἴρηται. Καὶ οὔθ' ὁ Πατὴρ διήρηται τοῦ Υἱοῦ, οὔθ' ὁ Υἱὸς τοῦ Πνεύματος, οὔτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Πατρὸς καὶ Υἱοῦ· ἀλλ' ὅλος ἐστὶν ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ὅλος ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ὅλον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ· ἥνωνται γὰρ διῃρημένως καὶ διῄρηνται ἡνωμένως. Ὁμολογῶ δέ, ὅτι ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος συναΐδιος τῷ Πατρί, ὁ ὑπέρχρονος, ὁ ἀπερίληπτος, ὁ ἀπεριόριστος, κάτεισι μέχρι τῆς ἡμῶν φύσεως καὶ ἄνθρωπον τεταπεινωμένον καὶ ὅλον τὸν περιπεπτωκότα λαμβάνει ἐκ τῶν ἁγνῶν καὶ παρθενικῶν αἱμάτων τῆς μόνης παναμώμου καὶ καθαρᾶς Παρθένου· ἵνα ὅλῳ τῷ κόσμῳ τὴν σωτηρίαν καὶ χάριν, ἕνεκα τῆς ἰδίας εὐσπλαγχνίας χαρίσηται· καὶ γέγονεν ἡ καθ' ὑπόστασιν τῶν φύσεων ἕνωσις, οὐ ταῖς κατὰ μικρὸν προσθήκαις τελειουμένου τοῦ βρέφους οὐδὲ κατὰ φυρμόν, ἢ σύγχυσιν, ἢ ἀνάκρασιν ἑνωθεισῶν τῶν συνεληλυθυιῶν φύσεων, οὐδὲ ὑποστάντος τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιγενέσθαι τὸν Λόγον καὶ σχετικὴν γενέσθαι τὴν ἕνωσιν, κατὰ τὸν θεοστυγῆ καὶ Ἰουδαιόφρονα Νεστόριον· οὐδὲ ἄνουν καὶ ἄψυχον, κατὰ τὸν ἄνουν ὄντως Ἀπολλινάριον· ἐκεῖνος γὰρ ἐλήρει ἀρκεῖν τὴν Θεότητα, ἀντὶ τοῦ νοός, ἐγὼ δὲ Θεὸν τέλειον αὐτὸν ὁμολογῶ καὶ τέλειον Ἄνθρωπον τὸν αὐτόν, ὃς ἅμα σὰρξ καὶ ἅμα Θεοῦ Λόγος, σὰρξ ἔμψυχος

λογικῇ τε καὶ νοερᾷ ψυχῇ, σῴζοντά τε πάντα τὰ τῆς αὐτοῦ Θεότητος φυσικὰ αὐχήματα καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν καὶ μὴ τραπέντα τὰ τῆς Θεότητος αὐτοῦ, ἢ τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τὴν πρὸς τὸν Λόγον ἀκραιφνεστάτην συνάφειαν, φέροντα τὸν αὐτὸν μίαν ὑπόστασιν σύνθετον, δύο τὰς φύσεις καὶ ἐνεργείας, σῴζουσαν τὰ ἐξ ὧν καὶ ἐν οἷς ἦν ὁ αὐτὸς εἷς Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἔχοντά τε δύο θελήσεις φυσικάς, οὐ γνωμικάς. Ἰστέον δέ, ὡς ἔπαθε μέν, ὡς Θεός, λέγω σαρκί· Θεότητα παθητήν, ἢ παθοῦσαν σαρκί, οὐδαμῶς. Ἔτι ὁμολογῶ αὐτὸν ἀναλαβεῖν πάντα τὰ ἡμέτερα ἀδιάβλητα πάθη τὰ συνόντα τῇ φύσει ἡμῶν δίχα τῆς ἁμαρτίας, οἷον τὴν πεῖναν, τὴν δίψαν, τὸν κόπον, τὰ δάκρυα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐνεργοῦντα δὲ ἐν αὐτῷ, οὐχ ἠναγκασμένως ὥσπερ καὶ ἐν ἡμῖν, ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως ἀκολουθούσης τῇ θείᾳ αὐτοῦ θελήσει· θέλων γὰρ ἐπείνασε, θέλων ἐδίψησε, θέλων ἐκοπίασε, θέλων ἀπέθανε. Θνήσκει τοίνυν, τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀπεκδεχόμενος θάνατον, ἀπαθοῦς μενούσης τῆς αὐτοῦ Θεότητος· αὐτὸς γὰρ οὐχ ὑπέκειτο θανάτῳ, ὁ τὴν ἁμαρτίαν αἴρων τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα πάντας ἡμᾶς ἐξάξῃ τῆς παμφάγου χειρὸς τοῦ θανάτου καὶ τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ Αἵματι προσάξῃ τῷ οἰκείῳ Πατρὶ καὶ σώματι προσβαλὼν ὁ θάνατος ἀνθρωπίνῳ, δυνάμει Θεότητος καταράσσεται καὶ ἀνάγονται ἐκεῖθεν αἱ ἀπ' αἰῶνος τῶν δικαίων πεπεδημέναι ψυχαί. Μετὰ δὲ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐν τῇ γῇ μετὰ τῶν Μαθητῶν ἐπιφαινόμενος, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Πατρός· δεξιὰν δὲ τοῦ Πατρὸς λέγω, οὐ τοπικήν, ἢ περιγραπτήν· ἀλλὰ λέγω δεξιὰν τοῦ Θεοῦ εἶναι, τὴν ἄναρχον καὶ προαιώνιον δόξαν, ἣν ἔχων ὁ Υἱὸς πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ταύτην ἔσχηκε· συμπροσκυνεῖται γὰρ ἡ ἁγία αὐτοῦ σὰρξ τῇ αὐτοῦ Θεότητι τιμίᾳ προσκυνήσει, οὐ προσθήκην δεξαμένης τῆς Ἁγίας Τριάδος· μὴ γένοιτο! Τριὰς γὰρ ἔμεινεν ἡ Τριὰς καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν τοῦ Μονογενοῦς, ἀχωρίστου μεινάσης τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκὸς καὶ ἔτι μετ' αὐτοῦ μενούσῃ καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· μετ' αὐτῆς γὰρ ἐλεύσεται κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, δικαίους τε καὶ ἁμαρτωλούς· καὶ τοῖς μὲν δικαίοις ἀποδώσων τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀνθ' ὧν ἐνταῦθα ἐκοπίασαν· τοῖς δὲ ἁμαρτωλοῖς, αἰώνιον ἀνταμειψόμενος βάσανον καὶ τὸ τῆς γεέννης ἀτελεύτητον πῦρ· οὗ γένοιτο πάντας ἡμᾶς τὴν πεῖραν ἐκφυγεῖν καὶ τῶν ἐπηγγελμένων καὶ ἀκηράτων ἐπιτυχεῖν ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ἀμήν.

Δύο τῶν πρώτων Ἱερέων λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ προσφέρουσι τῷ Ἀρχιερεῖ λέγοντες τό

Κέλευσον, κελεύσατε.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν αὐτόν, λέγει·

Ἡ χάρις τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος ἔστω μετὰ σοῦ, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Εἰς πολλὰ ἔτη.

Καὶ πάλιν ἀσπάζεται ὁ ὑποψήφιος τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως, οὗτος δὲ αὐτὸν ἐν τῷ μετώπῳ καὶ τοῖς ὤμοις· ὡσαύτως δὲ οἱ συλλειτουργοὶ αὐτοῦ Ἀρχιερεῖς, ὡς καὶ πρότερον. Εἶτα πάλιν στρέφεται ὁ ὑποψήφιος ἄχρι καὶ τῆς κεφαλῆς ἵσταται τοῦ Ἀετοῦ. Ὁ Ἀρχιερεὺς δὲ ὁ τρίτος λέγει αὐτῷ·

Δήλωσον ἡμῖν πλατύτερον ἔτι πῶς ὁμολογεῖς καὶ τὰ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ ἐνυποστάτου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ πόσας φύσεις δογματίζεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Καὶ ὁ ὑποψήφιος εὐθὺς μεγαλοφώνως ἀναγινώσκει τὴν τρίτην ὁμολογίαν, οὕτω·

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων· ἄναρχον μὲν καὶ ἀγέννητον καὶ ἀναίτιον· ἀρχὴν δὲ φυσικὴν καὶ αἰτίαν Υἱοῦ καὶ Πνεύματος. Πιστεύω καὶ εἰς τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱόν, ἀρρεύστως καὶ ἀχρόνως ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα, ὁμοούσιον αὐτῷ, δι᾽ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Πιστεύω καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ συνδοξαζόμενον, ὡς συναΐδιον καὶ σύνθρονον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμόδοξον καὶ τῆς κτίσεως δημιουργόν. Πιστεύω τὸν ἕνα τῆς αὐτῆς ὑπερουσίου καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, τὸν μονογενῆ Λόγον, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, σαρκωθῆναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπῆσαι, τουτέστι τέλειον ἄνθρωπον γενέσθαι, μένοντα Θεὸν καὶ μηδὲν μεταβαλόντα τῆς θείας οὐσίας, διὰ τὴν πρὸς τὴν σάρκα κοινωνίαν, ἢ ἀλλοιώσαντα· ἀλλ᾽ ἄνευ τροπῆς προσειληφότα τὸν ἄνθρωπον, ἐν αὐτῷ τὸ πάθος καὶ τὸν σταυρὸν ὑπομεῖναι, παντὸς πάθους, κατὰ τὴν θείαν φύσιν, ἐλεύθερον· καὶ ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνεληλυθότα, ἐκ δεξιῶν καθίσαι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. Πιστεύω καὶ τὰς περὶ Θεοῦ καὶ τῶν θείων παραδόσεις τε καὶ ἐξηγήσεις τῆς Μιᾶς, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁμολογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἔτι δὲ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου μίαν ὑπόστασιν ὁμολογῶ· καὶ ἕνα πιστεύω τὸν αὐτὸν καὶ κηρύττω Χρι-

στόν, ἐν δυσὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν καὶ θελήσεσι καὶ φύσεσι, τὰ ἐν οἷς καὶ ἐξ ὧν πέφυκε σῴζοντα· ἀκολούθως δὲ καὶ δύο θελήματα πρεσβεύω, τῆς ἑκάστης φύσεως τὸ ἴδιον θέλημα καὶ τὴν ἰδίαν σῳζούσης ἐνέργειαν. Προσκυνητής εἰμι σχετικῶς, ἀλλ' οὐ λατρευτικῶς τῶν θείων καὶ σεπτῶν Εἰκόνων, αὐτοῦ τε τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς πανάγνου Θεομήτορος καὶ πάντων τῶν Ἁγίων καὶ ἐπὶ τὰ πρωτότυπα τὴν πρὸς ταύτας διαβιβάζω τιμήν· τοὺς δὲ ἄλλως, ἢ οὕτω φρονοῦντας, ὡς ἀλλοτριόφρονας ἀποβάλλομαι. Ἀναθεματίζω Ἄρειον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ σύμφρονας καὶ κοινωνοὺς τῆς αὐτοῦ μανιώδους κακοδοξίας, Μακεδόνιον καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, καλῶς ὀνομασθέντας Πνευματομάχους, ὡσαύτως Νεστόριον καὶ τοὺς λοιποὺς αἱρεσιάρχας καὶ τοὺς τούτων ὁμόφρονας ἀποβάλλομαι καὶ ἀναθεματίζω. Καὶ τρανῶς ἀνακηρύττω μεγίστῃ φωνῇ· Πᾶσι τοῖς αἱρετικοῖς ἀνάθεμα· Ὅλοις τοῖς αἱρετικοῖς ἀνάθεμα. Τὴν δὲ Δέσποιναν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, κυρίως καὶ ἀληθῶς ὁμολογῶ καὶ κηρύττω ὡς τεκοῦσαν σαρκὶ τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἥτις γένοιτό μοι βοηθός, σκέπη καὶ ἀντίληψις πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Ἀμήν.

Ὁ *(δεῖνα)* ἐλέῳ Θεοῦ, Ἐψηφισμένος τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως *(ἢ* Ἀρχιεπισκοπῆς *ἢ* Ἐπισκοπῆς *τῆς δεῖνος)* οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέταξα.

Δύο τῶν Ἱερέων λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ προσφέρουσι τῷ Ἀρχιερεῖ, λέγοντες τὸ

Κέλευσον, κελεύσατε.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ αὐτόν, λέγων·

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ τῆς ἐμῆς μετριότητος προβάλλεται σὲ τὸν θεοφιλέστατον Πρεσβύτερον καὶ ὑποψήφιον *(τὸν δεῖνα)* Μητροπολίτην *(ἢ* Ἀρχιεπίσκοπον *ἢ* Ἐπίσκοπον*)* τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως *(ἢ* Ἀρχιεπισκοπῆς *ἢ* Ἐπισκοπῆς *τῆς δεῖνος)*.

Ὁ Χορός· Εἰς πολλὰ ἔτη.

Ἀσπάζεται ὁ ὑποψήφιος τὴν χεῖρα τοῦ α´ Ἀρχιερέως καὶ τῶν ἄλλων συλλειτουργῶν Ἀρχιερέων, οὗτοι δὲ αὐτόν, ὡς καὶ πρότερον. Εἶτα εἰσέρχεται ἐν τῷ Βήματι καὶ ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν στολήν. Ἄρχονται δὲ τῆς θείας Λειτουργίας· καὶ αὐτὸς οὐκ ἐξέρχεται ἐν τῇ Εἰσόδῳ. Δίδονται δὲ κηρία πᾶσι τοῖς ἐν τῷ Ναῷ ἱερωμένοις τε καὶ λαϊκοῖς. Μετὰ δὲ τὸν Τρισάγιον καὶ τὰς Φήμας, λαμβάνουσιν αὐτὸν δύο Ἱερεῖς παρ' ἑκατέρα καὶ ἀγαγόντες αὐτοὶ διὰ τοῦ βορείου κλίτους, ἵστανται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ καὶ κελεύουσιν αὐτόν, λέγοντες τὸ

Κέλευσον, κελεύσατε.

Φθασάντων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Ὡραίαν Πύλην·

Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν νῦν προσφερόμενόν σοι.

Λαμβάνουσιν αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν οἱ συλλειτουργοῦντες τῷ πρώτῳ τῇ τάξει Ἀρχιερεῖ Ἐπίσκοποι καὶ περιάγουσιν αὐτόν, κυκλοῦντες τὴν ἁγίαν Τράπεζαν τρὶς καὶ ψάλλοντες τὰ συνήθη Τροπάρια·

Ἦχος βαρὺς

Ἅγιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες, πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, Ἀποστόλων καύχημα, Μαρτύρων ἀγαλλίαμα, ὧν τὸ κήρυγμα· Τριὰς ἡ ὁμοούσιος.

Ἦχος πλ. α΄

Ἠσαΐα, χόρευε· ἡ Παρθένος ἔσχεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν Υἱὸν τὸν Ἐμμανουήλ, Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον· Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ· ὃν μεγαλύνοντες, τὴν Παρθένον μακαρίζομεν.

Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ πρῶτος Ἀρχιερεὺς ἄνεισιν εἰς τὴν κρηπῖδα τὴν πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης· καὶ προσάγεται τούτῳ παρὰ τῶν προειρημένων Ἀρχιερέων ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους καὶ κλίνει ἀμφότερα τὰ γόνατα καὶ τίθησι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης συνηρμοσμένας ἐπ᾽ ἀλλήλας, ἐφ᾽ αἷς καὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἐπερείδει μετ᾽ εὐλαβείας. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀναπτύσσει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἐπιτίθησι τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ χειροτονουμένου, συνεφαπτομένων καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων. Ἔρχεται ὁ Χαρτοφύλαξ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους καὶ δίδωσιν τῷ Ἀρχιερεῖ χάρτην, ἐν ᾧ γέγραπται, εἰ μὲν Πατριάρχης ἐστὶν ὁ χειροτονῶν, ταῦτα·

Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων.

Εἰ δὲ Μητροπολίτης ταῦτα·

Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων.

Ἡ θεία Χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται *(τὸν δεῖνα)* τὸν θεοφιλέστα-

τον Πρεσβύτερον, Ἐπίσκοπον *(ἢ* Ἀρχιεπίσκοπον *ἢ* Μητροπολίτην*)* τῆς θεοσώστου πόλεως *(τῆς δεῖνος)*· εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ ψάλλεται παρατεταμένως καὶ χαμηλοφώνως τὸ Κύριε, ἐλέησον *(γ΄) παρὰ τῶν ἐν τῷ Βήματι καὶ παρὰ τῶν ἐκτός.*

Ἐπιδιδομένου τοῦ χάρτου τούτου τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ τοῦ Ἀρχιδιακόνου λέγοντος τὸ Πρόσχωμεν, *ὁ Ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα εἰς ἐπήκοον τῶν παρεστώτων καὶ πάντων φωνούντων τὸ* Κύριε, ἐλέησον, *συνεφαπτομένων καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων. Εἶτα ποιῶν Σταυροὺς τρεῖς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἔχων ἐπικειμένην αὐτῷ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, εὔχεται οὕτω·*

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν διὰ τοῦ πανευφήμου σου Ἀποστόλου Παύλου, βαθμῶν καὶ ταγμάτων τάξιν, εἰς τὸ ἐξυπηρετεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν τοῖς σεπτοῖς καὶ ἀχράντοις σου Μυστηρίοις ἐν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφήτας, τρίτον Διδασκάλους. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, καὶ τοῦτον τὸν ψηφισθέντα καὶ ἀξιωθέντα ὑπεισελθεῖν τὸν Εὐαγγελικὸν ζυγὸν καὶ τὴν ἀρχιερατικὴν ἀξίαν, διὰ τῆς χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ τῶν συμπαρόντων Λειτουργῶν καὶ Συνεπισκόπων, τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ χάριτι τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνίσχυσον, ὡς ἐνίσχυσας τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους καὶ Προφήτας, ὡς ἔχρισας τοὺς Βασιλεῖς, ὡς ἡγίασας τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ ἀνεπίληπτον αὐτοῦ τὴν Ἀρχιερωσύνην ἀπόδειξον καὶ πάσῃ σεμνότητι κατακοσμῶν, ἅγιον ἀνάδειξον, εἰς τὸ ἄξιον γενέσθαι, τοῦ αἰτεῖν αὐτὸν τὰ πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ καὶ ἐπακούειν σε αὐτοῦ. Ὅτι ἡγίασταί σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, *λέγει εἷς τῶν συγχειροτονούντων Ἀρχιερέων τὰ Διακονικὰ ταῦτα, οἱ δὲ συμπαρόντες ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι ἀποκρίνονται τὸ* Κύριε, ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκό-

που ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*, ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦδε)*, τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Ἐπισκόπου καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν Ἀρχιερωσύνην χαρίσηται τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρῃζόντων τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἔχων τῇ τοῦ χειροτονουμένου κορυφῇ τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὔχεται οὕτω·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἀνθρώπου φύσιν τὴν τῆς Θεότητος ὑπενεγκεῖν οὐσίαν, τῇ σῇ οἰκονομίᾳ ὁμοιοπαθεῖς διδασκάλους καταστήσας τὸν σὸν ἐπέχοντας θρόνον, εἰς τὸ ἀναφέρειν σοι θυσίαν καὶ προσφορὰν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· σύ, Χριστέ, καὶ τοῦτον τὸν ἀναδειχθέντα οἰκονόμον τῆς ἀρχιερατικῆς χάριτος, ποίησον μιμητὴν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Ποιμένος, τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων σου, ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, φωστῆρα ἐν κόσμῳ· ἵνα, καταρτίσας τὰς ψυχὰς τὰς ἐμπιστευθείσας αὐτῷ ἐπὶ τῆς παρούσης ζωῆς, παραστῇ τῷ Βήματί σου ἀκαταισχύντως καὶ τὸν μέγαν μισθὸν λάβῃ, ὃν ἡτοίμασας τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου σου. Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸ Ἀμήν, *αἴρει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τίθησιν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.*

Εἶτα ἐνδύει τὸν χειροτονηθέντα τὸν Σάκκον, λέγων μεγαλοφώνως· Ἄξιος. *Ψάλλει δὲ τοῦτο τρὶς ὁ ἱερὸς Κλῆρος. Εἶτα ἐπιτίθησι τῷ χειροτονηθέντι τὸ Ὠμοφόριον, λέγων καὶ ἐπὶ τούτῳ μεγαλοφώνως τὸ* Ἄξιος.

Καὶ ψάλλει τοῦτο τρὶς ὁ α΄ Χορός. Εἶθ' οὕτως περιτίθησι τῷ τραχήλῳ τοῦ χειροτονηθέντος τὸ Ἐγκόλπιον, λέγων μεγαλοφώνως τὸ Ἄξιος.

Καὶ ψάλλει τοῦτο τρὶς ὁ β΄ Χορός. Εἶτα τὸν χειροτονηθέντα ἀσπάζεται ὁ χειροτονήσας καὶ οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι· καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας τελουμένης, ἀνέρχονται εἰς τὸ Σύνθρονον· καὶ πρῶτος τῶν ἄλλων τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ μεταλαμβάνει, ἐκτὸς ἐὰν ὁ χειροτονήσας εἶναι ὁ Πατριάρχης, ὅστις μεταλαμβάνει πρῶτος καὶ μετ' αὐτὸν ὁ χειροτονηθείς.

Εἰς τὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας, μετὰ τὸ Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου, *ὁ χειροτονήσας τίθησιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χειροτονηθέντος τὴν Μίτραν, λέγων τὸ* Ἄξιος, *ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ψαλλόμενον τρὶς ὑπὸ τοῦ α΄ Χοροῦ. Τελευταῖον ἐπιδίδωσι τῷ χειροτονηθέντι τὴν Ῥάβδον, λέγων·*

Λάβε τὴν ῥάβδον, ἵνα ποιμαίνῃς τὸ ἐμπιστευθέν σοι ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῖς μὲν εὐπειθέσιν, ἔστω αὐτοῖς ὑπὸ σοῦ βακτηρία καὶ ὑποστηριγμός, τοῖς δὲ ἀπειθέσι καὶ εὐτραπέλοις, χρῶ αὐτῇ ῥάβδῳ ἐπιστυπτικῇ, ῥάβδῳ παιδεύσεως.

Ἐπιπροστίθησι δὲ ἅμα τῷ ἐπιδοῦναι τὴν Ῥάβδον τὸ Ἄξιος, *ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ψαλλόμενον τρὶς ὑπὸ τοῦ β΄ Χοροῦ.*

Ἐπιδοὺς δὲ ὁ χειροτονηθεὶς τὴν Ῥάβδον ἑνὶ τῶν Διακόνων, λαμβάνει τὰ Δικηροτρίκηρα καὶ εὐλογεῖ ἀπὸ τοῦ Σολέα τὸν Λαόν, τῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸ

Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ
ΕΠΙ
ΕΝΘΡΟΝΙΣΕΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

Εἰς τὸν Νάρθηκα τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ ὁ ἐνθρονιζόμενος Μητροπολίτης περιβάλλεται τὸν ἀρχιερατικὸν Μανδύαν καὶ κρατῶν τὴν ποιμαντορικὴν Ῥάβδον, προπορευομένων τῶν Ἱερέων φερόντων τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολὰς καὶ τῶν Διακόνων τὰς διακονικὰς καὶ κρατούντων Δικηροτρίκηρα, τῶν δὲ Χορῶν ψαλλόντων τὸ Ἄξιόν ἐστιν... *κατευθύνεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ἔνθα προσκυνεῖ τὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ περιβάλλεται Ἐπιτραχήλιον καὶ Μικρὸν Ὠμόφορον.*

Ἐξέρχεται καὶ εὐλογεῖ τὸ πλήρωμα, τῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸ

Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Εἶτα ἀνέρχεται εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν Θρόνον καὶ ἄρχεται ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἐνθρονίσεως, κατὰ τὴν ἑξῆς τυπικὴν διάταξιν·

Ὁ α΄ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ ἐνθρονιζόμενος Ἀρχιερεύς

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ β´ Διάκονος· Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα. Ἅγιος ὁ Θεός... Παναγία Τριάς... Δόξα... Καὶ νῦν... Πάτερ ἡμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία...

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Μεθ' ὃ ἀπ' Ἄμβωνος ἀναγινώσκεται ἡ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πρᾶξις τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μητροπολίτου εἰς τὴν συγκεκριμένην Μητρόπολιν καὶ ἀναγγέλλεται ἡ κανονικῶς γενομένη χειροτονία του.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, μετὰ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Πρᾶξιν, ἀναγινώσκεται καὶ τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα ἀναγνωρίσεως καὶ καταστάσεως, οὐχὶ ὅμως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Δωδεκαννήσου δι' ἃς δὲν ἐκδίδεται τοιοῦτον.

Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐν Ἑλλάδι, εἰς ἃς ἐξελέγησαν Ἀρχιερεῖς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀναγινώσκεται ἀπ' Ἄμβωνος ἡ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος καὶ εἶτα τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα ἀναγνωρίσεως καὶ καταστάσεως.

Εἶτα ὁ α´ Χορός· Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Ὁ β´ Χορός· Τριάδα ὁμοούσιον ὑμνολογήσωμεν, Πατέρα καὶ Υἱὸν σὺν Ἁγίῳ Πνεύματι· οὕτω γὰρ ἐκήρυξαν πάντες οἱ Προφῆται καὶ Ἀπόστολοι μετὰ Μαρτύρων.

Ὁ α´ Χορός· Ὅτε καταβὰς τὰς γλώσσας συνέχεε...

Ὁ β´ Χορὸς τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ.

Ὁ α´ Χορός· Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον...

Ὁ β´ Χορός· Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια...

Εἶτα ἐναλλὰξ ὑπὸ τῶν δύο Χορῶν οἱ ἓξ πρῶτοι στίχοι τῆς Δοξολογίας.

Ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)** ... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς... Ἔτι δεό-

---

* *Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῶν Νέων Χωρῶν μετὰ τὸ* Ἐλέησον ἡμᾶς... *τοῦ Διακόνου, παρεμβάλλεται, κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν Τάξιν, ὁ ἐνθρονιζόμενος Μητροπολίτης καὶ λέγει·* Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)* καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

μεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεόν...

Οἱ Χοροὶ ἐν ἑκάστῃ δεήσει τὸ Κύριε, ἐλέησον *(ἐκ γ΄).*

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν· καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς· ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ἀμέσως ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Ἀπόλυσιν·

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Ἀμφότεροι οἱ Χοροί·

Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα...

Ἀκολουθοῦν αἱ προσφωνήσεις τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ παρὰ τοῦ ἐνθρονιζομένου Ἀρχιερέως ὁ ἐνθρονιστήριος αὐτοῦ λόγος. Εἶτα, τῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸν πολυχρονισμὸν αὐτοῦ, κατέρχεται τοῦ Θρόνου καὶ ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, ἐν τέλει δὲ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα καὶ ἐκδύεται τὸν Μανδύαν κ.λπ.

Ὁ α΄ Ἱερεύς· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΕΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Παραγίνεται ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ Μονῇ· καὶ εἴπερ βούλεται λειτουργῆσαι, ἀλλάσσει πᾶσαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ γίνεται Εὐλογητός. *Τρισάγιον. Τροπάριον τοῦ κατὰ τὴν Μονὴν Ἁγίου.* Δόξα... Καὶ νῦν... *Θεοτοκίον.*

Εἶτα προσφέρεται ὁ ὑποψήφιος ὑπὸ τῶν τῆς Μονῆς Ἱερομονάχων ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως καὶ λέγει ὁ πρῶτος αὐτῶν·

Προσφέρεται ὁ αἰδεσιμώτατος Ἱερομόναχος *(ὁ δεῖνα)* καὶ ὑποψήφιος ἐστερεωμένος ἐπὶ τῷ λαβεῖν τὰς ἁγίας εὐχὰς καὶ ἐνθρονισθῆναι εἰς Ἡγούμενον καὶ Ποιμένα τῆς σεβασμίας Μονῆς *(τῆς δεῖνος)*.

Καὶ μετὰ τὴν δευτέραν προσαγωγήν, λέγει ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ σοῦ, φωτίζουσα, στηρίζουσα καὶ συνετίζουσά σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

Καὶ λέγει ὁ Ἱερεύς· Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεύς, ἔχων τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὔχεται οὕτως·

Ὁ Θεός, ὁ διαπαντὸς τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας πρόνοιαν ποιούμενος, ὁ καὶ τὴν λογικὴν ταύτην ποίμνην ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγαγών· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, τῇ ἀμέτρῳ σου φιλανθρωπίᾳ ἄμεμπτον τὸν δοῦλόν σου διατήρησον, τὰς σὰς ἐντολὰς ἀδιαλείπτως φυλάττοντα, πρὸς τὸ μὴ ἀπολέσθαι ἐξ αὐτῆς ἓν πρόβατον καὶ ὑπὸ λύκου ἐναντίον φθαρῆναι, καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον, ὃν ηὐδόκησας καταστῆναι ἐπ' αὐτῆς Ἡγούμενον, ἄξιον ἀνάδειξον τῆς σῆς ἀγαθότητος καὶ πάσαις ταῖς ἀρεταῖς διακόσμησον, διὰ τῶν ἰδίων ἔργων ἀγαθὸν τύπον τοῖς ὑπ' αὐτὸν γενόμενον, ὥστε αὐτοὺς ζηλωτὰς γενέσθαι τῆς ἀμέμπτου αὐτοῦ πολιτείας καὶ σὺν αὐτῷ ἀκατακρίτως στῆναι τῷ φοβερῷ σου Βήματι. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασι-

λεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς ὁ πρῶτος τῶν Ἱερέων λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦδε)*, ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦδε)*, τοῦ νυνὶ προχειριζομένου εἰς Ἡγούμενον καὶ Ποιμένα τῆς σεβασμίας Μονῆς *(τῆς δεῖνος)*, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ καὶ ἀγαθῇ καταστάσει διαφυλάξῃ τὴν αὐτοῦ ἀδελφότητα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν πάντων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός

Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα καὶ σοὶ τὴν δόξαν...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ ἀνάδειξον τὸν δοῦλόν σου τοῦτον, τὸν Καθηγούμενον ταύτης τῆς σεβασμίας Μονῆς, πιστὸν καὶ φρόνιμον οἰκονόμον τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῆς σῆς χάριτος λογικῆς Ποίμνης, ποιοῦντα ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου καὶ ἄξιον τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας γενόμενον.

Ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἐνθρονίζει αὐτὸν μέσον τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ δίφρου καὶ ἐπαίρων τὸ Πάλλιον αὐτοῦ, τίθησιν αὐτῷ ἄλλο καινὸν καὶ λέγει·

Ἐνθρονίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* Ἱερομόναχος, Ἡγούμενος καὶ Ποιμὴν τῆς σεβασμίας Μονῆς *(τῆς δεῖνος)*.

Καὶ ὑφοῦσιν αὐτὸν ὅλοι οἱ Μοναχοὶ ἐκ γ΄ λέγοντες·

Ἄξιος, ἄξιος, ἄξιος.

Καὶ ἀσπάζεται ὁ Ἐπίσκοπος τὸν Ἡγούμενον καὶ ὅλοι οἱ Μοναχοὶ καὶ παραδίδει ὁ Ἀρχιερεὺς αὐτῷ τὴν Βακτηρίαν, λέγων·

Λάβε ταύτην τὴν βακτηρίαν, ἐφ' ᾗ στηριζόμενος, τὸ ποίμνιόν σου κυβερνήσεις, ὅτι καὶ λόγον μέλλεις ἀποδοῦναι ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ ἡμετέρῳ Θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Καὶ πολυχρονίζεται ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ὁ Ἡγούμενος καὶ ἄρχεται ἡ θεία Λειτουργία.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΕΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΝ ΤΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩ

Προσάγεται ὁ μέλλων προχειρίζεσθαι, παρόντων καὶ πάντων τῶν ψηφισαμένων αὐτὸν Μοναχῶν· καὶ λέγοντος τοῦ Διακόνου· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, *ἐπιτίθησι τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὁ Πατριάρχης, σφραγίζων καὶ ἐπευχόμενος οὕτως·*

Ὁ Θεὸς ὁ διὰ παντὸς... *(ὡς ἀνωτέρω). Καὶ μετὰ τὸ* Ἀμήν, *λέγει·*

Εἰρήνη πᾶσι. *Καὶ τοῦ Διακόνου λέγοντος·* Τὰς κεφαλὰς..., *ἐπεύχεται πάλιν·*

Κλῖνον, Κύριε... *(ὡς ἀνωτέρω) καὶ μετὰ τὸ* Ἀμήν, *ἐπαίρει τὸ ἐπικείμενον αὐτῷ Παλλίον καὶ περιτίθησιν αὐτῷ ἕτερον· καὶ ἀσπαζόμενος αὐτὸν ἀπολύει.*

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ

Προσφέρεται ὁ χειροθετούμενος, τοῦ Διακόνου κελεύοντος αὐτόν, καὶ λέγοντος τὸ

Κέλευσον, κελεύσατε. Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν νῦν προσφερόμενόν σοι.

Ὁ Ἀρχιερεὺς φορῶν Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμοφόριον, λέγει·

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος προχειρίζεταί σε Ἀρχιμανδρίτην τῆς Ἱερᾶς Μονῆς *(δεῖνος)* τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Εἶτα, ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν χεῖρα, λέγει·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Βασιλεῦ προαιώνιε, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ ἀρχηγέτης τῆς λογικῆς μάνδρας, ὁ τὴν ψυχὴν θέμενος ὑπὲρ τῶν ἰδίων προβάτων· ὁ εἰπών· Ἔνθα ἂν ὦσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. Αὐτὸς καὶ νῦν ἐπιφοίτησον τῇ συνελεύσει ταύτῃ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος καὶ τὸν παρόντα δοῦλόν σου *(τόνδε)*, τὸν προχειρισθέντα εἰς Ἀρχιμανδρίτην, δόκιμον καὶ ἐξαίρετον μέλος ἀνάδειξον τῆς ἀδελφότητος ταύτης. Κατεύθυνον αὐτοῦ τὰς ὁδούς, φώτισον τὴν διάνοιαν καὶ τὸν θεῖόν σου φόβον ἐμφύτευσον τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ὥστε ἀμέμπτως καὶ κατὰ τὸ ἅγιόν σου θέλημα πολιτεύεσθαι, πιστῶς τε καὶ ἐν ἀληθείᾳ ἐξυπηρετεῖν ταῖς χρείαις τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, παντὶ σθένει τὰ συμφέροντα προθυμούμενος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ τὸ σῶμα διατήρησον ἐκ πάσης ἐπηρείας καὶ κληρονόμον ποίησον τῆς βασιλείας σου. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ καὶ τὸν Λαόν, λεγόντων·

Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

ΤΑΞΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΝ ἢ ΜΕΓΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΝ ἢ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ

Αὗται αἱ χειροθεσίαι, αἱ ἔξω τοῦ Βήματος, γίνονται οὕτω· Προσφέρεται ὁ χειροτονούμενος, τοῦ Διακόνου κελεύοντος αὐτόν, καὶ λέγοντος τὸ

Κέλευσον, κελεύσατε. Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν νῦν προσφερόμενόν σοι.

Ὁ Διάκονος κελεύει τὸν Ἀρχιδιάκονον, τοὺς ἄλλους οἱ ὁμοιόβαθμοι αὐτοῖς τῇ ἱερωσύνῃ. Ὁ Πατριάρχης φορῶν Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμοφόριον, λέγει·

Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος προχειρίζεταί σε Ἀρχιδιάκονον τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας *(ἢ Μέγαν Οἰκονόμον ἢ ἄλλο τι).*

Καὶ εὐλογεῖ αὐτόν, λεγόντων τῶν παρόντων τὸ

Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Εἰ δὲ Μητροπολίτης ἐστὶν ὁ χειροτονῶν, λέγει·

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος προχειρίζεταί σε Ἀρχιδιάκονον τῆς καθ' ἡμᾶς Μητροπόλεως *(ἢ Οἰκονόμον ἢ ἄλλο τι).*

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν χεῖρα λέγει τὰς Εὐχάς·

Ἐπὶ μὲν τοῦ Ἀρχιδιακόνου τὴν ἀκόλουθον·

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν Ἀρχιδιακονίαν τῷ γένει ἡμῶν τῇ ἀφάτῳ σου προμηθείᾳ δωρησάμενος, τοῦ αὐτὴν ἐνδυσάμενος διατάττειν καὶ διακονεῖν ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὑπουργοῖς τῶν θείων σου μυστηρίων· αὐτὸς ἔνδυσον τὴν χάριν ταύτην τῆς Ἀρχιδιακονίας τὸν παρόντα δοῦλόν σου τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ κατακόσμησον αὐτὸν τῇ σεμνότητί σου, ἐν ἀρχῇ ἵστασθαι τῶν Διακόνων τοῦ λαοῦ σου καὶ ὑπόδειγμα καλὸν αὐτὸν γενέσθαι τοῖς

μετ᾽ ἔπειτα· ποίησον ἐν γήρει πίονι φθάσαι καὶ δοξάζειν τὸ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ δίδει αὐτῷ τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην καὶ ἵσταται εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου, λεγέτω τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ πάντα σοφῶς οἰκονομῶν καὶ τῇ κατὰ σάρκα σου οἰκονομίᾳ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἐργασάμενος· ὁ τὸν φρόνιμον οἰκονόμον καλῶς οἰκονομήσαντα, ὡς Δεσπότης ἐπαινέσας, εὐλόγησον καὶ τὸν παρόντα δοῦλόν σου *(τὸν δεῖνα)* εἰς Οἰκονόμον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτὸν καὶ ἐνίσχυσον, πρὸς τὸ πιστῶς καὶ φρονίμως καὶ εὐαρέστως σοι οἰκονομεῖν τὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματά τε καὶ χρήματα· ὅπως οὕτω ποιήσας καὶ οὕτω διακονήσας, ἀξιωθῇ τῆς χαρᾶς τῶν τὰ τάλαντα καλῶς διακονησάντων, ἀποφύγῃ δὲ τὴν φευκτὴν ἐντροπήν τε καὶ κατάκρισιν τοῦ τὸ τάλαντον ὀλιγώρως καταχώσαντος δούλου πονηροῦ. Εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ γενναίου Μάρτυρος Βαρνάβα καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐπὶ δὲ Πρωτοπρεσβυτέρου λεγέτω ταύτην·

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν Ἱερωσύνην χαρισάμενος τῷ γένει ἡμῶν καὶ τῆς τοιαύτης δωρεᾶς καὶ τιμῆς τὴν χάριν ἡμᾶς ἐνδυσάμενος καὶ αὐτοὺς ἱκανοὺς εὐλαβεῖς καθιστάμενος, τοῦ ἱερατικῶς διατάττειν καὶ διακονεῖν τοὺς ὑποβεβηκότας λειτουργοὺς τῶν μυστηρίων σου· αὐτὸς ἔνδυσον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν *(τὸν δεῖνα)* καὶ τῇ σεμνότητι κατακόσμησον αὐτόν, τοῦ ἐν ἀρχῇ ἵστασθαι τῶν Πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ σου καὶ καλὸν ὑπόδειγμα τοῖς μετ᾽ αὐτὸν γενέσθαι καταξίωσον· καὶ μετ᾽ εὐλαβείας καὶ αἰδοῦς ἐν γήρει καλῷ τελέσαι τὸν βίον εὐδόκησον· καὶ πάντας ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς Θεὸς ἐλέησον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς σοφίας καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ Κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΟ ΠΟΙΕΙΣΘΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ

Ὁ Ἀρχιερεὺς ποιεῖ Εὐλογητόν. Καὶ εὐθὺς τὸ Τρισάγιον.

Παναγία Τριάς... Πάτερ ἡμῶν... Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία...

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν παροῦσαν Εὐχήν·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἕνδεκα Μαθηταῖς ἀποστολικὴν καὶ πνευματικὴν διακονίαν χαρισάμενος λύειν καὶ δεσμεύειν τὰ τῶν ἀνθρώπων πταίσματα ἐντειλάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τὸν δοῦλόν σου *(τὸν δεῖνα)*, τὸν παρ' ἐμοῦ μὲν ψηφισθέντα, πάσης δὲ χάριτος τελειωθέντα, ἄξιον καὶ αὐτὸν τῆς ἀποστολικῆς καὶ πνευματικῆς σου διακονίας διὰ τῆς ἐμῆς ἐλεεινότητος ἀνάδειξον, εἰς τὸ λύειν καὶ δεσμεύειν τὰ τῶν ἀναξίων πταίσματα. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ ταύτην τὸ Εὐαγγέλιον.

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εἰρήνη πᾶσι. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεύς·

Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ Μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπών, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ Μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν. Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

Πάλιν ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἡ μετριότης (ἢ ἡ ταπεινότης) ἡμῶν, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, προχειρίζεταί σε τὸν εὐλαβέστατον *(τὸν δεῖνα)* Πνευματικόν, εἰς τὸ τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτούργημα, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΝΤΑΛΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν ἀνατίθησί σοι τῷ εὐλαβεστάτῳ Ἱερομονάχῳ (ἢ Πρεσβυτέρῳ) *(τῷ δεῖνι)* τὸ λειτούργημα τῆς πνευματικῆς πατρότητος. Ὅθεν ὀφείλεις ἀναδέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς πράξεις καὶ τὰ ποικίλα πάθη πάντων τῶν εἰς ἐξομολόγησιν προσερχομένων σοι· καὶ οἰκονομεῖν τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἀναλόγως κατὰ τὴν ἑκάστου δύναμιν καὶ τὰς τῶν ἁμαρτημάτων διαφοράς. Δήσεις γάρ, ὃ δεῖ δεθῆναι καὶ λύσεις, ὃ δεῖ λυθῆναι, ὡς συνεργὸς καὶ ὑπηρέτης τῆς παρὰ Θεοῦ δοθείσης ἡμῖν πνευματικῆς καὶ ἀποστολικῆς χάριτος, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν· δεῖ εὐσεβῶς καὶ μοναχοὺς ἀποκείρειν τοὺς εἰς τοῦτο προσκαλουμένους σε, μετὰ τῆς ὀφειλομένης κανονικῆς παρατηρήσεως, τῆς τε ἄλλης καὶ τοῦ μέλλοντος πνευματικῶς ἀναδέχεσθαι τὸν ἀποκειρόμενον· τοὺς δὲ πρὸς τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα ἀναγομένους οὕτως ἐξετάζειν ὀφείλεις καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς διερευνᾶσθαι πάντα ἀκριβῶς, ὡς ἀποστολικὸς καὶ κανονικὸς ἀπαιτεῖ λόγος· ἵνα μὴ διὰ ῥαθυμίαν ἢ συναρπαγήν τινα λάθῃς σεαυτὸν ἀλλοτρίαις κοινωνῶν ἁμαρτίαις, κατὰ τὸν θεῖον εἰπεῖν Ἀπόστολον. Ἐπὶ τούτῳ καὶ τὸ παρὸν Ἐνταλτήριον Γράμμα, γεγονὸς τὸ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, ἐπεδόθη σοι δι' ἀσφάλειαν ἐν μηνὶ *(τῷδε)*, ἔτει *(τῷδε) και τὰ ἑξῆς.*

ΤΑΞΙΣ ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑΣ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Προσφέρεται ὁ μέλλων χειροθετεῖσθαι Ἄρχων τῷ Ἀρχιερεῖ.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Ὁ α΄ Διάκονος· Εἰς πολλὰ ἔτη... *Τρισάγιον κ.λπ.*

Οἱ Χοροί· Ἀπολυτίκια α΄ Τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ, β΄ Τοῦ Ἁγίου οὗτινος τὸ ὄνομα φέρει ὁ χειροθετούμενος, γ΄ Τὸ Κοντάκιον.

Ὁ α΄ Διάκονος· Κέλευσον.

Ὁ β΄ Διάκονος· Κελεύσατε.

Ὁ α΄ Διάκονος· Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν νῦν προσφερόμενόν σοι.

Ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζει αὐτὸν λέγων·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος *(γ΄)*.

Ὁ β΄ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἡ μετριότης ἡμῶν, διὰ τῆς θείας Χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος προχειρίζεταί σε τὸν ἐντιμότατον *(τὸν δεῖνα)*, Ἄρχοντα *(δεῖνα)* τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ὁ α΄ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χορηγίαν καταπέμπων ἐπὶ τοὺς ὡρισμένους τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ διακονεῖν, αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα ἅγιε, τὸν δοῦλόν σου *(τὸν δεῖνα)*, ὃν ηὐδόκησας χειροθετηθῆναι παρὰ τῆς ἐμῆς Μετριότητος εἰς τὸ τοῦ Ἄρχοντος *(δεῖνος)* τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ὀφφίκιον, ἐνδυνάμωσον καὶ καταξίωσον αὐτὸν κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον οἰκονομῆσαι τὸν παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος δωρηθέντα αὐτῷ βαθμόν, ἵνα οὕτω ποιήσας οὐ παύσηται φιλανθρώπως ἐργάζεσθαι πρὸς δόξαν τοῦ παναγίου σου ὀνόματος. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ α΄ Διάκονος· Δόξα... Καὶ νῦν... Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Ἀπόλυσιν·

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ

Τὰ πρὸ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, ἤτοι ἡ Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι Κατηχούμενον, οἱ Ἀφορκισμοί, ἡ ἀπόταξις τοῦ Σατανᾶ, ἡ σύνταξις τῷ Χριστῷ, ἡ Ὁμολογία Πίστεως κ.λπ. τελοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἐν τῷ Νάρθηκι.

Μετὰ τὴν Ἀπόλυσιν τῆς ὡς ἄνω Ἀκολουθίας, ὁ Ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ Βαπτιστήριον, ἢ εἰς τὸν κυρίως Ναὸν ἐν ᾧ ἡ Κολυμβήθρα, φέρων Μανδύαν, λευκὸν Ἐπιτραχήλιον, Ὠμόφορον καὶ Ἐπιμανίκια· καὶ ἁπτομένων πάντων τῶν κηρῶν λαβὼν Θυμιατόν, ἀπέρχεται ἐν τῇ Κολυμβήθρᾳ καὶ θυμιᾷ κύκλῳ· καὶ ἀποδοὺς τὸν Θυμιατόν, προσκυνεῖ.*

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς καθ' ἑκάστην δέησιν· Κύριε, ἐλέησον.

---

* Διὰ πρακτικοὺς λόγους καὶ κατὰ τελετουργικὴν οἰκονομίαν, δύναται νὰ μὴ φέρῃ Μανδύαν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης...

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου...

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου...

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...

Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τοῖς ὕδασι τούτοις τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνέργειαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἄξιον γενέσθαι τῆς ἀφθάρτου βασιλείας τὸν ἐν αὐτῷ βαπτιζόμενον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ νῦν προσερχομένου τῷ ἁγίῳ Φωτίσματι καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸν υἱὸν φωτὸς καὶ κληρονόμον τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸν σύμφυτον καὶ κοινωνὸν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι αὐτῷ τὴν στολὴν τοῦ Βαπτίσματος καὶ τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος, ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτῷ τὸ ὕδωρ τοῦτο λουτρὸν παλιγγενεσίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ ἔνδυμα ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι αὐτόν τε καὶ ἡμᾶς...

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον...

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Καὶ τοῦ Διακόνου λέγοντος ταῦτα, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς

Ὁ εὔσπλαγχνος καὶ ἐλεήμων Θεός, ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς καὶ τὰ κρύφια τῶν ἀνθρώπων ἐπιστάμενος μόνος· οὐ γάρ ἐστι πρᾶγμα ἀφανὲς ἐνώπιόν σου, ἀλλὰ πάντα γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου· ὁ γινώσκων τὰ κατ' ἐμέ, μὴ βδελύξῃ με, μηδὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλὰ πάριδέ μου τὰ παραπτώματα ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, ὁ παρορῶν ἀνθρώπων ἁμαρτήματα εἰς μετάνοιαν· καὶ ἀπόπλυνόν μου τὸν ῥύπον τοῦ σώματος καὶ τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς καὶ ὅλον με ἁγίασον ὁλοτελῆ, τῇ δυνάμει σου τῇ ἀοράτῳ καὶ πνευματικῇ δεξιᾷ· ἵνα μή, ἐλευθερίαν ἄλλοις ἐπαγγελλόμενος καὶ ταύτην παρέχων πίστει τῇ ἠρτημένῃ τῆς σῆς ἀφάτου φιλανθρωπίας, αὐτὸς ὡς δοῦλος ἁμαρτίας ἀδόκιμος γένωμαι. Μή, Δέσποτα, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, μὴ ἀποστραφείην τεταπεινωμένος καὶ κατῃσχυμμένος· ἀλλ' ἐξαπόστειλόν μοι δύναμιν ἐξ ὕψους καὶ ἐνίσχυσόν με πρὸς τὴν διακονίαν τοῦ προκειμένου σου Μυστηρίου, τοῦ μεγάλου καὶ ἐπουρανίου· καὶ μόρφωσόν σου τὸν Χριστὸν ἐν τῷ μέλλοντι ἀναγεννᾶσθαι, διὰ τῆς ἐμῆς ἐλεεινότητος· καὶ οἰκοδόμησον αὐτὸν ἐν τῷ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων καὶ Προφητῶν σου· καὶ μὴ καθέλῃς, ἀλλὰ φύτευσον αὐτὸν φύτευμα ἀληθείας, ἐν τῇ Ἁγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ· καὶ μὴ ἐκτίλῃς, ὅπως, προκόπτοντος αὐτοῦ ἐν εὐσεβείᾳ, δοξάζηται καὶ δι' αὐτοῦ τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δεῖ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἐκφωνεῖ, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἀμὴν *καθ' ἑαυτὸν λέγει.*
Εἶτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου *(τρίς)*. Σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, τῷ σῷ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν συναρμόσας, τέτταρσι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι Δυνάμεις· σὲ ὑμνεῖ ἥλιος· σὲ δοξάζει σελήνη· σοὶ ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα· σοὶ ὑπακούει τὸ φῶς· σὲ φρίττουσιν ἄβυσσοι· σοὶ δουλεύ-

ουσιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέῤῥιν· σὺ ἐστερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν ψάμμῳ· σὺ πρὸς ἀναπνοὰς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ Δυνάμεις σοὶ λειτουργοῦσιν, οἱ τῶν Ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ προσκυνοῦσι, τὰ πολυόμματα Χερουβεὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφείμ, κύκλῳ ἑστῶτα καὶ περιϊπτάμενα, φόβῳ τῆς ἀπροσίτου σου δόξης, κατακαλύπτεται. Σὺ γάρ, Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἄναρχός τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς, μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος. Οὐ γὰρ ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου θεᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν. Τὰς τῆς φύσεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας, παρθενικὴν ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου, πᾶσα ἡ κτίσις ὕμνησέ σε ἐπιφανέντα. Σὺ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφης· σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἡγίασας, οὐρανόθεν καταπέμψας αὐτοῖς τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συνέτριψας δρακόντων.

Αὐτὸς οὖν, φιλάνθρωπε Βασιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος καὶ ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο *(τρίς)*. Καὶ δὸς αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου· ποίησον αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγήν, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, νοσημάτων ἀλεξιτήριον, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς ἐναντίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος πεπληρωμένον. Φυγέτωσαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ ἐπιβουλεύοντες τῷ πλάσματί σου· ὅτι τὸ ὄνομά σου, Κύριε, ἐπεκαλεσάμην, τὸ θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον καὶ φοβερὸν τοῖς ὑπεναντίοις.

Καὶ σφραγίζει, ἐμφυσῶν τὸ ὕδωρ τρίτον καὶ ἐπεύχεται λέγων·

Συντριβήτωσαν ὑπὸ τὴν σημείωσιν τοῦ τύπου τοῦ Σταυροῦ σου πᾶσαι αἱ ἐναντίαι δυνάμεις *(τρίς)*. Ὑποχωρησάτωσαν ἡμῖν πάντα τὰ ἐναέρια καὶ ἀφανῆ εἴδωλα καὶ μὴ ὑποκρυβήτω τῷ ὕδατι τούτῳ δαιμόνιον σκοτεινόν, μηδὲ συγκαταβήτω τῷ βαπτιζομένῳ, δεόμεθά

σου, Κύριε, πνεῦμα πονηρόν, σκότωσιν λογισμῶν καὶ ταραχὴν διανοίας ἐπάγον. Ἀλλὰ σύ, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, ἀνάδειξον τὸ ὕδωρ τοῦτο, ὕδωρ ἀπολυτρώσεως, ὕδωρ ἁγιασμοῦ, καθαρισμὸν σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἄνεσιν δεσμῶν, ἄφεσιν παραπτωμάτων, φωτισμὸν ψυχῶν, λουτρὸν παλιγγενεσίας, ἀνακαινισμὸν πνεύματος, υἱοθεσίας χάρισμα, ἔνδυμα ἀφθαρσίας, πηγὴν ζωῆς. Σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε· Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε· ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Σὺ ἐχαρίσω ἡμῖν τὴν ἄνωθεν ἀναγέννησιν, δι᾽ ὕδατος καὶ πνεύματος. Ἐπιφάνηθι, Κύριε, τούτῳ· καὶ δὸς μεταποιηθῆναι τὸν ἐν αὐτῷ βαπτιζόμενον, εἰς τὸ ἀποθέσθαι μὲν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἐνδύσασθαι δὲ τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ἵνα, γενόμενος σύμφυτος τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου σου διὰ τοῦ Βαπτίσματος, κοινωνὸς καὶ τῆς ἀναστάσεώς σου γένηται· καὶ φυλάξας τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος καὶ αὐξήσας τὴν παρακαταθήκην τῆς χάριτος, δέξηται τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως καὶ συγκαταριθμηθῇ τοῖς πρωτοτόκοις, τοῖς ἀπογεγραμμένοις ἐν οὐρανῷ, ἐν σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ.

Ὅτι σοὶ πρέπει δόξα, κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις, ἅμα τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ ἐμφυσᾷ ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὸ τοῦ ἐλαίου ἀγγεῖον τρίς· καὶ σφραγίζει τρὶς τοῦτο, ἤτοι τὸ ἔλαιον, βασταζόμενον ὑπὸ τοῦ Διακόνου καὶ εἰπόντος τοῦ αὐτοῦ·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν παροῦσαν Εὐχήν·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς ἐν τῇ κιβωτῷ τοῦ Νῶε περιστερὰν ἀποστείλας, κάρφος ἐλαίας ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ στόματος, καταλλαγῆς σύμβολον, σωτηρίας τε τῆς ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ τὸ τῆς χάριτος μυστήριον δι᾽ ἐκείνων προτυ-

πώσας καὶ ὁ τῆς ἐλαίας τὸν καρπὸν εἰς πλήρωσιν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων χορηγήσας· ὁ δι' αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν νόμῳ Πνεύματος Ἁγίου πληρώσας καὶ τοὺς ἐν χάριτι τελειῶν· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοῦτο τὸ ἔλαιον, τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ὥστε γενέσθαι αὐτὸ χρῖσμα ἀφθαρσίας, ὅπλον δικαιοσύνης, ἀνακαινισμὸς ψυχῆς καὶ σώματος, πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας ἀποτρόπαιον, εἰς ἀπαλλαγὴν κακῶν πᾶσι τοῖς χριομένοις αὐτὸ ἐν πίστει, ἢ καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ, εἰς δόξαν σὴν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ παναγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λαβὼν τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐλαίου καταχέει ἐν τῇ Κολυμβήθρᾳ, ποιῶν σταυροὺς γ΄ καὶ ψάλλων ἐκ τρίτου τὸ Ἀλληλούια *ἐν ἑκάστῳ σταυρῷ.*

Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ φωτίζων καὶ ἁγιάζων πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ προσφέρεται ὁ βαπτιζόμενος. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς λαμβάνει ἐκ τοῦ ἐλαίου καὶ ποιεῖ σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ στήθους καὶ τῶν μεταφρένων τοῦ βαπτιζομένου λέγων·

Χρίεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* ἔλαιον ἀγαλλιάσεως, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ σφραγίζων αὐτοῦ τὸ στῆθος καὶ τὰ μετάφρενα λέγει·

Εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος.

Εἰς δὲ τὰς ἀκοάς· Εἰς ἀκοὴν πίστεως.

Εἰς τοὺς πόδας· Τοῦ πορεύεσθαι τὰ διαβήματά σου.

Εἰς τὰς χεῖρας· Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με.

Καὶ ὅταν χρισθῇ ὅλον τὸ σῶμα, βαπτίζει αὐτὸν ὁ Ἀρχιερεύς, ὄρθιον αὐτὸν κατέχων καὶ βλέποντα κατὰ ἀνατολὰς καὶ λέγων·

Βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, ἀμήν· καὶ τοῦ Υἱοῦ, ἀμήν· καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀμήν.

Ἑκάστῃ προσρήσει, κατάγων αὐτὸν καὶ ἀνάγων.

Καὶ μετὰ τὴν βάπτισιν νίπτεται ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλων σὺν τῷ Λαῷ τὸ

Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι *(ἐκ γ΄). Καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ Ψαλμοῦ (λα΄).*

Καὶ ἐνδυων αὐτὸν τὰ ἄμφια, λέγει·

Ἐνδύεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* χιτῶνα δικαιοσύνης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται Τροπάριον εἰς ἦχον πλ. δ΄

Χιτῶνά μοι παράσχου φωτεινόν, ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, πολυέλεε Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ μετὰ τὸ ἐνδῦσαι αὐτόν, ὁ Διάκονος λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ λάμψας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτηρίας, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις τὴν μακαρίαν κάθαρσιν ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι καὶ τὸν θεῖον ἁγιασμὸν ἐν τῷ ζωοποιῷ Χρίσματι· ὁ καὶ νῦν εὐδοκήσας, ἀναγεννῆσαι τὸν δοῦλόν σου τὸν νεοφώτιστον δι' ὕδατος καὶ πνεύματος καὶ τὴν τῶν ἑκου-

σίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων ἄφεσιν αὐτῷ δωρησάμενος· αὐτός, οὖν, Δέσποτα, παμβασιλεῦ, εὔσπλαγχνε, χάρισαι αὐτῷ καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς δωρεᾶς τοῦ ἁγίου καὶ παντοδυνάμου καὶ προσκυνητοῦ σου Πνεύματος καὶ τὴν μετάληψιν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου. Φύλαξον αὐτὸν ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ· βεβαίωσον ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει· ῥῦσαι ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ καὶ τῷ σωτηρίῳ σου φόβῳ, ἐν ἁγνείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διατήρησον· ἵνα, ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ εὐαρεστῶν σοι, υἱὸς καὶ κληρονόμος τῆς ἐπουρανίου σου γένηται βασιλείας.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχήν, χρίει τὸν βαπτισθέντα τῷ ἁγίῳ Μύρῳ, ποιῶν σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν μυκτήρων καὶ τοῦ στόματος καὶ τῶν δύο ὤτων καὶ τοῦ στήθους καὶ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, λέγων·

Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Εἶτα ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τοῦ Ἀναδόχου καὶ τοῦ βρέφους σχῆμα κύκλου περὶ τὴν ἁγίαν Κολυμβήθραν καὶ ψάλλομεν·

Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούια *(ἐκ γ΄).*

Δόξα... Καὶ νῦν... Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούια.

Ὁ Διάκονος· Δύναμις.

Ὁ Χορός· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούια.

Εἶτα ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης· Προκείμενον, ἦχος γ΄

Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου.

Στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. ς΄ 3-11).*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Ἀδελφοί, ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη σοι.

Ὁ Χορός· Ἀλληλούια *(ἐκ γ΄).*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. κη΄ 16-20).*

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οἱ ἕνδεκα Μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη,

βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Εἶτα Ἐκτενής.

ΕΥΧΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΛΟΥΣΕΩΣ

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.
Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ὁ λύτρωσιν ἁμαρτιῶν διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος τῷ δούλῳ σου δωρησάμενος καὶ ζωὴν ἀναγεννήσεως αὐτῷ χαρισάμενος· αὐτός, Δέσποτα Κύριε, τὸν φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐναυγάζειν διὰ παντὸς εὐδόκησον· τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως αὐτοῦ ἀνεπιβούλευτον ἐχθροῖς διατήρησον· τὸ τῆς ἀφθαρσίας ἔνδυμα, ὃ περιεβάλλετο, ἀρρύπωτον ἐν αὐτῷ καὶ ἀμόλυντον διαφύλαξον· ἄθραυστον ἐν αὐτῷ τὴν πνευματικὴν σφραγῖδα τῇ χάριτί σου διατηρῶν καὶ ἵλεως αὐτῷ τε καὶ ἡμῖν γενόμενος, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου. Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῆς κολυμβήθρας τὴν οὐράνιον ἔλλαμψιν τοῖς βαπτιζομένοις παρέχων· ὁ ἀναγεννήσας τὸν δοῦλόν σου τὸν νεοφώτιστον δι᾿ ὕδατος καὶ πνεύματος καὶ τὴν τῶν ἑκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων ἄφεσιν αὐτῷ δωρησάμενος, ἐπίθες αὐτῷ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ φύλαξον αὐτὸν ἐν τῇ δυνάμει τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἄσυλον τὸν ἀῤῥαβῶνα διαφύλαξον· καὶ ἀξίωσον αὐτὸν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον καὶ εἰς τὴν σὴν εὐαρεστίαν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ὁ ἐνδυσάμενος σὲ τὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν, σοὶ ὑπέκλινε σὺν ἡμῖν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλήν· ὃν διαφύλαξον ἀήττητον ἀγωνιστὴν διαμεῖναι κατὰ τῶν μάτην ἔχθραν φερομένων κατ᾿ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν· τῷ δὲ σῷ ἀφθάρτῳ στεφάνῳ μέχρι τέλους νικητὰς πάντας ἀνάδειξον. Ὅτι σόν ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ἡμᾶς καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λύει τὸ ζωνάριον τοῦ παιδίου καὶ τὸ σάβανον καὶ ἑνώσας τὰς ἄκρας αὐτῶν, βρέχει μετὰ ὕδατος καθαροῦ αὐτὰς καὶ ῥαίνει τὸ παιδίον καὶ λαβὼν σπόγγον καινὸν μετὰ ὕδατος, ἀποσπογγίζει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, συν τῇ κεφαλῇ καὶ τὸ στῆθος κ.λπ., λέγων·

Ἐβαπτίσθης, ἐφωτίσθης, ἐμυρώθης, ἡγιάσθης, ἀπελούσθης εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΡΙΧΟΚΟΥΡΙΑΝ

Ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ εἰκόνι σου τιμήσας τὸν ἄνθρωπον, ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος εὐπρεποῦς κατασκευάσας αὐτόν, ὡς ἂν τὸ σῶμα ἐξυπηρετῇσαι τῇ λογικῇ ψυχῇ· κεφαλὴν μὲν ἐπὶ τῶν ὑψηλοτάτων θεὶς καὶ ἐν αὐτῇ τὰς πλείστας τῶν αἰσθήσεων καθιδρύσας, μὴ παρεμποδιζούσας ἀλλήλαις· ταῖς δὲ θριξὶ τὴν κεφαλὴν ὀροφώσας, πρὸς τὸ μὴ βλάπτεσθαι ταῖς μεταβολαῖς τῶν ἀέρων καὶ πάντα τὰ μέλη αὐτῷ χρησίμως ἐμφυτεύσας, ἵνα διὰ πάντων εὐχαριστῇ σοι τῷ ἀριστοτέχνῃ· αὐτός, Δέσποτα, ὁ διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς σου Παύλου τοῦ Ἀποστόλου ἐντειλάμενος ἡμῖν, πάντα εἰς δόξαν σὴν ποιεῖν, τὸν προσελθόντα δοῦλόν σου *(τόνδε)* ἀπαρχὴν ποιήσασθαι κείρασθαι τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εὐλόγησον, ἅμα τῷ αὐτοῦ ἀναδόχῳ καὶ δὸς αὐτοῖς πάντα μελετᾶν ἐν τῷ νόμῳ σου καὶ τὰ εὐάρεστά σοι πράττειν. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν ἑξῆς Εὐχήν, κρατῶν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ βαπτισθέντος·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος τῆς κολυμβήθρας, διὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος ἁγιάσας τοὺς εἰς σὲ πιστεύοντας, εὐλόγησον τὸ παρὸν νήπιον καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἡ εὐλογία σου καταβήτω. Καί, ὡς εὐλόγησας διὰ τοῦ προφήτου Σαμουὴλ Δαυῒδ τὸν βασιλέα, εὐλόγησον καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δούλου σου *(τοῦδε)*, διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἐπιφοιτῶν αὐτῷ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ· ὅπως, προκόπτων ἐν ἡλικίᾳ καὶ πολιᾷ γήρως, δόξαν σοι

ἀναπέμψῃ καὶ ἴδῃ τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ κείρει αὐτὸν σταυροειδῶς λέγων·

Κείρεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας καὶ σωτηρίας τῶν δούλων σου, τοῦ νεοφωτίστου *(δεῖνος)*, τοῦ ἀναδόχου *(δεῖνος)* καὶ πάντων τῶν συνελθόντων ἐπὶ τῷ ἁγίῳ Μυστηρίῳ τούτῳ.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ' οὕτως ἡ Ἀπόλυσις, ὡς ἀκολούθως·

Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Ὁ α΄ τῶν Ἱερέων· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΠΙ ΜΝΗΣΤΡΟΙΣ

ΗΓΟΥΝ ΤΟΥ

ΑΡΡΑΒΩΝΟΣ

Τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος, καθ' ὃν δεῖ τελεῖσθαι τοὺς Ἀρραβῶνας ἐν Ἐκκλησίᾳ, ὁ Ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Μανδύου Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμοφόριον καὶ κρατῶν τὴν ἀρχιερατικὴν Ῥάβδον ἐν τῇ δεξιᾷ, ἵσταται ἐν τόπῳ τεταγμένῳ καὶ προσάγονται αὐτῷ οἱ μέλλοντες ἀρραβωνίζεσθαι, ὁ μὲν ἀνὴρ ἐκ δεξιῶν, ἡ δὲ γυνὴ ἐξ ἀριστερῶν. Προαπόκεινται δὲ ἔν τινι μέρει δακτύλιοι δύω, χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς· ὁ μὲν ἀργυροῦς ἀπονεύων πρὸς τὰ δεξιά, ὁ δὲ χρυσοῦς πρὸς τὰ ἀριστερὰ πλησίον ἀλλήλων ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς σφραγίζει τὰς κεφαλὰς τῶν μελλονύμφων καὶ δίδωσιν αὐτοῖς κηροὺς ἀνημμένους καὶ θυμιᾷ σταυροειδῶς**.*

Τοῦ Διακόνου εἰπόντος· Εὐλόγησον, Δέσποτα,

ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

---

* Ἐπεκράτησε νῦν οἱ δύο δακτύλιοι εἶναι ἐκ χρυσοῦ.

** Ἐπικρατεῖ παρά τισιν, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Ἀρραβῶνος τελεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν Ἱερέων, ἡ δὲ τοῦ Στεφανώματος ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὁ Διάκονος λέγει τὴν Συναπτήν, ὁ δὲ Χορὸς μεθ' ἑκάστην δέησιν ψάλλει τό·

Κύριε, ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*... Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦδε)* καὶ τῆς δούλης τοῦ Θεοῦ *(τῆσδε)*, τῶν νῦν μνηστευομένων ἀλλήλοις καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς τέκνα εἰς διαδοχὴν γένους καὶ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτοῖς ἀγάπην τελείαν, εἰρηνικὴν καὶ βοήθειαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι αὐτοὺς ἐν ὁμονοίᾳ καὶ βεβαίᾳ πίστει, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι αὐτοὺς ἐν ἀμέμπτῳ βιοτῇ καὶ πολιτείᾳ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν χαρίσηται αὐτοῖς τίμιον τὸν γάμον καὶ τὴν κοίτην ἀμίαντον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ τὰ διῃρημένα συναγαγὼν εἰς ἑνότητα καὶ σύνδεσμον διαθέσεως τιθεὶς ἄρρηκτον· ὁ εὐλογήσας Ἰσαὰκ καὶ Ῥεβέκκαν καὶ κληρονόμους αὐτοὺς τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀναδείξας· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους, ὁδηγῶν αὐτοὺς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν ἐξ ἐθνῶν προμνηστευσάμενος Ἐκκλησίαν παρθένον ἁγνήν, εὐλόγησον τὰ μνῆστρα ταῦτα καὶ ἕνωσον καὶ διαφύλαξον τοὺς δούλους σου τούτους ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τῷ δισκελίῳ ἢ τραπεζίῳ (ἢ ὁ Ἱερεὺς παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως), ἐπιδίδωσι πρῶτον τῷ ἀνδρὶ τὸν χρυσοῦν καὶ λέγει αὐτῷ·

Ἀρραβωνίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)* τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ *(τὴν δεῖνα)*, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμὴν *(τρίς)*.

Καὶ ποιεῖ σταυρὸν μετὰ τῶν δακτυλίων ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
Εἶτα καὶ τῇ γυναικὶ λέγει, λαβὼν τὸν ἀργυροῦν·

Ἀρραβωνίζεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ *(ἡ δεῖνα)* τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ *(τὸν δεῖνα)*, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμὴν *(τρίς)*.

Καὶ ποιεῖ σταυρὸν μετὰ τῶν δακτυλίων ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.
Εἶτα, ἐπιτίθησιν αὐτοὺς ἐν τοῖς δεξιοῖς αὐτῶν δακτύλοις.
Εἶτα ἀλλάσσει τοὺς δακτυλίους τῶν Νυμφίων ὁ Σύντεκνος (Παράνυμφος).

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ παιδὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀβραὰμ συμπορευθεὶς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, στελλομένῳ νυμφεύσασθαι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ Ἰσαὰκ γυναῖκα καὶ διὰ μεσιτείας ὑδρεύσεως ἀρραβωνίσασθαι τὴν Ῥεβέκκαν ἀποκαλύψας· αὐτός, εὐλόγησον τὸν ἀρραβῶνα τῶν δούλων σου *(τοῦδε)* καὶ *(τῆσδε)* καὶ στήριξον τὸν παρ' αὐτοῖς λαληθέντα λόγον. Βεβαίωσον αὐτοὺς τῇ παρὰ σοῦ ἁγίᾳ ἑνότητι· σὺ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ἐδημιούργησας ἄρσεν καὶ θῆλυ καὶ παρὰ σοῦ ἁρμόζεται ἀνδρὶ γυνὴ εἰς βοήθειαν καὶ διαδοχὴν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς οὖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξαποστείλας τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου καὶ τὴν ἐπαγγελίαν σου ἐπὶ τοὺς δούλους σου, τοὺς πατέρας ἡμῶν, εἰς καθ' ἑκάστην γενεὰν καὶ γενεὰν τοὺς ἐκλεκτούς σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου *(τόνδε)* καὶ τὴν δούλην σου *(τήνδε)* καὶ στήριξον τὸν ἀρραβῶνα αὐτῶν ἐν πίστει καὶ ὁμονοίᾳ καὶ ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ· σὺ γάρ, Κύριε, ὑπέδειξας δίδοσθαι τὸν ἀρραβῶνα καὶ στηρίζεσθαι ἐν παντί. Διὰ δακτυλιδίου ἐδόθη ἡ ἐξουσία τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ· διὰ δακτυλιδίου ἐδοξάσθη Δανιὴλ ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος· διὰ δακτυλιδίου ἐφανερώθη ἡ ἀλήθεια τῆς Θάμαρ· διὰ δακτυλιδίου ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος οἰκτίρμων γέγονεν ἐπὶ τὸν ἄσωτον υἱόν· Δότε, γάρ φησι, δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν. Αὕτη ἡ δεξιά σου, Κύριε, τὸν Μωϋσῆν ἐστρατοπέδευσεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ· διὰ γὰρ τοῦ λόγου σου τοῦ ἀληθινοῦ οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καὶ ἡ γῆ ἐθεμελιώθη· καὶ ἡ δεξιὰ τῶν δούλων σου εὐλογηθήσεται τῷ λόγῳ σου τῷ κραταιῷ καὶ τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. Αὐτὸς οὖν καὶ νῦν, Δέσποτα, εὐλόγησον τὸ δακτυλιοθέσιον τοῦτο εὐλογίαν οὐράνιον καὶ Ἄγγελος Κυρίου προπορευέσθω ἔμπροσθεν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα Ἐκτενὴς καὶ Ἀπόλυσις.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΩΜΑΤΟΣ

ΗΓΟΥΝ

ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Εἰ μὲν βούλονται ἐν ταὐτῷ στεφανωθῆναι, ἵστανται ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ πρὸ τραπεζίου, ἐφ' οὗ εἶναι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, οἱ στέφανοι ἐπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ Κοινὸν Ποτήριον μετὰ κηρῶν ἀνημμένων καὶ ψάλλεται ὁ ρκζ' (127) Ψαλμός.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον.

Ὁ Χορὸς ἐν ἑκάστῳ στίχῳ λέγει· Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.
Τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι.
Μακάριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἔσται.
Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθυνοῦσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου.
Οἱ υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, κύκλῳ τῆς τραπέζης σου.
Ἰδοὺ οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.
Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιὼν καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.
Καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου. Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

Εἶτα ὁ Διάκονος λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεὺς στραφεὶς κατὰ ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Κατὰ τὴν πασχάλιον περίοδον, ψάλλεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη *(γ').*

Ὁ Διάκονος λέγει τὴν Συναπτήν, ὁ δὲ Χορὸς μεθ' ἑκάστην δέησιν λέγει τό

Κύριε, ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(τοῦ δεῖνος)*... Ὑπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ *(τοῦδε)* καὶ *(τῆσδε)*, τῶν νῦν συναπτομένων ἀλλήλοις εἰς γάμου κοινωνίαν καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν γάμον τοῦτον, ὡς τὸν ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς σωφροσύνην καὶ καρπὸν κοιλίας πρὸς τὸ συμφέρον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ εὐφρανθῆναι αὐτοὺς ἐν ὁράσει υἱῶν καὶ θυγατέρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν καὶ ἀκατάγνωστον διαγωγήν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι αὐτούς τε καὶ ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

*Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχήν**

Ὁ Θεὸς ὁ ἄχραντος καὶ πάσης κτίσεως δημιουργός, ὁ τὴν πλευρὰν τοῦ προπάτορος Ἀδὰμ διὰ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν εἰς γυναῖκα μεταμορφώσας καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς καὶ εἰπών· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἓν μέλος ἀναδείξας διὰ τῆς συζυγίας· ἕνεκεν γὰρ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· καί, οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· ὁ τὸν θεράποντά σου Ἀβραὰμ εὐλογήσας καὶ διανοίξας τὴν μήτραν Σάῤῥας καὶ πατέρα πλήθους ἐθνῶν ποιήσας· ὁ τὸν Ἰσαὰκ τῇ Ῥεβέκκᾳ χαρισάμενος καὶ τὸν τόκον αὐτῆς εὐλογήσας· ὁ τὸν Ἰακὼβ τῇ Ῥαχὴλ συνάψας καὶ ἐξ αὐτοῦ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας ἀναδείξας· ὁ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὴν Ἀσυνὲθ συζεύξας, καρπὸν παιδοποιΐας αὐτοῖς τὸν Ἐφραὶμ καὶ τὸν Μανασσῆν χαρισάμενος· ὁ τὸν Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ προσδεξάμενος καὶ Πρόδρομον τὸν τόκον αὐτῶν ἀναδείξας· ὁ ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαὶ τὸ κατὰ σάρκα βλαστήσας τὴν ἀειπάρθενον καὶ ἐξ αὐτῆς σαρκωθεὶς καὶ τεχθεὶς εἰς σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· ὁ διὰ τὴν ἄφραστόν σου δωρεὰν καὶ πολλὴν ἀγαθότητα παραγενόμενος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸν ἐκεῖσε γάμον εὐλογήσας, ἵνα φανερώσῃς ὅτι σὸν θέλημά ἐστιν ἡ ἔννομος συζυγία καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιΐα. Αὐτός, Δέσποτα πανάγιε, πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ἱκετῶν σου, ὡς ἐκεῖσε καὶ ἐνταῦθα παραγενόμενος τῇ ἀοράτῳ σου ἐπιστασίᾳ· εὐλόγησον τὸν γάμον τοῦτον καὶ παράσχου τοῖς δούλοις τούτοις *(τῷ δεῖνι)* καὶ *(τῇ δείνῃ)* ζωὴν εἰρηνικήν, μακροημέρευσιν, σωφροσύνην, τὴν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, σπέρμα μακρόβιον, τὴν ἐπὶ τέκνοις χάριν, τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. Ἀξίωσον αὐτοὺς ἰδεῖν τέκνα τέκνων· τὴν κοίτην αὐτῶν ἀνεπιβούλευτον διατήρησον· καὶ δὸς αὐτοῖς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς· ἔμπλησον τοὺς οἴκους αὐτῶν σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ

* Ἐπιτρέπεται ἡ Εὐχὴ αὕτη νὰ λέγηται μυστικῶς ἢ νὰ παραλείπηται.

πάσης ἀγαθωσύνης, ἵνα μεταδιδῶσι καὶ τοῖς χρείαν ἔχουσι, δωρούμενος ἅμα καὶ τοῖς συμπαροῦσι πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῦ μυστικοῦ καὶ ἀχράντου γάμου ἱερουργὸς καὶ τοῦ σωματικοῦ νομοθέτης, ὁ τῆς ἀφθαρσίας φύλαξ καὶ τῶν βιοτικῶν ἀγαθὸς οἰκονόμος· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ὁ ἐν ἀρχῇ πλάσας τὸν ἄνθρωπον καὶ θέμενος αὐτὸν ὡς βασιλέα τῆς κτίσεως καὶ εἰπών· Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον ἐπὶ τῆς γῆς· ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν· καὶ λαβὼν μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, ἔπλασας γυναῖκα, ἣν ἰδὼν Ἀδὰμ εἶπε· Τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστῶν μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη αὕτη· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· καὶ οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κατάπεμψον τὴν χάριν σου τὴν ἐπουράνιον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους *(τὸν δεῖνα)* καὶ *(τὴν δεῖνα)*· καὶ δὸς τῇ παιδίσκῃ ταύτῃ ἐν πᾶσιν ὑποταγῆναι τῷ ἀνδρὶ καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον εἶναι εἰς κεφαλὴν τῆς γυναικός, ὅπως βιώσωσι κατὰ τὸ θέλημά σου. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὴν Σάρραν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὴν Ῥεβέκκαν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας

τὸν Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς πατριάρχας. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὴν Ἀσυνέθ. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Μωσέα καὶ Σεπφόραν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Ἰωακεὶμ καὶ τὴν Ἄνναν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς διεφύλαξας τὸν Νῶε ἐν τῇ κιβωτῷ. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς διεφύλαξας τὸν Ἰωνᾶν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς διεφύλαξας τοὺς ἁγίους τρεῖς Παῖδας ἐκ τοῦ πυρός, καταπέμψας αὐτοῖς δρόσον οὐρανόθεν· καὶ ἔλθοι ἐπ' αὐτοὺς ἡ χαρὰ ἐκείνη, ἣν ἔσχεν ἡ μακαρία Ἑλένη, ὅτε εὗρε τὸν τίμιον Σταυρόν. Μνημόνευσον αὐτῶν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς ἐμνημόνευσας τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Σήμ, τοῦ Ἠλία. Μνημόνευσον αὐτῶν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς ἐμνημόνευσας τῶν ἁγίων σου Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, καταπέμψας αὐτοῖς οὐρανόθεν τοὺς στεφάνους. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ τῶν ἀναθρεψάντων αὐτοὺς γονέων· ὅτι εὐχαὶ γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἴκων. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῶν δούλων σου τῶν παρανύμφων, τῶν συνελθόντων εἰς τὴν χαρὰν ταύτην. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ δούλου σου *(τοῦδε)* καὶ τῆς δούλης σου *(τῆςδε)* καὶ εὐλόγησον αὐτούς. Δὸς αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, καλλιτεκνίαν, ὁμόνοιαν ψυχῶν καὶ σωμάτων. Ὕψωσον αὐτοὺς ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου, ὡς ἄμπελον εὐκληματοῦσαν. Δώρησαι αὐτοῖς σπέρμα στάχυος, ἵνα, πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύσωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καὶ ἴδωσιν υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτῶν, ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλῳ τῆς τραπέζης αὐτῶν· καί, εὐαρεστήσαντες ἐνώπιόν σου, λάμψωσιν ὡς φωστῆρες ἐν οὐρανῷ, ἐν σοὶ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν συστατικὴν τοῦ Γάμου Εὐχήν·

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας γυναῖκα καὶ συζεύξας αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν, διὰ τὸ οὕτως ἀρέσαι τῇ σῇ μεγαλειότητι, μὴ μόνον εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἅρμοσον *(ἁρμόζει τὰς δεξιὰς χεῖρας τῶν νυμφευομενων)* τὸν δοῦλόν σου *(τόνδε)* καὶ τὴν δούλην σου *(τήνδε)*, ὅτι παρὰ σοῦ ἁρμόζεται ἀνδρὶ γυνή. Σύζευξον αὐτοὺς ἐν ὁμοφροσύνῃ· στεφάνωσον αὐτοὺς εἰς σάρκα μίαν· χάρισαι αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν ὁ Ἀρχιερευς τὰ στέφανα, στέφει πρῶτον τὸν Νυμφίον, λέγων·

Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ *(ὁ δεῖνα)*, τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ *(την δεῖνα)*, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Τοῦτο δὲ λέγει ἐκ τρίτου, ποιῶν σχῆμα σταυροῦ.
Εἶτα στέφει καὶ την Νύμφην, λέγων·

Στέφεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ *(ἡ δεῖνα)*, τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ *(τὸν δεῖνα)*, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ τοῦτο τρίς, ὁμοίως.

Εἶτα τίθησι τὰ στέφανα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν Νυμφίων, ψάλλων ἐκ τρίτου·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξῃ καὶ τιμῇ στεφάνωσον αὐτούς.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ εὐθύς, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ Ἀπόστολος·

Ἀδελφοί, εὐχαριστεῖτε πάντοτε ὑπὲρ πάντων... *(Ἐφεσ., κεφ. ε´ 20-33)*, *τὸ* Ἀλληλούια *καὶ τὸ Εὐαγγέλιον·* Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας... *(Ἰωάν., κεφ. β´ 1-11)*.

Ὁ Διάκονος τὴν Ἐκτενῆ·

Εἴπωμεν πάντες... Κύριε Παντοκράτορ... Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας καὶ σωτηρίας τῶν δούλων σου... *Καὶ μνημονεύει τῶν νεονύμφων κ.λπ.*

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ σωτηριώδει σου οἰκονομίᾳ καταξιώσας ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας τίμιον ἀναδεῖξαι τὸν γάμον, διὰ τῆς σῆς παρουσίας, αὐτὸς καὶ νῦν τοὺς δούλους σου *(τὸν δεῖνα)* καὶ *(τὴν δεῖνα)*, οὓς ηὐδόκησας συναφθῆναι ἀλλήλοις, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διαφύλαξον. Τίμιον αὐτοῖς τὸν γάμον ἀνάδειξον· ἀμίαντον αὐτῶν τὴν κοίτην διατήρησον· ἀκηλίδωτον αὐτῶν τὴν συμβίωσιν διαμεῖναι εὐδόκησον· καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν γήρει πίονι καταντῆσαι ἐν καθαρᾷ τῇ καρδίᾳ ἐργαζομένους τὰς ἐντολάς σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τὴν ἡμέραν πᾶσαν... Ἄγγελον εἰρήνης... Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν... Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα... Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν... Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν... Τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως...

Ὁ Χορός· Παράσχου, Κύριε. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παῤῥησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Καὶ ὁ Λαὸς τὸ Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Εἶτα προσφέρεται τὸ Κοινὸν Ποτήριον.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογῶν τὸ Ποτήριον, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Ὁ Θεός, ὁ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχύϊ σου καὶ στερεώσας τὴν οἰκουμένην καὶ κοσμήσας τὸν στέφανον πάντων τῶν πεποιημέ-

νων ὑπὸ σοῦ καὶ τὸ ποτήριον τὸ κοινὸν τοῦτο παρεχόμενος τοῖς συναφθεῖσι πρὸς γάμου κοινωνίαν, εὐλόγησον εὐλογίᾳ πνευματικῇ. Ὅτι ηὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα, λαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπὶ χεῖρας τὸ Κοινὸν Ποτήριον, μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ γ΄, πρῶτον τῷ ἀνδρὶ καὶ αὖθις τῇ γυναικί, ψάλλων εἰς ἦχον α΄

Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.

Καὶ εὐθέως λαβὼν αὐτοὺς ὁ πρῶτος τῶν Ἱερέων, τοῦ Ἀρχιερέως ἱσταμένου ἐν τῇ Ὡραίᾳ Πύλῃ, τοῦ Παρανύμφου κρατοῦντος ὄπισθεν τοὺς στεφάνους, στρέφει ὡς ἐν σχήματι κύκλου περὶ τὸ ἐν τῷ μέσῳ τραπεζίδιον ἐκ τρίτου.

Καὶ ψάλλει ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Χορὸς τὰ παρόντα Τροπάρια·

Ἦχος πλ. α΄

Ἠσαΐα, χόρευε· ἡ Παρθένος ἔσχεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν Υἱὸν τὸν Ἐμμανουήλ, Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον· Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ· ὃν μεγαλύνοντες, τὴν Παρθένον μακαρίζομεν.

Ἦχος βαρὺς

Ἅγιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες, πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, Ἀποστόλων καύχημα, Μαρτύρων ἀγαλλίαμα, ὧν τὸ κήρυγμα· Τριὰς ἡ ὁμοούσιος.

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπαίρει τοὺς στεφάνους· καὶ ἐπάρας τὸν στέφανον τοῦ Νυμφίου, λέγει·

Μεγαλύνθητι, Νυμφίε, ὡς ὁ Ἀβραὰμ καὶ εὐλογήθητι ὡς ὁ Ἰσαὰκ καὶ πληθύνθητι ὡς ὁ Ἰακώβ, πορευόμενος ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐργαζόμενος ἐν δικαιοσύνῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐν τῷ τῆς Νύμφης λέγει·

Καὶ σύ, Νύμφη, μεγαλύνθητι ὡς ἡ Σάῤῥα καὶ εὐφράνθητι ὡς ἡ Ῥεβέκκα καὶ πληθύνθητι ὡς ἡ Ῥαχήλ, εὐφραινομένη τῷ ἰδίῳ ἀνδρί, φυλάττουσα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ὅτι οὕτως ηὐδόκησεν ὁ Θεός.

Εἶτα, λέγει ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸν ἐκεῖσε γάμον εὐλογήσας, εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους τούτους, τοὺς τῇ σῇ προνοίᾳ πρὸς γάμου κοινωνίαν συναφθέντας. Εὐλόγησον αὐτῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους· πλήθυνον ἐν ἀγαθοῖς τὴν ζωὴν αὐτῶν, ἀνάλαβε *(αἴρει τοὺς στεφάνους ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν Νυμφίων καὶ τίθησιν αὐτοὺς ἐπὶ τῷ ἐν τῇ τραπέζῃ Εὐαγγελίῳ)* τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἀσπίλους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεπιβουλεύτους διατηρῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἡ παναγία καὶ ὁμοούσιος καὶ ζωαρχικὴ Τριάς, ἡ μία Θεότης καὶ Βασιλεία, εὐλογήσαι ὑμᾶς καὶ παράσχοι ὑμῖν μακροζωΐαν, εὐτεκνίαν, προκοπὴν βίου καὶ πίστεως καὶ ἐμπλήσαι ὑμᾶς πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ἀγαθῶν,

ἀξιώσαι δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν τῆς ἀπολαύσεως, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα γίνεται παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως τελεία Ἀπόλυσις·

Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ διὰ τῆς ἐν Κανᾷ ἐπιδημίας τίμιον ἀναδείξας τὸν γάμον, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων θεοστέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Ὁ Ἱερεύς· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

Σ Χ Ε Δ Ι Α Σ Μ Α
ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΩΜΑΤΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΣ Τῌ ΘΕΙᾼ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙᾼ*

(κατ' ἀρχαῖον ἔθος)

Ὁ Ἀρχιερεὺς δὲν ἐξέρχεται εἰς τὸν Θρόνον κατὰ τὴν Δοξολογίαν. Ἀπόλυσις τοῦ Ὄρθρου ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Οἱ μελλόνυμφοι ἵστανται εἰς τὸν Νάρθηκα ἢ ἐντός, πλησίον τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ. Ὁ Ἱερεὺς ἐξέρχεται μετὰ Διακόνου εἰς τὸν Νάρθηκα καὶ τελεῖ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀῤῥαβῶνος, κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Ἀπόλυσις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ἐνῷ ψάλλεται ὅλος ὁ ψαλμὸς ρκζ' (Μακάριοι πάντες...), *ὁ Ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος πλήρη στολήν, ἐξέρχεται εἰς τὸν Σολέα μετὰ τῶν Διακόνων καὶ τῶν Ἱερέων καὶ ἵσταται εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ, ἔνθα ἔχουν προσέλθει ἀπὸ τοῦ Νάρθηκος ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, ὁδηγοῦντες τοὺς μελλονύμφους, ὧν ἐτέλεσαν τὸν Ἀῤῥαβῶνα.*

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

* Ἡ ἱστορικῶς αὐθεντική, ἀκριβὴς καὶ λειτουργικῶς ὀρθὴ ἀναδιάθρωσις τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἀῤῥαβῶνος καὶ τοῦ Στεφανώματος συνημμένως τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ εἶναι λίαν δυσχερής, ὡς μὴ διασωζομένων σχετικῶν πηγῶν. Ἐν τῷ *Εὐχολογίῳ* τοῦ J. GOAR (Βενετία 1730), ἐν τῷ ὁποίῳ περιέχονται καὶ τμήματα τῶν Ἀκολουθιῶν αὐτῶν κατὰ τὸ Βαρβερινὸν χειρόγραφον (8ου αἰῶνος), αὗται δὲν εἶναι συνημμέναι τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ. Παλαιότεραι μαρτυρίαι κειμένων δὲν ὑπάρχουν. Αἱ γενόμεναι προσπάθειαι τοιαύτης ἀναδιαρθρώσεως ἐβασίσθησαν ἐπὶ γενικῶν λειτουργικῶν ἀρχῶν τελέσεως Μυστηρίων συνδεδεμένων μετὰ τῆς θείας Λειτουργίας. Ἐναλλακτικὴν πρότασιν ἐκείνης τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κυροῦ Διονυσίου (ἐν τῷ Ἀρχιερατικῷ, ἐκδόσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας) εὐγενῶς παρεχώρησεν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἐνταῦθα ὁ καθηγητὴς τῆς Λειτουργικῆς κ. Ἰω. Φουντούλης, ἣν καὶ παραθέτομεν ὧδε.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος τὰ Εἰρηνικά·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης... Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων... Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων... Ὑπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ *(τοῦ δεῖνος)* καὶ *(τῆς δεῖνος)*, τῶν νῦν συναπτομένων ἀλλήλοις εἰς γάμου κοινωνίαν... Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν γάμον τοῦτον... Ὑπὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς... Ὑπὲρ τοῦ εὐφρανθῆναι αὐτοὺς... Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν... Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν... Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι αὐτούς τε καὶ ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ὅτι πρέπει...

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς ἐπήκοον τὴν Εὐχήν·

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοὸς τὸν ἄνθρωπον... Ὅτι σὸν τὸ κράτος...

Κατ' αὐτὴν γίνεται ἡ ἅρμοσις τῶν χειρῶν τῶν νυμφευομένων, ὡς συνήθως. Αἱ δύο μεγάλαι Εὐχαί· Ὁ Θεὸς ὁ ἄχραντος... *καὶ* Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε... *παραλείπονται ὡς εἰσαχθεῖσαι μετὰ τὸν χωρισμὸν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου καὶ τῆς θείας Λειτουργίας.*

Εἶτα γίνεται ἡ στέψις ὡς συνήθως καὶ ἀκολούθως ψάλλεται τὸ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξῃ καὶ τιμῇ... *ἐνῷ κατ' αὐτὸ ἀλλάσσονται τὰ στέφανα.*

Ὁ Ἀρχιερεὺς δίδει εἰς τὸν Διάκονον ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸ Εὐαγγέλιον καὶ λέγει τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου τῆς θείας Λειτουργίας· Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα... *καὶ εὐλογεῖ τὴν Εἴσοδον.*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Ὀρθοί.

Ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ συλλειτουργοῦντες κληρικοί·

Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., *καὶ εἰσοδεύουν εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα. Οἱ νυμφευόμενοι ἵστανται παρὰ τῇ Ὡραίᾳ Πύλῃ ἐν τῷ Σολέᾳ.*

Ἐφεξῆς τὰ Ἀπολυτίκια, τὸ Κοντάκιον, τὸ Τρισάγιον κ.λπ.

Ἀπόστολος τοῦ Γάμου.

Εὐαγγέλιον τοῦ Γάμου. (Ἐὰν εἶναι Κυριακὴ προηγεῖται ἡ ἀνάγνωσις, τοὐλάχιστον, τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς τῆς Κυριακῆς ἢ καὶ τοῦ Ἀποστόλου, κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν).

Ὁ Διάκονος τὴν Ἐκτενῆ· Εἴπωμεν πάντες...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ὅτι ἐλεήμων...

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς ἐπήκοον τὴν Εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ σωτηριώδει σου οἰκονομίᾳ... Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Ὁ Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι...

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Α΄ Εὐχὴν τῶν Πιστῶν.

Ὁ Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι...

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Β΄ Εὐχὴν τῶν Πιστῶν καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου...

Τὸ Χερουβικόν, ἡ Μεγάλη Εἴσοδος καὶ τὰ λοιπὰ τῆς θείας Λειτουργίας.
Εἰς τὸ Μετὰ φόβου Θεοῦ... *κοινωνοῦν πρῶτοι οἱ Νυμφίοι καὶ ὁδηγοῦνται εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ ἢ τοῦ Σολέα, ὅπου ἡ τράπεζα μὲ τὸ Κοινὸν Ποτήριον. Μετὰ τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχὴν ἐξέρχονται ὁ Ἀρχιερεύς, οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Διάκονοι εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, ὅπου ἡ τράπεζα μὲ τὸ Κοινὸν Ποτήριον καὶ οἱ Νυμφίοι.*

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ὁ Θεὸς ὁ πάντα ποιήσας... Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι...

Καὶ ψάλλει ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Χορός·

Ἠσαΐα χόρευε...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Μεγαλύνθητι Νυμφίε... Καὶ σύ, Νύμφη...

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος... *καὶ* Ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα...

Ὁ Χορος· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου... *(γ΄)*.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εὐλογία Κυρίου... *καὶ τὴν Ἀπόλυσιν·*

Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ διὰ τῆς ἐν Κανᾷ... *(ἐὰν εἶναι Κυριακή·* καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*)* Χριστὸς...

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ
ΜΙΚΡΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ Ἀναγνώστης λέγει τὸ Τρισάγιον. Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἀναγνώστης· Κύριε, ἐλέησον *(ιβʹ).*

Δόξα... Καὶ νῦν...

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.
Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.
Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.
Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου... *(Ψαλμὸς ρμβʹ).*

Ὁ Χορὸς εἰς ἦχον δʹ· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν... *μετὰ τῶν στίχων (Ψαλμὸς ριζʹ).*

Εἶτα τὸ Τροπάριον. Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ

Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοὶ καὶ προσπέσωμεν ἐν μετανοίᾳ, κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Δέσποινα, βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον, ἀπολλύμεθα ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς σοὺς δούλους κενούς, σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Δόξα... *Τὸ αὐτὸ ἢ τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ναοῦ.*
Καὶ νῦν...

Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ, Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰ μὴ γὰρ σὺ προΐστασο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐῤῥύσατο ἐκ τοσούτων κινδύνων; τίς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; οὐκ ἀποστῶμεν, Δέσποινα, ἐκ σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σῴζεις ἀεὶ ἐκ παντοίων δεινῶν.

Ὁ Ἀναγνώστης τὸν ν΄ Ψαλμόν.

Εἶτα ὁ Χορὸς τὰ Τροπάρια ταῦτα κατ' ἀλφάβητον·

Ἦχος πλ. β΄. Ὁ Εἱρμός

Ἡ τὸ χαῖρε δι' Ἀγγέλου δεξαμένη καὶ τεκοῦσα τὸν κτίστην τὸν ἴδιον, Παρθένε, σῷζε τοὺς σὲ μεγαλύνοντας *(δίς)*.

Ἀνυμνοῦμεν τὸν υἱόν σου, Θεοτόκε, καὶ βοῶμεν, πανάχραντε Δέσποινα· Παντὸς κινδύνου ῥῦσαι τοὺς οἰκέτας σου.

Βασιλέων, Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων ὑπάρχεις τὸ καύχημα καὶ προστασία τοῦ κόσμου, πανάμωμε.

Γλῶσσα πᾶσα εὐφημεῖ καὶ μακαρίζει καὶ δοξάζει τὸν ἄχραντον τόκον σου τῶν Ὀρθοδόξων, Μαρία θεόνυμφε.

Δός, Χριστέ μου καὶ ἐμοὶ τῷ ἀναξίῳ ὀφλημάτων τὴν ἄφεσιν δέομαι, τῆς σὲ τεκούσης πρεσβείαις, ὡς εὔσπλαγχνος.

Ἐπὶ σέ μου τὰς ἐλπίδας ἀνεθέμην, Θεοτόκε· σῶσον ταῖς πρεσβείαις σου καὶ δώρησαί μοι πταισμάτων τὴν ἄφεσιν.

Ζώωσόν με ἡ τεκοῦσα ζωοδότην καὶ Σωτῆρα· σῶσον ταῖς πρεσβείαις σου, εὐλογημένη ἐλπὶς τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἡ τὸν κτίστην τῶν ἁπάντων ἐν γαστρί σου συλλαβοῦσα, Παρθένε πανάμωμε, ταῖς σαῖς πρεσβείαις σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Θεοτόκε, ἡ τεκοῦσα διὰ λόγου ὑπὲρ λόγον τὸν Λόγον, πανύμνητε, αὐτὸν δυσώπει σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἱλεών μοι τὸν κριτήν τε καὶ υἱόν σου, ἐπταικότι ὑπὲρ πάντα ἄνθρωπον, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἀπέργασαι, Δέσποινα.

Καταχρέως ἐκβοῶμέν σοι τό· Χαῖρε, Θεοτόκε ἁγνὴ ἀειπάρθενε, ἐκδυσωποῦντες πρεσβείαις σου σῴζεσθαι.

Λύτρωσαί με τοῦ πυρὸς τοῦ αἰωνίου καὶ βασάνων τῶν ἀποκειμένων μοι, Θεογεννῆτορ, ὅπως μακαρίζω σε.

Μὴ παρίδῃς τὰς δεήσεις τῶν σῶν δούλων δυσωποῦμεν, πανύμνητε Δέσποινα, ἵνα ῥυσθῶμεν πάσης περιστάσεως.

Νοσημάτων καὶ παντοίων ἀλγηδόνων καὶ κινδύνων ἡμᾶς ἐλευθέρωσον, τῇ ἱερᾷ σου σκέπῃ καταφεύγοντας.

Ξένον θαῦμα τὸ ἐν σοί, Θεοχυῆτορ, δι᾿ ἡμᾶς γὰρ καθ᾿ ἡμᾶς γεγένηται ὁ πάντων κτίστης ἐκ σοῦ καὶ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη ἰατρεῖον νοσημάτων ἄμισθον καὶ θλιβομένων ψυχῶν παραμύθιον.

Παναγία Θεοτόκε, ἡ τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα, κινδύνων διάσωσον καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης τοὺς δούλους σου.

Ῥῦσαι πάσης ἀπειλῆς ἐπερχομένης τοὺς σοὺς δούλους, πανάχραντε Δέσποινα, καὶ πάσης βλάβης ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Σῶσον πάντας ταῖς πρεσβείαις σου, Παρθένε, τοὺς εἰς σέ, Θεοτόκε, προστρέχοντας καὶ ῥῦσαι πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Τίς προστρέχων τῷ ναῷ σου, Θεοτόκε, οὐ λαμβάνει ταχέως τὴν ἴασιν ψυχῆς τε ὁμοῦ καὶ σώματος, ἄχραντε;

Ὑπὸ πάντων δυσωπούμενος, οἰκτίρμον, τῶν ἁγίων καὶ τῶν ἄνω τάξεων, ἱλάσθητί μοι διὰ τῆς τεκούσης σε.

Φεῖσαι, Σῶτερ, τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων ἐπ᾿ ἐλπίδι ζωῆς ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ἄνες, ἄφες αὐτοῖς τὰ ἐγκλήματα.

Χαῖρε κόσμου ἱλαστήριον, Παρθένε, χαῖρε στάμνε καὶ λυχνία πάγχρυσε, τοῦ θείου μάννα καὶ φωτός, θεόνυμφε.

Ψάλλομέν σοι τῷ Θεῷ, τῷ ἐν Τριάδι, ἐκβοῶντες φωνὴν τὴν τρισάγιον, ἐκδυσωποῦντες σωτηρίας τεύξασθαι.

Δόξα...

Ὦ Παρθένε, ἡ τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα καὶ δεσπότην τοῦ κόσμου καὶ Κύριον, αὐτὸν δυσώπει σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν...

Χαῖρε ὄρος, χαῖρε βάτε, χαῖρε πύλη, χαῖρε κλῖμαξ, χαῖρε θεία τράπεζα, ἡ πάντων χαῖρε βοήθεια, Δέσποινα.

Ταῖς πρεσβείαις, ἐλεῆμον, τῆς μητρός σου τῆς ἀχράντου καὶ πάντων ἁγίων σου τὰ σὰ ἐλέη τῷ λαῷ σου δώρησαι.

Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀρχαγγέλων καὶ Ἀγγέλων καὶ τῶν ἄνω τάξεων, σοὺς δούλους, Σῶτερ, καλῶς διαφύλαξον.

Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Τῇ πρεσβείᾳ τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου Βαπτιστοῦ σου, Προφήτου, Προδρόμου τε, Χριστέ μου Σῶτερ, τοὺς δούλους σου φύλαξον.

Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων καὶ πάντων ἁγίων σου, τὰ σὰ ἐλέη τῷ λαῷ σου δώρησαι.

Ἅγιοι Ἀνάργυροι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀναργύρων, Θεοτόκε, τοὺς δούλους σου φύλαττε, ὡς προστασία τοῦ κόσμου καὶ στήριγμα.

Δόξα...

Τὸν Πατέρα καὶ Υἱὸν δοξολογοῦμεν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον λέγοντες· Τριὰς Ἁγία, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν...

Ἡ ἀῤῥήτως ἐπ' ἐσχάτων συλλαβοῦσα καὶ τεκοῦσα τὸν κτίστην τὸν ἴδιον, Παρθένε, σῷζε τοὺς σὲ μεγαλύνοντας.

Εἶθ' οὕτως ἀπέρχονται ὁ Ἀρχιερεύς, οἱ Πρεσβύτεροι καὶ ὁ Διάκονος μετὰ Θυμιατοῦ, κηρῶν καὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν Φιάλην, ψάλλοντος τοῦ Λαοῦ τὸ Τροπάριον·

Ἦχος β΄

Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν· ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Ἔμπροσθεν τῆς Φιάλης, ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα τὰ παρόντα Τροπάρια. Ἦχος πλ. δ΄

Νῦν ἐπέστη ὁ καιρὸς ὁ πάντας ἁγιάζων καὶ ὁ δίκαιος ἡμᾶς ἀναμένει κριτής· ἀλλ' ἐπίστρεψον, ψυχή, πρὸς μετάνοιαν, ὡς ἡ πόρνη κράζουσα σὺν δάκρυσι· Κύριε, ἐλέησόν με.

Νάμασιν ἐπομβρίσας, Χριστέ, πηγὴν τῶν ἰάσεων ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τῆς Παρθένου σήμερον καὶ τῷ τῆς σῆς εὐλογίας ῥαντισμῷ φυγαδεύεις τὰς νόσους τῶν ἀσθενούντων, ἰατρὲ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Παρθένος ἔτεκες, ἀπειρόγαμε καὶ παρθένος ἔμεινας, μήτηρ ἀνύμφευτε, Θεοτόκε Μαρία· Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε σωθῆναι ἡμᾶς.

Παναγία Θεοτόκε Παρθένε, τῶν χειρῶν ἡμῶν τὰ ἔργα κατεύθυνον καὶ συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν αἴτησαι, ἐν τῷ ψάλλειν ἡμᾶς τῶν ἀγγέλων τὸν ὕμνον·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς *(γ΄)*.

Δόξα... Καὶ νῦν... Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ πάλιν·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Προκείμενον. Ἦχος δ΄. Ψαλμὸς κς΄.

Ὁ Ἀναγνώστης· Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι;

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω;

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ Ἀναγνώστης· Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. β΄ 11-18)*.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸν Ἀπόστολον·

Ἀδελφοί, ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι᾽ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη σοι.

Ὁ Χορός· Ἀλληλούια *(γ΄)· Ἦχος β΄. Ψαλμὸς μδ΄.*

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης· Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν· λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ, ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου.

Ὁ Χορός· Ἀλληλούια *(γ΄).*

Ὁ Ἀναγνώστης· Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἐξεχύθη χάρις ἐν χείλεσί σου· διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὁ Χορός· Ἀλληλούια *(γ΄).*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα
(κεφ. ε΄ 1-4).

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ Προβατικῇ, κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέχει-

το πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν· Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς καθ᾽ ἑκάστην δέησιν· Κύριε, ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης...

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου...

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου...

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(δεῖνος)*...

Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως...

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων...

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων...

Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τῷ ὕδατι τούτῳ τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνέργειαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι τὸ ὕδωρ τοῦτο ἰαματικὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων καὶ πάσης ἀντικειμένης δυνάμεως ἀποτρεπτικόν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πάντων τῶν χρῃζόντων τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ βοηθείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀναδείξῃ ἡμᾶς υἱοὺς καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς...

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον...

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν καθαγιαστικὴν Εὐχήν·

Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸ πικρὸν ὕδωρ ἐπὶ Μωυσέως τῷ λαῷ εἰς γλυκὺ μεταποιήσας καὶ τὰ βλαβερὰ ὕδατα ἐπὶ Ἐλισσαίου ἅλατι θεραπεύσας καὶ τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἁγιάσας τῇ ἀχράντῳ σου ἐπιφανείᾳ, αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ ποίησον αὐτὸ γενέσθαι πᾶσι τοῖς ἀρυομένοις καὶ τοῖς μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ εὐλογίας πηγήν, ἰατρείαν παθῶν, ἁγιασμὸν οἴκων, πάσης ἐπιβουλῆς ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου ἀλεξητήριον. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

(«Εὐχὴ εἰς ὕδωρ τῶν ἁγίων Βαπτισμάτων τῶν ἁγίων Θεοφανείων, λεγομένη ἐν τῇ Φιάλῃ τοῦ μεσιαύλου τῆς Ἐκκλησίας» *κῶδ. Barberinus gr. 336, φ. 118 r-v. Πρβλ. καὶ Ἀθηνῶν 665, 713, 2047 καὶ Πάτμου 105, παρὰ J. Goar, Εὐχολόγιον. Βενετία 1730, σελ. 363 καὶ παρὰ Ἰω. Φουντούλη, Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἁγιασμοῦ, Θεσσαλονίκη 1978, σελ. 50. Ἑτέρας ἀρχαίας καθαγιαστικὰς Εὐχὰς τῶν ὑδάτων ἰδὲ σελ. 203-206 τοῦ παρόντος).*

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μέγας τῇ βουλῇ καὶ θαυμαστὸς τοῖς ἔργοις, ὁ πάσης ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου κτίσεως δημιουργός, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ τηροῦσι τὰ σὰ προστάγματα, ὁ πάντων τῶν ἐν ἀνάγκαις ἐλεεινὰ προσδεχόμενος δάκρυα· διὰ γὰρ τοῦτο παραγέγονας ἐν δούλου μορφῇ, οὐ φάσμασιν ἡμᾶς ἐκδειματούμενος, ἀλλ' ὑγείαν τῷ σώματι ἀληθῆ ὀρέγων καὶ λέγων· Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε. Ἀλλὰ καὶ ἐκ πηλοῦ ζῶντας ὀφθαλμοὺς εἰργάσω καὶ νίψασθαι κελεύσας, τὸ φῶς οἰκῆσαι παρεσκεύασας λόγῳ· ὁ τὰς τῶν ἐναντίων παθῶν σπιλάδας ταράττων καὶ τὴν τοῦ βίου τούτου ἁλμυρὰν θάλασσαν καταστείλας καὶ τὰ ἀχθηφόρα τῶν ἡδονῶν κατευνάσας κύματα. Αὐτός, φιλάνθρωπε Βασιλεῦ, ὁ δοὺς ἡμῖν χιονοφεγγόφωτον φορέσαι στολὴν ἐξ ὕδατός τε καὶ Πνεύματος καὶ διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ τὴν σὴν εὐλογίαν ἡμῖν κατάπεμψον, τὸν ῥύπον τῶν παθῶν ἀποσμήχουσαν. Ναί, Δέσποτα, δεόμεθα· ἐπίσκεψαι ἡμῶν, ἀγαθέ, τὴν ἀσθένειαν καὶ ἴασαι ἡμῶν τὰς νόσους ψυχῆς τε καὶ σώματος τῷ ἐλέει σου· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων, τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων θεοστέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τῶν θαυματουργῶν καὶ Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ· τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μεγαλομαρτύρων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου καὶ Δημητρίου τοῦ μυροβλύτου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων

ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἑρμολάου, Σαμψὼν καὶ Διομήδους, Μωκίου καὶ Ἀνικήτου, Θαλλελαίου καὶ Τρύφωνος, *(τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας)*, οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Καὶ φύλαττε, Κύριε, τοὺς δούλους σου τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν *(ἐκ γ΄)*· χάρισαι αὐτοῖς ψυχῆς καὶ σώματος τὴν ὑγείαν καὶ τῇ δουλικῇ σου ταύτῃ τῶν χριστιανῶν πολιτείᾳ ποίησον κατὰ πάντα ἐπιεικεῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν μισούντων καὶ ἀγαπώντων ἡμᾶς, τῶν διακονούντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν περιεστώτων καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ θλίψεσιν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, πάσης ἀνάγκης ῥυόμενος.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ πηγὴ τῶν ἰαμάτων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Κεφαλοκλισίας·

Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος καὶ ἁγιάσας τὰ ὕδατα καὶ εὐλόγησον

πάντας ἡμᾶς τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τοῦ ἑαυτῶν αὐχένος σημαίνοντας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ σου διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ καὶ γενέσθω ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν τίμιον Σταυρόν, κατάγων καὶ ἀνάγων αὐτὸν ἐκ γ΄ ὄρθιον, εὐλογεῖ τὰ ὕδατα, ψάλλων τὸ παρὸν Τροπάριον·

Ἦχος α΄

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ σταυροῦ σου πολίτευμα.

Ὁ Χορός· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου... *(δίς).*

Ὁ Ἀρχιερεὺς ῥαντίζων τὸν Λαόν, ψάλλει τὸ Τροπάριον·

Ἦχος β΄

Τῶν σῶν δωρεῶν ἀξίους ἡμᾶς ποίησον, Θεοτόκε Παρθένε, παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν καὶ παρέχουσα ἰάματα τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι τὴν εὐλογίαν σου, ἄχραντε.

Εἶτα ἀσπάζεται ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν τίμιον Σταυρόν, ὡσαύτως καὶ πᾶς ὁ Λαός. Εἶθ᾽ οὕτω ῥαντίζει ἅπαντα τὸν Ναὸν καὶ τὸν Λαὸν μετὰ τοῦ ἁγιάσματος.

Ἐν τῷ ῥαντίζειν τὸν Ἀρχιερέα ψάλλονται Τροπάρια τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ἢ τῆς Θεοτόκου τὰ πρῶτα τῆς Ὀκτωήχου μέχρι τῆς ἀποῤῥαντίσεως.

Ἦχος δ΄

Πηγὴν ἰαμάτων ἔχοντες, ἅγιοι Ἀνάργυροι, τὰς ἰάσεις παρέχετε πᾶσι τοῖς δεομένοις, ὡς μεγίστων δωρεῶν ἀξιωθέντες παρὰ τῆς ἀεννάου πηγῆς τοῦ

Σωτῆρος ἡμῶν. Φησὶ γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὁ Κύριος, ὡς ὁμοζήλους τῶν Ἀποστόλων· Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε αὐτὰ ἐκβάλλειν καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Διὸ τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ καλῶς πολιτευσάμενοι, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν παρέχετε, ἰατρεύοντες τὰ πάθη τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Δόξα... Καὶ νῦν... *Θεοτοκίον.*

Νεῦσον παρακλήσεσι σῶν ἱκετῶν... *καὶ τὸ* Δέσποινα πρόσδεξαι...

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι... Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον *(γ΄).*

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐπάκουσον, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακρὰν καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Κεφαλοκλισίας·

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῶν τιμίων

ἐπουρανίων θείων Δυνάμεων Ἀσωμάτων, τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, εὐπρόσδεκτον ποίησον τὴν δέησιν ἡμῶν, δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων ἡμῶν, σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου, ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ Χορός· Εὐλόγησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.
Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεὸς...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Ἀναγνώστης· Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ Ἀναγνώστης· Δόξα... Καὶ νῦν... Κύριε, ἐλέησον *(γ΄).* Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνά-

μεων Ἀσωμάτων, ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, *(τοῦ ἁγίου τοῦ Ναοῦ)*, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, *(τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας)*, οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ πρῶτος τῶν Ἱερέων· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

ΕΤΕΡΑΙ ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

(Καθαγιαστικαί)

1. «Εὐχὴ περὶ τῶν προσφερομένων ἐλαίων καὶ ὑδάτων» *(5). (Εὐχολόγιον Σεραπίωνος Θμούεως, ἔκδ. P. Rodopoulos, The Sacramentary of Serapion, Ἀνάλεκτα Βλατάδων 56, Θεσσαλονίκη 1993, σελ. 449).*

Εὐλογοῦμεν διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ μονογενοῦς σου Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰ κτίσματα ταῦτα, τὸ ὄνομα τοῦ παθόντος ὀνομάζομεν, τοῦ σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος καὶ καθιζομένου ἐν δεξιᾷ τοῦ ἀγενήτου, ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο. Χάρισαι δύναμιν θεραπευτικὴν ἐπὶ τὰ κτίσματα ταῦτα, ὅπως πᾶς πυρετὸς καὶ πᾶν δαιμόνιον καὶ πᾶσα νόσος διὰ τῆς πόσεως καὶ τῆς ἀλείψεως ἀπαλλαγῇ καὶ γένηται φάρμακον θεραπευτικὸν καὶ φάρμακον ὁλοκληρίας ἡ τῶν κτισμάτων τούτων μετάληψις ἐν ὀνόματι τοῦ μονογενοῦς σου Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ σοι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς σύμπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

2. «Εὐχὴ εἰς ἔλαιον νοσούντων ἢ εἰς ἄρτον ἢ εἰς ὕδωρ» *(17). (Εὐχολόγιον Σεραπίωνος Θμούεως, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 454).*

Ἐπικαλούμεθά σε τὸν ἔχοντα πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, τὸν Σωτῆρα πάντων ἀνθρώπων, Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δεόμεθα ὥστε ἐκπέμψαι δύναμιν ἰατικὴν ἀπὸ τῶν οὐρανῶν τοῦ μονογενοῦς ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο, ἵνα γένηται τοῖς χριομένοις (ἢ μεταλαμβάνουσι τῶν κτισμάτων σου τούτων) εἰς ἀποβολὴν πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, εἰς ἀλεξιφάρμακον παντὸς δαιμονίου, εἰς ἐκχωρισμὸν παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, εἰς ἀφορισμὸν παντὸς πνεύματος πονηροῦ, εἰς ἐκδιωγμὸν παντὸς πυρετοῦ καὶ ῥίγους καὶ πάσης ἀσθενείας, εἰς χάριν ἀγαθὴν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτημάτων, εἰς φάρμακον ζωῆς καὶ σωτηρίας, εἰς ὑγείαν καὶ ὁλοκληρίαν ψυχῆς, σώματος, πνεύματος, εἰς

ρῶσιν τελείαν. Φοβηθήτω, Δέσποτα, πᾶσα ἐνέργεια σατανική, πᾶν δαιμόνιον, πᾶσα ἐπιβουλὴ τοῦ ἀντικειμένου, πᾶσα πληγή, πᾶσα μάστιξ, πᾶσα ἀλγηδών, πᾶς πόνος ἢ ῥάπισμα ἢ ἐντίναγμα ἢ σχίασμα πονηρὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, ὃ ἐπεκαλεσάμεθα νῦν ἡμεῖς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς καὶ ἀπερχέσθωσαν ἀπὸ τῶν ἐντὸς (καὶ) τῶν ἐκτὸς τῶν δούλων σου τούτων· ἵνα δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος, τοῦ τὰς νόσους ἡμῶν καὶ τὰς ἀσθενείας ἀναλαβόντος Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐρχομένου κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· ὅτι δι' αὐτοῦ σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ νῦν καὶ εἰς τοὺς σύμπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

3. «Εὐχὴ ἐπὶ διακονίας, λεγομένη ἐν τῷ ἐμβάτῃ ἐκφωνητικῶς» *(κῶδιξ Barber. gr. 336, φ. 224 r, παρὰ J. Goar, Εὐχολόγιον, Βενετία 1730, σελ. 363 καὶ παρὰ Ἰω. Φουντούλη, Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἁγιασμοῦ, Θεσσαλονίκη 1976, σελ. 51).*

Κτίστα τῶν ὑδάτων, δημιουργὲ τῶν ἁπάντων, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πάντα ποιῶν καὶ μετασκευάζων, μεταποίησον καὶ μετασκεύασον καὶ ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ ἐνίσχυσον αὐτὸ κατὰ πάσης ἐπικειμένης ἐνεργείας· καὶ δὸς πᾶσιν τοῖς ἐξ αὐτοῦ χριομένοις εἴτε διὰ πόσεως, εἴτε διὰ νίψεως, ἢ ῥαντίσεως, εἰς ὑγείαν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους καὶ πάσης νόσου. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

4. «Εὐχὴ ἐπὶ ὕδατος ἀῤῥώστου καὶ φυλακῆς οἴκου» *(κῶδιξ Σινᾶ 921, 982 καὶ 987, παρὰ Ἰω. Φουντούλη, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 51).*

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ μεγαλώνυμος, ὁ ποιῶν θαυμάσια πολλά, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός· ἐλθέ, παρακαλούντων ἡμῶν, Δέσποτα Κύριε, καὶ κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐπὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ ἁγίασον αὐτὸ διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ὥστε γενέσθαι τοῖς πίνουσιν ἐξ αὐτοῦ ἢ ἀπολουμένοις εἰς παθῶν ἀπαλλαγήν,

εἰς ἁμαρτημάτων ἄφεσιν, εἰς ἀπελατήριον παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, εἰς ἀπολύτρωσιν παντὸς κακοῦ, εἰς στηριγμὸν τῆς πίστεως, εἰς δικαιοσύνην, εἰς ἁγιασμόν, εἰς Πνεύματος Ἁγίου μετουσίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς ἔλεον καὶ οἰκτιρμοὺς τῆς σῆς ἀγαθότητος. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

5. «Εὐχὴ τοῦ Κολυμβίου τῶν Βλαχερνῶν» *(κῶδιξ Βησσαρίωνος - Κρυπτοφέρρης παρὰ J. Goar, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 364).*

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοὺς πολλοὺς πρὸς ἁμαρτωλοὺς οἰκτιρμούς σου κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐξ οὐρανῶν ἀκούων τῶν ἐν συντετριμμένῃ καρδίᾳ βοώντων πρὸς σέ. Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀναξίων, τῶν ὑπὸ μὲν τῆς οἰκείας συνειδήσεως ἐμφραττομένων στόμα, τολμώντων δὲ ὅμως τὴν δέησιν προσφέρειν. Οἴδαμεν γάρ σου τὴν φιλανθρωπίαν, γινώσκομεν τὴν ἀγαθότητα. Διὸ καὶ πρὸς γῆν ῥίπτομεν ἑαυτούς, εἰς τὸ πέλαγος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἀφορῶντες καὶ ὁμολογοῦμεν τὴν δεσποτείαν, εἰ καὶ τῶν σῶν ἀλλοτριώμεθα προσταγμάτων διὰ τὰς πλημμελείας ἡμῶν. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν δούλων σου τῶν κατακρίτων, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἐλέει. Ἰδοὺ γὰρ διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄξιοι ἀναβλέπειν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐγεννήθημεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενίσαντες κείμεθα. Δέξαι τὸν παρόντα στεναγμὸν ἡμῶν καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς τοῦ ἐν τῇ γεένῃ στεναγμοῦ ἀπεράντου, δέξαι τὰς χεομένας τῶν δακρύων σταγόνας καὶ σβέσον τὴν φλόγα ἣν ἐξάπτει ἡ ὕλη τῶν ἔργων ἡμῶν. Ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο, ὁ δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀναπλάσας, πνεύματι συντριβέντας. Κατάπεμψον αὐτῷ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· σβέσον δι' αὐτοῦ τὰ πεπυρωμένα τοῦ ἐχθροῦ βέλη, δι' ὧν ψυχὰς καὶ σώματα ὁ πολέμιος ἡμῶν τιτρώσκει· ποίησον αὐτὸ ἀσθενούντων ἰατήριον, ὑγιαινόντων φυλακτήριον· κάθαρον ἡμᾶς διὰ τοῦ ῥαντισμοῦ αὐτοῦ, ὁ τὸν κόσμον διὰ τοῦ

αἵματός σου ἀποκαθάρας. Ναί, Δέσποτα, παρακαλούμενος ὑπὸ τῆς ἀχράντου μητρός σου, ἧς ἐξ αἱμάτων ἡμῖν ὡμίλησας, ἣν ἔδωκας ἁμαρτωλοῖς εἰς βοήθειαν. Δυσωπήθητι χεῖρας ἐκτεινομένας ἐν αἷς ἐβαστάχθης. Δέσποινα φιλοικτίρμον, πηγὴ εὐσπλαγχνίας, ἐξάπλωσον πρὸς τὸν Υἱόν σου τὰς ἀχράντους σου παλάμας, φρούρησον ἡμᾶς τῇ προστασίᾳ σου, τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων, μὴ ὑπομείνῃς πεῖραν λαβεῖν ἡμᾶς δικαίας ὀργῆς ἐφ' οἷς ἁμαρτάνομεν, τὰ δυσωπητικὰ πρὸς τὸν Υἱὸν καὶ Θεόν σου σπλάγχνα κινοῦσα πρὸς δέησιν προσδέξεται διὰ σῶν δούλων κατακρίτων.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ
τῶν ἁγίων Θεοφανείων

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Ἱερέα τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχήν, ἐξέρχονται πάντες ἐν τῇ Κολυμβήθρα, προπορευομένων τῶν Ἱερέων μετὰ λαμπάδων καὶ τοῦ Θυμιατοῦ, ἀκολουθοῦντος τοῦ Ἀρχιερέως καὶ ψαλλομένων τῶν παρόντων Τροπαρίων.

Ἦχος πλ. δ´

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ λέγουσα· Δεῦτε λάβετε πάντες, πνεῦμα σοφίας, πνεῦμα συνέσεως, πνεῦμα φόβου Θεοῦ, τοῦ ἐπιφανέντος Χριστοῦ.

Σήμερον τῶν ὑδάτων ἁγιάζεται ἡ φύσις· καὶ ῥήγνυται ὁ Ἰορδάνης καὶ τῶν ἰδίων ναμάτων ἐπέχει τὸ ῥεῦμα, Δεσπότην ὁρῶν ῥυπτόμενον.

Ὡς ἄνθρωπος ἐν ποταμῷ, ἦλθες, Χριστὲ Βασιλεῦ· καὶ δουλικὸν βάπτισμα λαβεῖν σπεύδεις, ἀγαθέ, ὑπὸ τῶν τοῦ Προδρόμου χειρῶν, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, φιλάνθρωπε.

Δόξα... Καὶ νῦν... *Ἦχος πλ. δ´*

Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· ἦλθες, Κύριε, μορφὴν δούλου λαβών, βάπτισμα αἰτῶν, ὁ μὴ γνοὺς ἁμαρτίαν.

Εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν· σύντρομος γέγονεν ὁ Πρόδρομος καὶ ἐβόησε λέγων· Πῶς φωτίσει ὁ λύχνος τὸ φῶς; Πῶς χειροθετήσει ὁ δοῦλος τὸν Δεσπότην; Ἁγίασον ἐμὲ καὶ τὰ ὕδατα Σωτήρ, ὁ αἴρων τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν.

Καὶ εὐθὺς τὰ Ἀναγνώσματα.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. λε΄ 1-10).*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Τάδε λέγει Κύριος· Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον· καὶ ἐξανθήσει καὶ ὑλοχαρήσει καὶ ἀγαλλιάσονται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου· καὶ ὁ λαός μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ. Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα. Παρακαλέσατε καὶ εἴπατε τοῖς ὀλιγοψύχοις τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσατε καὶ μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι καὶ ἀνταποδώσει· αὐτὸς ἥξει καὶ σώσει ἡμᾶς. Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται. Τότε ἁλεῖται χωλὸς ὡς ἔλαφος καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογγιλάλων· ὅτι ἐῤῥάγη ἐν ἐρήμῳ ὕδωρ καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψώσῃ. Καὶ ἔσται ἡ ἄνυδρος εἰς ἕλη καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ ἔσται εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις σειρήνων καὶ καλάμη καὶ ἕλη. Καὶ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρὰ καὶ ὁδὸς ἁγία κληθήσεται· οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι. Καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῇ εἰς αὐτήν, οὐδὲ μὴ εὑρεθῇ ἐκεῖ· ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι καὶ συνηγμένοι ὑπὸ Κυρίου. Καὶ ἀποστραφήσονται καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως· καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. νε΄ 1-13).*

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Τάδε λέγει Κύριος· Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ· καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε· καὶ φάγεσθε καὶ πίεσθε, ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς, οἶνον καὶ στέαρ. Ἵνα τί τιμᾶσθε ἀργυρίου ἐν οὐκ ἄρτοις; καὶ ὁ μόχθος ἡμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; Ἀκούσατέ μου καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ καὶ ἐντρυφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Προσέχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν καὶ ἐπακολουθεῖτε ταῖς ὁδοῖς μου· εἰσακούσατέ μου καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν· καὶ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυῒδ τὰ πιστά. Ἰδοὺ μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν αὐτόν, ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνεσιν. Ἔθνη, ἃ οὐκ οἴδασί σε, ἐπικαλέσονταί σε· καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραήλ, ὅτι ἐδόξασέ σε. Ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ ἐν τῷ εὑρίσκειν αὐτόν, ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα δ' ἂν ἐγγίζῃ ὑμῖν, ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλὰς αὐτοῦ· καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ Κύριον καὶ ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου, ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν· οὐδ' ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν, αἱ ὁδοί μου, λέγει Κύριος. Ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. Ὡς γὰρ ἂν καταβῇ ὑετός, ἢ χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ, ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν καὶ ἐκτέκῃ καὶ ἐκβλαστήσῃ καὶ δῷ σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν· οὕτως ἔσται τὸ ῥῆμά μου, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου· οὐ μὴ ἀποστραφῇ πρός με κενόν, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν ἠθέλησα καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδούς μου καὶ τὰ ἐντάλματά μου. Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται, προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις. Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονίζης ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κυρίῳ εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον καὶ οὐκ ἐκλείψει.

Προφητείας Ἠσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα *(κεφ. ιβ' 3-6)*.

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Τάδε λέγει Κύριος· Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης, ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ὑμνεῖτε τὸν Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ· μιμνήσκεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγεί-

λατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε, οἱ κατοικοῦντες Σιών· ὅτι ὑψώθη ὁ Ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Εἶτα, Προκείμενον, ἦχος γ´

Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτήρ μου.

Στίχος· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος·

Πρὸς Κορινθίους Α´ Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα *(κεφ. ι´ 1-4).*

Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον. Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο, ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη σοι.

Ὁ Χορός· Ἀλληλούια *(γ´) ἦχος δ´*

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Στίχος· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν.

Τὸ Εὐαγγέλιον.

Ὁ Διάκονος· Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ἐκ τοῦ κατὰ Μᾶρκον ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. α´ 9-11).*

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.
Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Καὶ εὐθὺς ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(δεῖνος)*... Ὑπὲρ τῆς πόλεως *(ἢ ἱερᾶς Μονῆς)* ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας... Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων... Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων... Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τοῖς ὕδασι τούτοις, τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνέργειαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ γενηθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος καὶ πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ ὕδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸ ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυομένων ἐξ αὐτοῦ εἰς ἁγιασμὸν οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσι τοῖς ἀρυομένοις πίστει καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἁγιασμοῦ διὰ τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τῇ ἀοράτῳ ἐπιφανείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς εὔχεται·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρός, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτός, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν, καταύγασον ἡμῶν τὴν διάνοιαν τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς, μεγαλωσύνην καὶ εὐχαριστίαν σοι προσάγοντας, ἐπὶ τοῖς ἀπ᾽ αἰῶνος θαυμαστοῖς σου μεγαλουργήμασι καὶ τῇ ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν αἰώνων σωτηρίῳ σου οἰκονομίᾳ· ἐν ᾗ τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν καὶ πτωχὸν περιβαλόμενος φύραμα καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις συγκατιών, ὁ τῶν ἁπάντων Βασιλεύς, ἔτι καὶ δουλικῇ χειρὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι κατεδέξω, ἵνα, τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν ἁγιάσας ὁ ἀναμάρτητος, ὁδοποιήσῃς ἡμῖν τὴν δι᾽ ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀναγέννησιν καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἡμᾶς ἀποκαταστήσῃς ἐλευθερίαν. Οὗ τινος θείου μυστηρίου τὴν ἀνάμνησιν ἑορτάζοντες, δεόμεθά σου, Δέσποτα, φιλάνθρωπε· ῥᾶνον καὶ ἐφ᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, κατὰ τὴν θείαν σου ἐπαγγελίαν, ὕδωρ καθάρσιον, τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας τὴν δωρεάν, εἰς τὸ τὴν ἐπὶ τῷ ὕδατι τούτῳ αἴτησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τῇ σῇ ἀγαθότητι καὶ τὴν εὐλογίαν σου δι᾽ αὐτοῦ ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ πιστῷ σου χαρισθῆναι λαῷ, εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητοῦ σου ὀνόματος. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ λέγει καθ᾽ ἑαυτὸν τὸ Ἀμήν.

Ἀπάρχεται ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην, μεγαλοφώνως·
(Ποίημα Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων)

Τριὰς ὑπερούσιε, ὑπεράγαθε, ὑπέρθεε, παντοδύναμε, παντεπίσκοπε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, δημιουργὲ τῶν νοερῶν οὐσιῶν καὶ τῶν λογικῶν φύσεων, ἡ ἔμφυτος ἀγαθότης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον, τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, λάμψον κἀμοὶ τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου· φώτισόν μου τῆς διανοίας τὰ

ὄμματα, ὅπως ἀνυμνῆσαι τολμήσω τὴν ἄμετρον εὐεργεσίαν καὶ δύναμιν. Εὐπρόσδεκτος γενέσθω ἡ παρ' ἐμοῦ δέησις, διὰ τὸν παρεστῶτα λαόν· ὅπως τὰ πλημμελήματά μου μὴ κωλύσωσιν ἐνθάδε παραγενέσθαι τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα· ἀλλὰ συγχώρησόν μοι ἀκατακρίτως βοᾶν σοι καὶ λέγειν καὶ νῦν, ὑπεράγαθε· δοξάζομέν σε, Δέσποτα φιλάνθρωπε, παντοκράτορ, προαιώνιε Βασιλεῦ. Δοξάζομέν σε τὸν κτίστην καὶ δημιουργὸν τοῦ παντός. Δοξάζομέν σε, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ μονογενές, τὸν ἀπάτορα ἐκ Μητρὸς καὶ ἀμήτορα ἐκ Πατρός· ἐν γὰρ τῇ προλαβούσῃ ἑορτῇ νήπιόν σε εἴδομεν· ἐν δὲ τῇ παρούσῃ τέλειόν σε ὁρῶμεν, τὸν ἐκ τελείου τέλειον ἐπιφανέντα Θεὸν ἡμῶν. Σήμερον γὰρ ὁ τῆς ἑορτῆς ἡμῖν ἐπέστη καιρὸς καὶ χορὸς Ἁγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν καὶ Ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων συνεορτάζουσι. Σήμερον ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν εἴδει περιστερᾶς, τοῖς ὕδασιν ἐπεφοίτησε. Σήμερον ὁ ἄδυτος Ἥλιος ἀνέτειλε καὶ ὁ κόσμος τῷ φωτὶ Κυρίου καταυγάζεται. Σήμερον ἡ σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτῖσι τῷ κόσμῳ συνεκλαμπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες τῇ φαιδρότητι τῆς λάμψεως τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουσι. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑετὸν δικαιοσύνης τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσίζουσι. Σήμερον ὁ ἄκτιστος ὑπὸ τοῦ ἰδίου πλάσματος βουλῇ χειροθετεῖται. Σήμερον ὁ Προφήτης καὶ Πρόδρομος τῷ Δεσπότῃ προσέρχεται, ἀλλὰ τρόμῳ παρίσταται, ὁρῶν Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν. Σήμερον τὰ τοῦ Ἰορδάνου νάματα εἰς ἰάματα μεταποιεῖται τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον ῥείθροις μυστικοῖς πᾶσα ἡ κτίσις ἀρδεύεται. Σήμερον τὰ τῶν ἀνθρώπων πταίσματα τοῖς ὕδασι τοῦ Ἰορδάνου ἀπαλείφονται. Σήμερον ὁ παράδεισος ἠνέωκται τοῖς ἀνθρώποις καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης Ἥλιος καταυγάζει ἡμῖν. Σήμερον τὸ πικρὸν ὕδωρ, τὸ ἐπὶ Μωυσέως, τῷ λαῷ εἰς γλυκύτητα μεταποιεῖται, τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον τοῦ παλαιοῦ θρήνου ἀπηλλάγημεν καὶ ὡς νέος Ἰσραὴλ διεσώθημεν. Σήμερον τοῦ σκότους ἐλυτρώθημεν καὶ τῷ φωτὶ τῆς θεογνωσίας καταυγαζόμεθα. Σήμερον ἡ ἀχλὺς τοῦ κόσμου καθαίρεται, τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σήμερον λαμπαδοφεγγεῖ πᾶσα ἡ κτίσις ἄνωθεν. Σήμερον ἡ πλάνη κατήργηται καὶ ὁδὸν ἡμῖν σωτηρίας

ἐργάζεται ἡ τοῦ Δεσπότου ἐπέλευσις. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ. Σήμερον ἡ ἱερὰ καὶ μεγαλόφωνος τῶν Ὀρθοδόξων πανήγυρις ἀγάλλεται. Σήμερον ὁ Δεσπότης πρὸς τὸ βάπτισμα ἐπείγεται, ἵνα ἀναβιβάσῃ πρὸς ὕψος τὸ ἀνθρώπινον. Σήμερον ὁ ἀκλινὴς τῷ ἰδίῳ οἰκέτῃ ὑποκλίνεται, ἵνα ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας ἐλευθερώσῃ. Σήμερον βασιλείαν οὐρανῶν ὠνησάμεθα· τῆς γὰρ βασιλείας τοῦ Κυρίου οὐκ ἔσται τέλος. Σήμερον γῆ καὶ θάλασσα τὴν τοῦ κόσμου χαρὰν ἐμερίσαντο καὶ ὁ κόσμος εὐφροσύνης πεπλήρωται. Εἴδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἴδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεασάμενος τὸ πῦρ τῆς θεότητος, σωματικῶς κατερχόμενον καὶ εἰσερχόμενον ἐπ' αὐτόν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεωρῶν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν εἴδει περιστερᾶς κατερχόμενον καὶ περιϊπτάμενόν σοι. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, ὁρῶν τὸν ἀόρατον ὁραθέντα, τὸν Κτίστην σαρκωθέντα, τὸν Δεσπότην ἐν δούλου μορφῇ. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν, Θεὸν ἐν σαρκὶ καθορῶντα· καὶ νεφέλαι φωνὴν ἔδωκαν, θαυμάζουσαι τὸν παραγενόμενον, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· αὐτὸν δὲ τὸν τῆς παρακοῆς θάνατον καὶ τὸ τῆς πλάνης κέντρον καὶ τὸν τοῦ Ἅδου σύνδεσμον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βυθίσαντα καὶ βάπτισμα σωτηρίας τῷ κόσμῳ δωρησάμενον. Ὅθεν κἀγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος δοῦλός σου, τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμάτων σου διηγούμενος, συνεχόμενος φόβῳ, ἐν κατανύξει βοῶ σοι·

Καὶ εὐθὺς γεγονωτέρᾳ ἐκφωνεῖ φωνῇ·

Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου *(ἐκ γ')*. Σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, τῷ σῷ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν συναρμόσας, τέτρασι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι δυνάμεις, σὲ ὑμνεῖ ἥλιος, σὲ δοξάζει σελήνη, σοὶ ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα, σοὶ ὑπακούει τὸ φῶς, σὲ φρίττουσιν ἄβυσσοι, σοὶ δουλεύου-

σιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέῤῥιν, σὺ ἐστερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν ψάμμῳ, σὺ πρὸς ἀναπνοὰς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ δυνάμεις σοὶ λειτουργοῦσιν, οἱ τῶν ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ προσκυνοῦσι, τὰ πολυόμματα Χερουβεὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφεὶμ κύκλῳ ἑστῶτα καὶ περιιπτάμενα, φόβῳ τῆς ἀπροσίτου σου δόξης κατακαλύπτεται. Σὺ γὰρ Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἄναρχός τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος. Οὐ γὰρ ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου, θεᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν· τὰς τῆς φύσεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας· παρθενικὴν ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου· πᾶσα ἡ κτίσις ὕμνησέ σε ἐπιφανέντα. Σὺ γάρ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφης. Σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἡγίασας, οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συνέτριψας δρακόντων.

Αὐτὸς οὖν, φιλάνθρωπε Βασιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος καὶ ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο *(ἐκ γ΄)*. Καὶ δὸς αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου. Ποίησον αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγήν, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, νοσημάτων ἀλεξιτήριον, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς ἐναντίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος πεπληρωμένον. Ἵνα πάντες οἱ ἀρυόμενοι καὶ μεταλαμβάνοντες ἔχοιεν αὐτὸ πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἰατρείαν παθῶν, πρὸς ἁγιασμὸν οἴκων, πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀνακαινίσας τὴν παλαιωθεῖσαν φύσιν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος κατακλύσας ἐπὶ τοῖς Νῶε τὴν ἁμαρτίαν. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ θαλάσσης ἐλευθερώσας ἐκ τῆς δουλείας Φαραώ, διὰ Μωυσέως, τὸ γένος τῶν Ἑβραίων. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διαῤῥήξας πέτραν ἐν ἐρήμῳ καὶ ἐῤῥύησαν ὕδατα καὶ χείμαῤῥοι κατεκλύσθησαν καὶ διψῶντα τὸν λαόν σου κορέσας. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος καὶ

πυρός, διὰ τοῦ Ἠλιού, ἀπαλλάξας τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πλάνης τοῦ Βάαλ.

Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ *(ἐκ γ')*. Δὸς πᾶσι τοῖς τε ἁπτομένοις, τοῖς τε χριομένοις, τοῖς τε μεταλαμβάνουσι, τὸν ἁγιασμόν, τὴν εὐλογίαν, τὴν κάθαρσιν, τὴν ὑγείαν. Καὶ σῶσον, Κύριε, τοὺς δούλους σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν *(ἐκ γ')* καὶ φύλαξον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἐν εἰρήνῃ, ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, χάρισαι αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ἵνα καὶ διὰ στοιχείων καὶ διὰ ἀνθρώπων καὶ διὰ ἀγγέλων καὶ διὰ ὁρωμένων καὶ διὰ ἀοράτων, δοξάζηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται·

Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος καὶ ἁγιάσας τὰ ὕδατα καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τοῦ ἑαυτῶν αὐχένος σημαίνοντας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα· καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ σου, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ· καὶ γενέσθω ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς βαπτίζει τὸν τίμιον Σταυρόν, ὄρθιον αὐτὸν κατάγων ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀνάγων, ψάλλων καὶ τὸ παρὸν Τροπάριον εἰς ἦχον α΄·

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι, ἀγαπητόν σε Υἱὸν ὀνομάζουσα καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα σοι.

Οἱ Χοροὶ ψάλλουσι τὸ αὐτὸ δίς.
Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ῥαντίζει πάντα τὸν Λαὸν ἐκ τοῦ ὕδατος ψάλλων τὸ

Ἐπεφάνης σήμερον τῇ οἰκουμένῃ καὶ τὸ φῶς σου, Κύριε, ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς, ἐν ἐπιγνώσει ὑμνοῦντάς σε. Ἦλθες ἐφάνης τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

Καὶ εἰσερχόμεθα ἐν τῷ Ναῷ ψάλλοντες τὸ παρὸν Ἰδιόμελον εἰς ἦχον πλ. β΄

Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοὶ τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ οἰκονομίας τὸ μέγεθος· ἐν γὰρ τῷ ἡμῶν παραπτώματι γενόμενος ἄνθρωπος, τὴν ἡμῶν κάθαρσιν καθαίρεται ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος, ἁγιάζων ἐμὲ καὶ τὰ ὕδατα καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων συντρίβων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀντλήσωμεν οὖν ὕδωρ μετ᾽ εὐφροσύνης, ἀδελφοί· ἡ γὰρ χάρις τοῦ Πνεύματος, τοῖς πιστῶς ἀντλοῦσι, ἀοράτως ἐπιδίδοται, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα τὸ Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου *καὶ τὰ λοιπὰ καὶ Ἀπόλυσις.*

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΗΣ
ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΣ
τῇ Κυριακῇ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς ἑσπέρας*

Σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν τῆς Γονυκλισίας Ἀκολουθίαν.

Ὁ Διάκονος Εὐλόγησον, Δέσποτα. *Ὁ Ἱερεύς·* Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς...

Ὁ Ἀρχιερεύς, ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ Θρόνου, λέγει τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν (ργ΄).

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα. Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω· ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον. Ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέῤῥιν, ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ. Ὁ τιθεὶς νέφη

* Ἐπεκράτησε πολλαχοῦ, ὅπως ἡ ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας τελῆται τὴν πρωίαν τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἀμέσως μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν.

τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων στήσονται ὕδατα. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου φεύξονται, ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν. Ἀναβαίνουσιν ὄρη καὶ καταβαίνουσι πεδία εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐθεμελίωσας αὐτά. Ὅριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν. Ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγξιν, ἀναμέσον τῶν ὀρέων διελεύσονται ὕδατα. Ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν. Ἐπ᾽ αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει, ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσι φωνήν. Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερῴων αὐτοῦ· ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ. Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. Τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς· καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου. Τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει. Χορτασθήσονται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου, ἃς ἐφύτευσας. Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύσουσι· τοῦ ἐρῳδιοῦ ἡ κατοικία ἡγεῖται αὐτῶν. Ὄρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγωοῖς. Ἐποίησε σελήνην εἰς καιρούς· ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ. Ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ, ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. Σκύμνοι ὠρυόμενοι τοῦ ἁρπάσαι καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ βρῶσιν αὐτοῖς. Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτασθήσονται. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας· ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· ἐκεῖ ἑρπετά, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ζῷα μικρὰ μετὰ μεγάλων. Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται, δράκων οὗτος, ὃν ἔπλασας, ἐμπαίζειν αὐτῇ. Πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι, δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς εὔκαιρον· δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος. Ἀποστρέψαντός δέ σου τὸ πρόσωπον, ταραχθήσονται. Ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ ἐκλείψουσι καὶ εἰς τὸν χοῦν

αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν. Ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου καὶ κτισθήσονται καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Ἤτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἁπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται. Ἄσω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. Ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου· ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. Ἐκλείποιεν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον. Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ· ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

Δόξα... Καὶ νῦν...

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια. Δόξα σοι ὁ Θεὸς *(γ΄)*. Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος τὴν Μεγάλην Συναπτήν·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν *(δεῖνος)*... Ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώπιον Κυρίου καὶ τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ἐνισχυθῆναι ἡμᾶς πρὸς τελείωσιν εὐαρεστήσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι πλούσια τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν χρῃζόντων τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός·

Κύριε, ἐλεήσον. Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις...

Εἰς τό Κύριε, ἐκέκραξα, *ἱστῶμεν στίχ. ς΄ καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα γ΄ Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, δευτεροῦντες αὐτά.*

Ἦχος δ´

Παράδοξα σήμερον, εἶδον τὰ ἔθνη πάντα ἐν πόλει Δαυῒδ...
Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἦν μὲν ἀεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται...
Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, φῶς καὶ ζωὴ καὶ ζῶσα πηγὴ νοερὰ...

Δόξα... Καὶ νῦν... *Ἦχος πλ. β´*

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας...

Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν. *Ὁ Ἀρχιερεύς, εὐλογήσας τὸν Λαὸν διὰ τῶν Δικηροτρικηρίων, εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα.*

Ὁ Διάκονος· Ἑσπέρας προκείμενον.

Προκείμενον, ἦχος βαρύς·

Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.
Στίχ. α´. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμίν σου.
Στίχ. β´. Καὶ εἶπα· Νῦν ἠρξάμην· αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου.
Στίχ. γ´. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ πάντων κλινάντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς καὶ ἀσκεπῶν ὄντων, ἀναγινώσκει ὁ Ἀρχιερεὺς τὰς Εὐχὰς ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης εἰς ἐπήκοον πάντων.

Ἄχραντε, ἀμίαντε, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀνεξιχνίαστε, ἀναλλοίωτε, ἀνυπέρβλητε, ἀμέτρητε, ἀνεξίκακε Κύριε· ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς· ὁ πρὸ τοῦ αἰτεῖσθαι τοῖς πᾶσι τὰς αἰτήσεις παρέχων. Σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Δέσποτα φιλάνθρωπε, τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς

ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντος ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου καὶ ἐνδόξου Θεοτόκου· ὅς, πρότερον μὲν λόγοις διδάσκων, ὕστερον δὲ καὶ ἔργοις ὑποδεικνύς, ἡνίκα τὸ σωτήριον ὑφίστατο πάθος, παρέσχεν ἡμῖν ὑπογραμμὸν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου δεήσεις προσφέρειν, ἐν αὐχένος καὶ γονάτων κλίσεσιν, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτὸς οὖν, πολυέλεε καὶ φιλάνθρωπε, ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε· ἐξαιρέτως δέ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν ᾗ, μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεσθῆναι ἐν δεξιᾷ σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, κατέπεμψε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους· ὃ καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τῆς ἀκενώτου χάριτος αὐτοῦ καὶ ἐλάλησαν ἑτέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖά σου καὶ προεφήτευσαν. Νῦν οὖν δεομένων ἐπάκουσον ἡμῶν καὶ μνήσθητι ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ κατακρίτων καὶ ἐπίστρεψον τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὴν οἰκείαν συμπάθειαν ἔχων ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσαν. Δέξαι ἡμᾶς προσπίπτοντάς σοι καὶ βοῶντας τό· Ἡμάρτομεν. Ἐπὶ σὲ ἐπεῤῥίφημεν ἐκ μήτρας, ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς ἡμῶν· Θεὸς ἡμῶν σὺ εἶ· ἀλλ' ὅτι ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶν, γεγυμνώμεθα τῆς σῆς βοηθείας, ἐστερήμεθα ἀπὸ πάσης ἀπολογίας. Ἀλλὰ θαῤῥοῦντες τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, κράζομεν· Ἁμαρτίας νεότητος ἡμῶν καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῇς καὶ ἐκ τῶν κρυφίων ἡμῶν καθάρισον ἡμᾶς. Μὴ ἀποῤῥίψῃς ἡμᾶς εἰς καιρὸν γήρως· ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς· πρὶν ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ἀποστρέψαι, ἀξίωσον πρὸς σὲ ἐπιστρέψαι καὶ πρόσχες ἡμῖν ἐν εὐμενείᾳ καὶ χάριτι. Ἐπιμέτρησον ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἀντίθες τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρμῶν σου, τῷ πλήθει τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν. Ἐπίβλεψον ἐξ ὕψους ἁγίου σου, Κύριε, ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν περιεστῶτα καὶ ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου· ἀσφάλισαι τὴν ζωὴν ἡμῶν τοῖς ἁγίοις καὶ ἱεροῖς νόμοις σου. Ἀγγέλῳ πιστῷ φύλακι παρακατάθου τὸν

λαόν σου· πάντας συνάγαγε εἰς τὴν βασιλείαν σου· δὸς συγγνώμην τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ· ἄφες αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὰ ἁμαρτήματα· καθάρισον ἡμᾶς τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· διάλυσον τὰς καθ' ἡμῶν μηχανὰς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχήν·

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, Δέσποτα παντοκράτορ, ὁ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ καὶ τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὁ τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας καὶ προσεγγίσαι ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός, ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχωρήσας τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν ἱκεσίας καὶ κατάπεμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου. Τείχισον ἡμᾶς ἁγίοις Ἀγγέλοις σου· ὅπλισον ἡμᾶς ὅπλοις δικαιοσύνης σου· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου· φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάσης περιστάσεως καὶ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου. Παράσχου δὲ ἡμῖν καὶ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένῃ νυκτί, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικήν, ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλιστον, ἀφάνταστον καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεύς, κλίνας τὰ γόνατα, ἐπεύχεται·

Κύριε, Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκὼς τοῖς ἀνθρώποις καὶ τὴν τοῦ παναγίου Πνεύματος δωρεάν, ἔτι τῷ βίῳ καὶ ἡμῖν συμπαρών, εἰς κληρονομίαν ἀναφαίρετον τοῖς πιστοῖς ἀεὶ παρέχων· ἐμφανέστερον δὲ ταύτην τὴν χάριν τοῖς σοῖς Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις σήμερον καταπέμψας καὶ τὰ τούτων χείλη πυρίναις στομώσας γλώσσαις, δι' ὧν πᾶν γένος ἀνθρώπων τὴν θεογνωσίαν, ἰδίᾳ διαλέκτῳ, εἰς ἀκοὴν ὠτίου δεξάμενοι, φωτὶ τοῦ Πνεύματος ἐφωτίσθημεν καὶ τῆς πλάνης, ὡς ἐκ σκότους, ἀπηλλάγημεν καὶ τῇ τῶν αἰσθητῶν καὶ πυρίνων γλωσσῶν διανομῇ, ὑπερφυεῖ ἐνεργείᾳ, τὴν εἰς σὲ πίστιν ἐμαθητεύθημεν καὶ σὲ θεολογεῖν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐν μιᾷ Θεότητι καὶ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ κατηυγάσθημεν. Σὺ οὖν, τὸ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρός, ὁ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἀπαράλλακτος καὶ ἀμετακίνητος χαρακτήρ, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς χάριτος, διάνοιξον κἀμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὰ χείλη καὶ δίδαξόν με πῶς δεῖ καὶ ὑπὲρ ὧν χρὴ προσεύχεσθαι. Σὺ γὰρ εἶ ὁ γινώσκων τὸ πολὺ τῶν ἁμαρτιῶν μου πλῆθος, ἀλλ' ἡ σὴ εὐσπλαγχνία νικήσει τούτων τὸ ἄμετρον. Ἰδοὺ γὰρ φόβῳ παρίσταμαί σοι, εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ἐλέους σου τὴν ἀπόγνωσιν ἀποῤῥίψας τῆς ψυχῆς μου. Κυβέρνησόν μου τὴν ζωήν, ὁ πᾶσαν ῥήματι τὴν κτίσιν, ἀῤῥήτῳ σοφίας δυνάμει, κυβερνῶν, ὁ εὔδιος τῶν χειμαζομένων λιμὴν καὶ γνώρισόν μοι

ὁδόν, ἐν ᾗ πορεύσομαι. Πνεῦμα σοφίας σου τοῖς ἐμοῖς παράσχου διαλογισμοῖς· Πνεῦμα συνέσεως τῇ ἀφροσύνῃ μου δωρούμενος· Πνεῦμα φόβου σου τοῖς ἐμοῖς ἐπισκίασον ἔργοις· καὶ Πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· καὶ Πνεύματι ἡγεμονικῷ τὸ τῆς διανοίας μου στήριξον ὀλισθηρόν· ἵνα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τῷ Πνεύματί σου τῷ ἀγαθῷ πρὸς τὸ συμφέρον ὁδηγούμενος, καταξιωθῶ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου καὶ τῆς σῆς ἀεὶ μνημονεύειν ἐνδόξου καὶ ἐρευνητικῆς τῶν πεπραγμένων ἡμῖν παρουσίας· καὶ μὴ παρίδῃς με τοῖς φθειρομένοις τοῦ κόσμου τούτου συναπατᾶσθαι τερπνοῖς, ἀλλὰ τῶν μελλόντων ὀρέγεσθαι τῆς ἀπολαύσεως ἐνίσχυσον θησαυρῶν. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα, ὅτι περ, ὅσα ἄν τις αἰτήσηται ἐν τῷ ὀνόματί σου, ἀκωλύτως παρὰ τοῦ σοῦ λαμβάνει συναϊδίου Θεοῦ καὶ Πατρός· διὸ κἀγὼ ὁ ἁμαρτωλός, ἐν τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, τὴν σὴν ἱκετεύω ἀγαθότητα· ὅσα ηὐξάμην, ἀπόδος μοι εἰς σωτηρίαν. Ναί, Κύριε, ὁ πάσης εὐεργεσίας πλουσιοπάροχος δοτὴρ ἀγαθός· ὅτι σὺ εἶ ὁ διδοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα. Σὺ εἶ ὁ συμπαθής, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἀναμαρτήτως γεγονὼς τῆς σαρκὸς ἡμῶν κοινωνὸς καὶ τοῖς κάμπτουσι πρὸς σὲ γόνυ ἐπικαμπτόμενος φιλευσπλάγχνως, ἱλασμός τε γενόμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Δὸς δή, Κύριε, τῷ λαῷ σου τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἐπάκουσον ἡμῶν ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου σου· ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· μὴ παρίδῃς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Σοὶ μόνῳ ἁμαρτάνομεν, ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ λατρεύομεν· οὐκ οἴδαμεν προσκυνεῖν Θεῷ ἀλλοτρίῳ, οὐδὲ διαπετάζειν πρὸς ἕτερον Θεὸν τὰς ἑαυτῶν, Δέσποτα, χεῖρας. Ἄφες ἡμῖν τὰ παραπτώματα· καὶ προσδεχόμενος ἡμῶν τὰς γονυπετεῖς δεήσεις, ἔκτεινον πᾶσιν ἡμῖν χεῖρα βοηθείας· πρόσδεξαι τὴν εὐχὴν πάντων ὡς θυμίαμα δεκτόν, ἀναλαμβανόμενον ἐνώπιον τῆς σῆς ὑπεραγάθου βασιλείας.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην·

Κύριε, Κύριε, ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους πετομένου ἡμέρας, ῥῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου. Πρόσδεξαι θυσίαν ἑσπερινήν, τὰς τῶν χειρῶν ἡμῶν

ἐπάρσεις. Καταξίωσον δὲ ἡμᾶς καὶ τὸ νυκτερινὸν στάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν, ἀπειράστους κακῶν καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ταραχῆς καὶ δειλίας, τῆς ἐκ τοῦ διαβόλου ἡμῖν προσγινομένης. Χάρισαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν κατάνυξιν καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν μέριμναν, τῆς ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ σου κρίσει ἐξετάσεως. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας ἡμῶν καὶ νέκρωσον τὰ μέλη ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἵνα καὶ ἐν τῇ καθ' ὕπνον ἡσυχίᾳ ἐμφαιδρυνώμεθα τῇ θεωρίᾳ τῶν κριμάτων σου. Ἀπόστησον δὲ ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν φαντασίαν ἀπρεπῆ καὶ ἐπιθυμίαν βλαβεράν. Διανάστησον δὲ ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς ἐστηριγμένους ἐν τῇ πίστει καὶ προκόπτοντας ἐν τοῖς παραγγέλμασί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἀναγνώστης τὸ Καταξίωσον, Κύριε...

Μετὰ δὲ τοῦτο, λέγει ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Πάντων δὲ τὸ γόνυ κλινάντων, ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·

Ἡ ἀεννάως βρύουσα ζωτικὴ καὶ φωτιστικὴ πηγή, ἡ συναΐδιος τοῦ Πατρὸς δημιουργικὴ δύναμις, ὁ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν, διὰ τὴν τῶν βροτῶν σωτηρίαν, ὑπερκάλλως πληρώσας, Χριστὲ ὁ Θεὸς

ἡμῶν· ὁ θανάτου δεσμοὺς ἀλύτους καὶ κλεῖθρα Ἅδου διαρρήξας, πονηρῶν δὲ πνευμάτων πλήθη καταπατήσας· ὁ προσαγαγὼν ἑαυτὸν ἄμωμον ὑπὲρ ἡμῶν ἱερεῖον, τὸ σῶμα δοὺς τὸ ἄχραντον εἰς θυσίαν, τὸ πάσης ἁμαρτίας ἄψαυστόν τε καὶ ἄβατον καὶ διὰ τῆς φρικτῆς ταύτης καὶ ἀνεκδιηγήτου ἱερουργίας, ζωὴν ἡμῖν αἰώνιον χαρισάμενος· ὁ εἰς Ἅδου καταβὰς καὶ μοχλοὺς αἰωνίους συντρίψας καὶ τοῖς κάτω καθημένοις ἄνοδον ὑποδείξας, τὸν δὲ ἀρχέκακον καὶ βύθιον δράκοντα, θεοσόφῳ δελεάσματι ἀγκιστρεύσας καὶ σειραῖς ζόφου δεσμεύσας ἐν ταρτάρῳ καὶ πυρὶ ἀσβέστῳ καὶ σκότῳ ἐξωτέρῳ, διὰ τῆς ἀπειροδυνάμου σου κατασφαλισάμενος ἰσχύος· ἡ μεγαλώνυμος σοφία τοῦ Πατρός· ὁ τοῖς ἐπηρεαζομένοις μέγας ἐπίκουρος φανεὶς καὶ φωτίσας τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους. Σύ, δόξης ἀεννάου Κύριε καὶ Πατρὸς ὑψίστου Υἱὲ ἀγαπητέ· ἀΐδιον φῶς, ἐξ ἀϊδίου φωτός· Ἥλιε δικαιοσύνης, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, τῶν προκεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ λοιπῶν συγγενῶν κατὰ σάρκα καὶ πάντων τῶν οἰκείων τῆς πίστεως, περὶ ὧν καὶ τὴν μνήμην ποιούμεθα νῦν· ὅτι ἐν σοὶ πάντων τὸ κράτος καὶ ἐν τῇ χειρί σου κατέχεις τὰ πέρατα τῆς γῆς. Δέσποτα παντοκράτορ, Θεὲ Πατέρων καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, γένους θνητοῦ τε καὶ ἀθανάτου καὶ πάσης φύσεως ἀνθρωπίνης δημιουργέ, συνισταμένης τε καὶ πάλιν λυομένης, ζωῆς τε καὶ τελευτῆς, τῆς ἐνταῦθα διαγωγῆς καὶ τῆς ἐκεῖθεν μεταστάσεως· ὁ χρόνους μετρῶν τοῖς ζῶσι καὶ καιροὺς θανάτου ἱστῶν, κατάγων εἰς Ἅδου καὶ ἀνάγων, δεσμεύων ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἀπολύων ἐν δυναστείᾳ· ὁ τὰ παρόντα χρησίμως οἰκονομῶν καὶ τὰ μέλλοντα λυσιτελῶς διοικῶν· ὁ τοὺς θανάτου κέντρῳ πληγέντας, ἀναστάσεως ἐλπίσι ζωογονῶν· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν, ὁ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐσχάτῃ καὶ μεγάλῃ καὶ σωτηρίῳ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, τὸ μυστήριον τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ συναϊδίου καὶ ἀδιαιρέτου καὶ ἀσυγχύτου Τριάδος ὑποδείξας ἡμῖν καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν καὶ παρουσίαν τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους ἐκχέας

καὶ εὐαγγελιστὰς αὐτοὺς θέμενος τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως καὶ ὁμολογητὰς καὶ κήρυκας τῆς ἀληθοῦς ἀναδείξας θεολογίας· ὁ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παντελείῳ ἑορτῇ καὶ σωτηριώδει, ἱλασμοὺς μὲν ἱκεσίους ὑπὲρ τῶν κατεχομένων ἐν Ἅδῃ καταξιώσας δέχεσθαι, μεγάλας δὲ παρέχων ἡμῖν ἐλπίδας, ἄνεσιν τῆς κατοιχομένοις τῶν κατεχόντων αὐτοὺς ἀνιαρῶν καὶ παραψυχὴν παρὰ σοῦ καταπέμπεσθαι· ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ οἰκτρῶν δεομένων σου καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου τῶν προκεκοιμημένων, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ εἰρήνης καὶ ἀνέσεως ἀξίωσον αὐτούς· ὅτι οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε, Κύριε, οὐδὲ οἱ ἐν Ἅδῃ ἐξομολόγησιν παῤῥησιάζονται προσφέρειν σοι· ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογοῦμέν σε καὶ ἱκετεύομεν καὶ τὰς ἱλαστηρίους εὐχὰς καὶ θυσίας προσάγομέν σοι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχήν·

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰώνιος, ὁ ἅγιος καὶ φιλάνθρωπος, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ στῆναι ἐνώπιον τῆς ἀπροσίτου σου δόξης εἰς ὕμνον καὶ αἶνον τῶν θαυμασίων σου, ἱλάσθητι ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις σου· καὶ παράσχου χάριν, τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀμετεωρίστως προσενεγκεῖν σοι τὴν τρισάγιον δοξολογίαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν μεγάλων σου δωρεῶν, ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς πάντοτε εἰς ἡμᾶς. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἀσθενείας ἡμῶν καὶ μὴ συναπολέσῃς ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν, ἀλλὰ ποίησον μέγα ἔλεος μετὰ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα τὸ τῆς ἁμαρτίας σκότος διαφυγόντες, ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης περιπατήσωμεν· καὶ ἐνδυσάμενοι τὰ ὅπλα τοῦ φωτός, ἀνεπιβουλεύτως διατελέσωμεν ἀπὸ πάσης ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ καὶ μετὰ παῤῥησίας δοξάσωμεν ἐπὶ πᾶσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεόν. Σὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, Δέσποτα τῶν ἁπάντων καὶ ποιητά, ἥ τε πρόσκαιρος λύσις τῶν σῶν κτισμάτων καὶ ἡ μετὰ ταῦτα συνάφεια καὶ ἀνάπαυσις ἡ εἰς αἰῶνας. Σοὶ χάριν ἐπὶ πᾶσιν ὁμολο-

γοῦμεν, ἐπὶ ταῖς εἰσόδοις ἡμῶν ταῖς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ ταῖς ἐξόδοις, αἳ τὰς ἐλπίδας ἡμῖν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀκηράτου ζωῆς διὰ τῆς σῆς ἀψευδοῦς ἐπαγγελίας προμνηστεύονται· ἧς ἀπολαύσαιμεν ἐν τῇ δευτέρᾳ μελλούσῃ παρουσίᾳ σου. Σὺ γὰρ εἶ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν ἀρχηγὸς καὶ τῶν βεβιωμένων ἀδέκαστος καὶ φιλάνθρωπος κριτὴς καὶ τῆς μισθαποδοσίας Δεσπότης καὶ Κύριος· ὁ καὶ κοινωνήσας ἡμῖν παραπλησίως σαρκὸς καὶ αἵματος, διὰ συγκατάβασιν ἄκραν καὶ τῶν ἡμετέρων ἀδιαβλήτων παθῶν, ἐν τῷ ἑκουσίως εἰς πεῖραν καταστῆναι, προσλαβόμενος σπλάγχνα οἰκτιρμῶν καὶ ἐν ᾧ πέπονθας πειρασθεὶς αὐτός, τοῖς πειραζομένοις ἡμῖν γενόμενος αὐτεπάγγελτος βοηθός· διὸ καὶ συνήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν σὴν ἀπάθειαν. Δέξαι οὖν, Δέσποτα, δεήσεις καὶ ἱκεσίας ἡμετέρας καὶ ἀνάπαυσον πάντας τοὺς πατέρας ἑκάστου καὶ μητέρας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ τέκνα καὶ εἴτι ἄλλο ὁμογενὲς καὶ ὁμόφυλον καὶ πάσας τὰς προαναπαυσαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ἐν χώρᾳ ζώντων, εἰς βασιλείαν οὐρανῶν, ἐν Παραδείσῳ τρυφῆς, διὰ τῶν φωτεινῶν Ἀγγέλων σου εἰσάγων ἅπαντας εἰς τὰς ἁγίας σου μονάς, συνεγείρων καὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ ὥρισας κατὰ τὰς ἁγίας σου καὶ ἀψευδεῖς ἐπαγγελίας. Οὐκ ἔστιν οὖν, Κύριε, τοῖς δούλοις σου θάνατος, ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ πρὸς σὲ τὸν Θεὸν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετάστασις ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδέστερα καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρά. Εἰ δὲ καί τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς· διότι οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου ἐνώπιόν σου, οὐδ' ἂν μία ἡμέρα ᾖ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, εἰ μὴ μόνος σὺ ὁ ἐπὶ γῆς φανεὶς ἀναμάρτητος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ πάντες ἐλπίζομεν ἐλέους τυχεῖν καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν. Διὰ τοῦτο ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεός, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰ παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ πρόδηλα, τὰ λανθάνοντα, τὰ ἐν πράξει, τὰ ἐν διανοίᾳ, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν πάσαις ἡμῶν ταῖς ἀναστροφαῖς καὶ τοῖς κινήμασι· καὶ τοῖς μὲν

προλαβοῦσιν ἐλευθερίαν καὶ ἄνεσιν δώρησαι, ἡμᾶς δὲ τοὺς περιεστῶτας εὐλόγησον, τέλος ἀγαθὸν καὶ εἰρηνικὸν παρεχόμενος ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου καὶ ἐλέους σπλάγχνα καὶ φιλανθρωπίας διανοίγων ἡμῖν, ἐν τῇ φρικτῇ καὶ φοβερᾷ σου παρουσίᾳ καὶ τῆς βασιλείας σου ἀξίους ἡμᾶς ποίησον.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην·

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διαχωρίσας ἀναμέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους καὶ τὸν μὲν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης ἡμέρας προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει καὶ τὴν ἑσπερινήν σοι λατρείαν προσαγαγεῖν· αὐτός, φιλάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἑσπέραν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα εἰρηνικήν· ἔνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναί, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι, μνημονεύωμεν καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ παναγίου ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διαναστῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ προσάγοντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ὃν ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν...

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ Κριτῇ, οἱ σοὶ δοῦλοι τὰς ἑαυτῶν ὑπέκλιναν κεφαλάς, τοὺς δὲ ἑαυτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν καὶ τὴν προσιοῦσαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς καὶ διαλογισμῶν ματαίων καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Καὶ τὴν δοξολογικὴν κατάληξιν·

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Τοῦ Ἀρχιερέως ἀναβαίνοντος εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν Θρόνον, ψάλλονται τὰ Ἰδιόμελα τοῦ Στίχου.

Ἦχος γ΄.

Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν ἐμφανῶς αἱ γλῶσσαι γεγόνασιν...
Στίχ. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεὸς...
Νῦν τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἐκκέχυται...
Στίχ. Μὴ ἀποῤῥίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου...
Νῦν περιβάλλονται κράτος, οἱ Χριστοῦ ἀφ' ὕψους Ἀπόστολοι...

Δόξα... Καὶ νῦν... *Ἦχος πλ. δ΄*

Δεῦτε λαοί, τὴν τρισυπόστατον Θεότητα προσκυνήσωμεν...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

Ὁ Ἀναγνώστης τὸ Τρισάγιον

Τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἐκ γ΄.

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν καὶ θεϊκῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελθὼν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς

οὐρανοὺς αὖθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι᾽ αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα.

Ὁ Χορὸς τὸν Πολυχρονισμὸν τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὁ α´ Ἱερεύς· Δι᾽ εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν, Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΗΣ
ΤΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ
ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ

Ὁ Ἀρχιδιάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Πατριάρχης·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος τὸ Τρισάγιον.

Ὁ Πατριάρχης·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Χορός· Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως...

Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς...

Ὁ β´ Διάκονος· Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...

Ὁ γ΄ Διάκονος· Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων, τῶν τε ἐνδημούντων καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν.

Ὁ δ΄ Διάκονος· Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν χειμαζομένων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, τοῦ φωτισμοῦ καὶ ἀγαθῶν ἐπινεύσεων τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς καὶ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος Κυρίου.

Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος· Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῆς κατὰ Θεὸν εὐημερίας.

Ὁ β΄ Διάκονος· Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν...

Ὁ γ΄ Διάκονος· Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...

Ὁ Πατριάρχης·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακρὰν καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος· Δόξα... Καὶ νῦν... *(γ΄)*. Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Πατριάρχης τὴν Ἀπόλυσιν καὶ εὐλογεῖ μὲ τὸν Σταυρόν, τῶν Χορῶν ψαλλόντων· Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν...

Ὁ Ἱερεύς· Δι᾽ εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

Ἀμέσως προσέρχονται ὁ Ἀρχιγραμματεὺς μετὰ τοῦ Ὑπογραμματέως κρατοῦντες τὸν Τόμον, περιέχοντα τὴν Πρᾶξιν καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς δακτυλογραφημένον καὶ ἵστανται πλησίον τοῦ Πατριάρχου.

Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ εἶτα ὁ Πατριάρχης ἀναγινώσκει τὴν Πρᾶξιν τῆς νέας Ἰνδικτιῶνος. Εἰς τὸ ἀναφωνοῦμεν *ὁ β΄ Διάκονος·* Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Πατριάρχης ἀσπάζεται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον κρατούμενον παρὰ τοῦ Μ. Ἐκκλησιάρχου καὶ καθίσας ὑπογράφει τὴν Πρᾶξιν, ὡς ἑξῆς·

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ Ἰνδικτιῶνος *(...) τῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸν Πολυχρονισμὸν τοῦ Πατριάρχου, ὅστις ἐγείρεται, ἐκδύεται τὸ Ὠμοφόριον καὶ τὸ Ἐπιτραχήλιον καὶ εὐλογεῖ τὸν Λαὸν διὰ Τρικηρίου. Ἐν συνεχείᾳ οἱ Ἀρχιερεῖς ποιοῦσι σχῆμα ἔμπροσθεν τοῦ Πατριάρχου, ἐνδύονται Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμοφόριον, ἀσπάζονται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ καθήμενοι ὑπογράφουσι τὴν Πρᾶξιν. Εἶτα ἐκδύονται, προσέρχονται καὶ βάλλουσι μετάνοιαν πρὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ ἀπέρχονται διὰ τοῦ ἱεροῦ Βήματος.*

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΤΕΛΕΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ

Ὁ Πατριάρχης τὴν Ἀπόλυσιν·

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν δόξα σοι.

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς...

Ὁ Χορός· Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν...

Ὁ α΄ τῶν Ἱερέων· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ

ΗΤΟΙ

ΕΙΣ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΟΥΣ

Ὁ Ἀρχιερεύς, φέρων Μανδύαν, Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμοφόριον καὶ κρατῶν ἀρχιερατικὴν ῥάβδον, εὐλογεῖ ἐν σιγῇ τὸν Λαὸν καὶ ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ Θρόνου κα: τοῦ Διακόνου εἰπόντος τὸ Εὐλόγησον, Δέσποτα, *λέγει τὸ*

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

καὶ ψάλλουσιν οἱ Χοροὶ ἐκ τοῦ Ἀμώμου (Ψαλμ. ριη΄) τοὺς διατεταγμένους στίχους εἰς στάσεις τρεῖς. Εἰς τὸ τέλος τῆς Α΄ στάσεως λέγει ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς... Ὅπως, Κύριος ὁ Θεός, τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ... Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου *(τοῦδε)*, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἰς τὸ τέλος τῆς Β΄ στάσεως, λέγει καὶ αὖθις ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ α΄ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις...

Εἰς τὸ τέλος τῆς Γ΄ στάσεως, λέγει καὶ αὖθις ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ β΄ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις...

Εἶθ' οὕτως ἄρχονται ὅ τε Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Ἱερεῖς ψάλλοντες πραεία τῇ φωνῇ ἐν χορῷ τὰ νεκρώσιμα Εὐλογητάρια, εἰς ἦχον πλ. α΄

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Τῶν Ἁγίων ὁ χορός, εὗρε πηγὴν τῆς ζωῆς καὶ θύραν Παραδείσου· εὕρω κἀγώ, τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετανοίας, τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον ἐγώ εἰμι· ἀνακάλεσαί με, Σωτήρ, καὶ σῶσόν με.

Ἐὰν ὦσι πλείονες Ἱερεῖς, εἰς τὸ τέλος ἑκάστου Τροπαρίου ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, *οἱ δὲ Ἱερεῖς καθ' ἱεραρχικὴν σειρὰν ἕκαστος ἐκ τῶν μὴ ἐκφωνησάντων·* Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις..., *ἤτοι αἱ ἐκφωνήσεις γίνονται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἱερέων.*

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Ὁ πάλαι μέν, ἐκ μὴ ὄντων πλάσας με καὶ εἰκόνι σου θείᾳ τιμήσας, παραβάσει ἐντολῆς δὲ πάλιν με ἐπιστρέψας, εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθην· εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν ἐπανάγαγε, τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Εἰκών εἰμι, τῆς ἀρρήτου δόξης σου, εἰ καὶ στίγματα φέρω πταισμάτων· οἰκτείρησον τὸ σὸν πλάσμα, Δέσποτα, καὶ καθάρισον σῇ εὐσπλαγχνίᾳ· καὶ τὴν ποθεινὴν πατρίδα παράσχου μοι, Παραδείσου πάλιν ποιῶν πολίτην με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Ἀνάπαυσον, ὁ Θεός, τὸν δοῦλόν σου καὶ κατάταξον αὐτὸν ἐν Παραδείσῳ, ὅπου χοροὶ τῶν ἁγίων, Κύριε, καὶ οἱ Δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς φωστῆρες· τὸν κεκοιμημένον δοῦλόν σου ἀνάπαυσον, παρορῶν αὐτοῦ πάντα τὰ ἐγκλήματα.

Ἐπὶ κληρικῶν εἴθισται, ὅπως ψάλλωνται μετὰ τὸ πρῶτον καὶ τὰ δύο ταῦτα·

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Οἱ τὸν Ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ κηρύξαντες καὶ σφαγιασθέντες ὥσπερ ἄρνες καὶ πρὸς ζωὴν τὴν ἀγήρω ἅγιοι καὶ ἀΐδιον μετατεθέντες, τοῦτον ἐκτενῶς, Μάρτυρες, αἰτήσασθε, ὀφλημάτων λύσιν ἡμῖν δωρήσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Οἱ τὴν ὁδόν, τὴν στενὴν βαδίσαντες καὶ τεθλιμμένην πάντες οἱ ἐν βίῳ· οἱ τὸν σταυρόν, ὡς ζυγὸν ἀράμενοι καὶ ἐμοὶ ἀκολουθήσαντες ἐν πίστει, δεῦτε ἀπολάβετε, ἃ ἡτοίμασα ὑμῖν βραβεῖα καὶ στέφη τὰ οὐράνια.

Δόξα... *Τριαδικόν.*

Τὸ τριλαμπὲς τῆς μιᾶς Θεότητος, εὐσεβῶς ὑμνήσωμεν βοῶντες· Ἅγιος εἶ, ὁ Πατὴρ ὁ ἄναρχος, ὁ συνάναρχος Υἱὸς καὶ τὸ θεῖον Πνεῦμα· φώτισον ἡμᾶς, πίστει σοι λατρεύοντας καὶ τοῦ αἰωνίου πυρὸς ἐξάρπασον.

Καὶ νῦν... *Θεοτοκίον.*

Χαῖρε σεμνή, ἡ Θεὸν σαρκὶ τεκοῦσα εἰς πάντων σωτηρίαν, δι' ἧς γένος τῶν ἀνθρώπων εὕρατο τὴν σωτηρίαν· διὰ σοῦ εὕροιμεν Παράδεισον, Θεοτόκε, ἁγνή, εὐλογημένη.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια. Δόξα σοι, ὁ Θεὸς *(ἐκ γ').*

Μετὰ τὰ Εὐλογητάρια, εἴθισται νὰ ψάλληται ὑπὸ τοῦ Χοροῦ τὸ Κοντάκιον.
ἦχος πλ. δ΄

Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Μετὰ ταῦτα, ἄρχονται εὐθὺς τῶν κατ᾽ ἦχον νεκρωσίμων Ἰδιομέλων, εἱρμολογικῶς ὅ τε Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Ἱερεῖς, ψάλλοντες ἐν πραείᾳ τῇ φωνῇ·

(ποίημα Ἰωάννου Μοναχοῦ, τοῦ Δαμασκηνοῦ)
Ἦχος α΄

Ποία τοῦ βίου τρυφὴ διαμένει λύπης ἀμέτοχος; Ποία δόξα ἕστηκεν ἐπὶ γῆς ἀμετάθετος; Πάντα σκιᾶς ἀσθενέστερα, πάντα ὀνείρων ἀπατηλότερα· μία ῥοπὴ καὶ ταῦτα πάντα θάνατος διαδέχεται. Ἀλλ᾽ ἐν τῷ φωτί, Χριστέ, τοῦ προσώπου σου καὶ τῷ γλυκασμῷ τῆς σῆς ὡραιότητος, ὃν ἐξελέξω ἀνάπαυσον, ὡς φιλάνθρωπος.

Ἦχος β΄

Ὡς ἄνθος μαραίνεται καὶ ὡς ὄναρ παρέρχεται καὶ διαλύεται πᾶς ἄνθρωπος· πάλιν δὲ ἠχούσης τῆς σάλπιγγος, νεκροί, ὡς ἐν συσσεισμῷ, πάντες ἀναστήσονται πρὸς τὴν σὴν ὑπάντησιν, Χριστὲ ὁ Θεός· τότε, Δέσποτα, ὃν μετέστησας ἐξ ἡμῶν, ἐν ταῖς τῶν Ἁγίων σου κατάταξον σκηναῖς, τὸ πνεῦμα τοῦ σοῦ δούλου, Χριστέ.

Ἕτερον. Ἦχος ὁ αὐτός

Οἴμοι, οἷον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχή, χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος! Οἴμοι, πόσα δακρύει τότε καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἐλεῶν αὐτήν! Πρὸς τοὺς Ἀγγέλους τὰ ὄμματα ῥέπουσα, ἄπρακτα καθικετεύει· πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οὐκ ἔχει τὸν βοηθοῦντα. Διό, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος γ´

Πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα, ὅσα οὐχ ὑπάρχει μετὰ θάνατον· οὐ παραμένει ὁ πλοῦτος, οὐ συνοδεύει ἡ δόξα· ἐπελθὼν γὰρ ὁ θάνατος, ταῦτα πάντα ἐξηφάνισται. Διὸ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ βοήσωμεν· τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἔνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἡ κατοικία.

Ἦχος δ´

Ποῦ ἐστιν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια; Ποῦ ἐστιν ἡ τῶν προσκαίρων φαντασία; Ποῦ ἐστιν ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος; Ποῦ ἐστι τῶν οἰκετῶν ἡ πλημμύρα καὶ ὁ θόρυβος; Πάντα κόνις, πάντα τέφρα, πάντα σκιά. Ἀλλὰ δεῦτε βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Κύριε, τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν ἀξίωσον τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν, ἀναπαύων αὐτὸν ἐν τῇ ἀγήρῳ μακαριότητι.

Ἕτερον. Ἦχος ὁ αὐτὸς

Ὄντως φοβερώτατον, τὸ τοῦ θανάτου μυστήριον, πῶς ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος, βιαίως χωρίζεται ἐκ τῆς ἁρμονίας καὶ τῆς συμφυΐας ὁ φυσικώτατος δεσμός, θείῳ βουλήματι, ἀποτέμνεται. Διό σε ἱκετεύομεν, τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον, ἐν σκηναῖς τῶν Δικαίων σου, ζωοδότα φιλάνθρωπε.

Ἦχος πλ. α´

Ἐμνήσθην τοῦ Προφήτου βοῶντος· Ἐγώ εἰμι γῆ καὶ σποδός. Καὶ πάλιν κατενόησα ἐν τοῖς μνήμασι καὶ εἶδον τὰ ὀστᾶ τὰ γεγυμνωμένα καὶ εἶπον· Ἆρα τίς ἐστι, βασιλεὺς ἢ στρατιώτης, ἢ πλούσιος ἢ πένης, ἢ δίκαιος ἢ ἁμαρτωλός; Ἀλλὰ ἀνάπαυσον, Κύριε, μετὰ Δικαίων τὸν δοῦλόν σου, ὡς φιλάνθρωπος.

Ἦχος πλ. β´

Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις, τὸ πλαστουργόν σου γέγονε πρόσταγμα· βουληθεὶς γὰρ ἐξ ἀοράτου τε καὶ ὁρατῆς με ζῷον συμπῆξαι φύσεως, γῆθέν μου τὸ σῶμα διέπλασας, δέδωκας δέ μοι ψυχήν, τῇ θείᾳ σου καὶ ζωοποιῷ ἐμπνεύσει. Διό, Χριστέ, τὸν δοῦλόν σου, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς Δικαίων ἀνάπαυσον.

Ἦχος βαρὺς

Κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, πλαστουργήσας κατ' ἀρχὰς τὸν ἄνθρωπον, ἐν Παραδείσῳ τέθεικας, κατάρχειν σου τῶν κτισμάτων· φθόνῳ δὲ διαβόλου ἀπατηθείς, τῆς βρώσεως μετέσχε, τῶν ἐντολῶν σου παραβάτης γεγονώς· διὸ πάλιν εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη, κατεδίκασας ἐπιστρέφειν, Κύριε, καὶ αἰτεῖσθαι τὴν ἀνάπαυσιν.

Ἕτερον. Ἦχος ὁ αὐτός

Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν ζωοδότα, ὃν μετέστησας ἀδελφὸν ἡμῶν ἐκ τῶν προσκαίρων κράζοντα· Δόξα σοι.

Ἦχος πλ. δ΄

Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι, ὅταν ἐννοήσω τὸν θάνατον καὶ ἴδω ἐν τοῖς τάφοις κειμένην τὴν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθεῖσαν ἡμῖν ὡραιότητα, ἄμορφον, ἄδοξον, μὴ ἔχουσαν εἶδος. Ὢ τοῦ θαύματος! Τί τὸ περὶ ἡμᾶς τοῦτο γέγονε μυστήριον; Πῶς παρεδόθημεν τῇ φθορᾷ καὶ συνεζεύχθημεν τῷ θανάτῳ; Ὄντως Θεοῦ προστάξει, ὡς γέγραπται, τοῦ παρέχοντος τοῖς μεταστᾶσι τὴν ἀνάπαυσιν.

Δόξα... *Ὁ αὐτὸς*

Ὁ θάνατός σου, Κύριε, ἀθανασίας γέγονε πρόξενος· εἰ μὴ γάρ, ἐν μνήματι κατετέθης, οὐκ ἂν ὁ Παράδεισος ἠνέῳκτο· διὸ τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον ὡς φιλάνθρωπος.

Καὶ νῦν... *Ὁ αὐτὸς*

Ἁγνὴ Παρθένε, τοῦ Λόγου πύλη, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μήτηρ ἱκέτευε, ἐλεηθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Ὁ Χορὸς

Κατ' ἔθος, ἐνιαχοῦ κρατῆσαν, ψάλλουσι εἰς ἦχον πλ. β΄ τοὺς Μακαρισμούς· εἰδεμή, τὸ Προκείμενον·

Μακαρία ἡ ὁδός, ᾗ πορεύει σήμερον, ὅτι ἡτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπαύσεως *(γ΄)*.

Καὶ εὐθύς, κατὰ τάξιν, ὁ Ἀπόστολος· Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α΄ Ἐπιστολῆς Παύλου... *(κεφ. δ΄ 13-17)* Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων... *Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον·* Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην... *(κεφ. ε΄ 24-30)* Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων...

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ *(τοῦδε)* καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν διάβολον καταπατήσας, τὸν δὲ θάνατον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος· αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου *(τοῦδε)* ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός. Πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ᾽ αὐτοῦ πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου, δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου *(τοῦδε)*, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ἕκαστος τῶν Ἱερέων, κατὰ σειράν, ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις...

Εἶτα, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει μίαν τῶν κατωτέρω Εὐχῶν·

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ δημιουργήσας τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ χοὸς καὶ τοῦτον ἀναμορφώσας εἰς εἶδος καὶ κάλλος καὶ ἐξωραΐσας ὡς τίμιον καὶ οὐράνιον κτίσμα, εἰς δοξολογίαν καὶ εὐπρέπειαν τῆς σῆς δόξης καὶ βασιλείας, διὰ τὸ κατ᾽ εἰκόνα καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν τοῦτον παραγαγεῖν· τὴν ἐντολὴν δὲ παραβάντα τοῦ σοῦ προστάγματος καὶ μεταλαβόντα τῆς εἰκόνος καὶ μὴ φυλάξαντα· καὶ ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται, φιλανθρώπως κελεύσας τὴν κρᾶσιν καὶ τὴν μίξιν ταύτην καὶ τὸν ἄρρηκτόν σου τοῦτον δεσμόν, ὡς Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, τῷ σῷ θείῳ βουλήματι ἀποτέμνεσθαι καὶ διαλύεσθαι· ὥστε τὴν μὲν ψυχὴν ἐκεῖσε χωρεῖν, ἔνθα καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο, μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, τὸ δὲ σῶμα εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη ἀναλύεσθαι. Σοῦ δεόμεθα τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ παναγίου καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἵνα μὴ παρίδῃς τὸ σὸν πλάσμα καταποθῆναι τῇ ἀπωλείᾳ· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα διαλυθῆναι εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, τὴν δὲ ψυχὴν καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν δικαίων. Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, νικησάτω σου τὸ ἄμετρον ἔλεος καὶ ἡ φιλανθρωπία ἡ ἀνείκαστος· καὶ εἴτε ὑπὸ κατάραν πατρὸς ἢ μητρός, ἢ τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσεν ὁ δοῦλός σου οὗτος, ἤ τινα τῶν ἱερωμένων παρεπίκρανε καὶ παρ᾽ αὐτοῦ δεσμὸν ἄλυτον ἐδέξατο, ἢ ὑπὸ Ἀρχιερέως βαρυτάτῳ ἀφορισμῷ περιέπεσε καὶ ἀμελείᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ χρησάμενος, οὐκ ἔτυχε συγχωρήσεως, συγχώρησον αὐτῷ δι᾽ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου. Καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη διάλυσον, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σκηναῖς Ἁγίων κατάταξον. Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς Ἀποστόλοις ταύτην τὴν ἐξουσίαν δούς, ὥστε τῶν ἁμαρτημάτων διδόναι τὴν ἄφεσιν καὶ εἰπών· Ὅσα ἂν δήσητε καὶ λύσητε, ἵνα ὦσι δεδεμένα καὶ λελυμένα καὶ δι᾽ αὐτῶν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ

ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς χαρισάμενος, λῦσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου *(τόνδε)* τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος· καὶ ἔστω συγκεχωρημένος καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς κλεῖς τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας καὶ τῇ σῇ χάριτι τὴν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτίας, μετὰ τὴν ἁγίαν σου ἐκ νεκρῶν τριήμερον ἐξανάστασιν τοῖς σοῖς ἁγίοις Μαθηταῖς καὶ ἱεροῖς Ἀποστόλοις δωρησάμενος ἐξουσίαν, ὥστε δεδεμένα εἶναι καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ὅσα δι᾽ αὐτῶν ἐν γῇ δέδενται καὶ λελυμένα ὡσαύτως ἐν τῷ οὐρανῷ ὅσα δι᾽ αὐτῶν ἐν γῇ λέλυνται, διαδόχους δὲ ἡμᾶς τοὺς εὐτελεῖς καὶ ἀναξίους δούλους σου, τῆς αὐτῆς ταύτης παρὰ σοῦ ὑπεραγίας δωρεᾶς τε καὶ χάριτος τῇ ἀφάτῳ σου φιλανθρωπίᾳ καταξιώσας γενέσθαι, ὥστε καὶ ἡμᾶς οὕτω δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰ ἐν τῷ λαῷ σου συμβαίνοντα, αὐτός, πανάγαθε Βασιλεῦ, δι᾽ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου, συγχώρησον τῷ δούλῳ σου *(τῷ δεῖνι)*, εἴτι ἐν τῷ παρόντι βίῳ, ὡς ἄνθρωπος, ἐπλημμέλησε· καὶ ἄφες αὐτῷ ὅσα ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν ἥμαρτε, λύσας αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπικείμενον, μεθ᾽ οἱωνδήποτε τρόπων, δεσμόν, ὃν αὐτὸς καθ᾽ ἑαυτὸν ἐκ συναρπαγῆς ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἔδησεν, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως εἴτε παρ᾽ ἄλλου τινός, φθόνῳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ πονηροῦ, τοιοῦτον ὑπέστη ὀλίσθημα· εὐδόκησον, ὡς μόνος ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος, τὴν μὲν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἁγίων ταχθῆναι τῶν ἀπ᾽ αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, τὸ δὲ σῶμα τῇ παρὰ σοῦ δημιουργηθείσῃ φύσει δοθῆναι. Ὅτι εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ

*(Ἐπιτάφιος)**

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ παρακαλῶν τοὺς ὀλιγοψύχους ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει· αὐτὸς γενοῦ παραμυθία τῶν προβάτων σου. Μακάριος ὡς ἀληθῶς ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου ποιμένα ἡμῶν. Ἀπόδος αὐτῷ ἀντὶ τοῦ ποιμενικοῦ κόπου μισθὸν εὐσεβείας. Ἐξάγαγε αὐτὸν λαμπαδηφόρον εἰς τὸν οὐράνιόν σου νυμφῶνα. Παράσχου αὐτῷ ἀγγελικὴν παῤῥησίαν, ἵνα ἀνεπαίσχυντος παραστῇ τῷ ἀπροσίτῳ σου θρόνῳ καὶ ἡμῶν δὲ περιποίησαι, Κύριε, κατὰ τὸ πρέπον καὶ ἀρέσκον τῇ σῇ μεγαλειότητι. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΟΝ ΙΕΡΕΑ

(Ἐξόδιος)

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι σοῦ μόνον τὸ ζῆν ἀθάνατον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος καὶ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος καὶ ἡ βασιλεία ἀδιάδοχος καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία παρὰ σοί, Κύριε· πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις τὸ κοινὸν τοῦ βίου ἔταξας χρέος, τοῦ ὅρου πληρωθέντος. Διό σε ἱκετεύομεν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· τὸν δοῦλόν σου *(τὸν δεῖνα)* Ἱερέα, ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν ἡμῶν γενόμενον, τὸν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς

* Ἐκ τοῦ Βαρβερινοῦ χειρογρά[φου]

αἰωνίου κοιμηθέντα, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἀνάπαυσον· καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σου λειτουργὸν αὐτὸν κατέστησας, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανίῳ σου Θυσιαστηρίῳ ἀνάδειξον, Κύριε· ἐπὶ ἀνθρώπων πνευματικῇ ἀξίᾳ κατακοσμήσας, ἐπὶ Ἀγγέλων τῇ σῇ δόξῃ ἀκατάκριτον πρόσδεξαι· αὐτὸς ἐπὶ τῆς γῆς τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐδόξασας, αὐτὸς δὲ καὶ τὴν ἔξοδον τοῦ βίου αὐτοῦ ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν Ἁγίων σου ποίησον καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων συναρίθμησον.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου *(τοῦδε)*, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΑ ΜΟΝΑΧΟΝ*

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δέσποτα Κύριε, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ ἀποκτείνων καὶ ζωοποιῶν, ὁ κατάγων εἰς Ἅδου καὶ ἀνάγων· σὺ τῇ σῇ σοφίᾳ πλάσας ἐκ γῆς τὸν ἄνθρωπον καὶ πάλιν αὐτὸς εἰς γῆν ἀποστρέφεις, ἱκετευόμενος πρόσδεξαι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου *(τοῦδε)* καὶ ἀνάπαυσον αὐτὸν εἰς κόλπους Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· καὶ δὸς αὐτῷ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης, τὴν μερίδα τῶν σῳζομένων εἰς τὴν δόξαν τῶν ἐκλεκτῶν σου· ἵνα ὑπὲρ ὧν ἐκοπίασεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ τὸ ὄνομά σου, λάβῃ πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν ἐν ταῖς μοναῖς τῶν ἁγίων σου. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

* Ἐκ τοῦ Βαρβερινοῦ χειρογράφου.

Ὁ Διάκονος·

Δόξα... Καὶ νῦν... Κύριε, ἐλέησον *(γ΄).*
Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων, ὡς ἀθάνατος Βασιλεὺς καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων προπατόρων Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου αὐτοῦ Λαζάρου τοῦ τετραημέρου καὶ πάντων τῶν ἁγίων· τὴν ψυχὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δούλου αὐτοῦ ἐν σκηναῖς Δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ ἀναπαύσαι καὶ μετὰ Δικαίων συναριθμῆσαι, ἡμᾶς δὲ ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστε καὶ ἀείμνηστε ἀδελφὲ ἡμῶν *(ἐκ γ΄).*

Ἐπὶ δὲ γυναικῶν

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστος καὶ ἀείμνηστος ἀδελφὴ ἡμῶν *(ἐκ γ΄).*

Ψαλλομένων ὑπὸ τοῦ Χοροῦ τῶν Στιχηρῶν Προσομοίων·

Δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμόν...

ὁ Ἀρχιερεὺς προσκυνεῖ, ἀσπαζόμενος τὴν ἐπὶ τῆς σοροῦ ἱερὰν Εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ εὐλογεῖ παραμυθούμενος τοὺς πενθοῦντας, εἶτα δὲ εἰσέρχεται ἀκολουθούντων τῶν Ἱερέων εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα. Μετὰ δὲ τὸ Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε..., *λέγει ὁ α΄ Ἱερεύς, ἐκφώνως·*

Δι᾽ εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν... Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

Εἰ μὲν τὸ ἱερὸν Μνημόσυνον τελεῖται συνημμένως τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ, ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου καὶ πρὸ τοῦ Ἀπολυτικίου τοῦ Ναοῦ ψάλλει·

Ἦχος πλ. δ'

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τοῦ δούλου σου καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἥμαρτε συγχώρησον· οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ σὺ ὁ δυνάμενος καὶ τῷ μεταστάντι δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Εἰσόδῳ ὁ Ἀρχιερεὺς μνημονεύει τοῦ ὀνόματος τοῦ ὑπὲρ οὗ ἢ τῆς ὑπὲρ ἧς ἢ τῶν ὑπὲρ ὧν τὸ μνημόσυνον τελεῖται. Ὡσαύτως, μετὰ τὸν καθαγιασμὸν τῶν τιμίων Δώρων καὶ τὸ Ἐξαιρέτως, *ὅταν ἀναγινώσκει τὴν Εὐχήν·* Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου...

Εὐθὺς μετὰ τὸ Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου... *ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων ἄρχονται ψάλλοντες τὰ νεκρώσιμα Εὐλογητάρια, ὧν εἰς τὸ τέλος ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ Κοντάκιον·* Μετὰ τῶν ἁγίων... *Εἶθ' οὕτως ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων ψάλλουσι τὰ ἑπόμενα Τροπάρια·*

Μετὰ πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων... Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, Κύριε... Δόξα... Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν... Καὶ νῦν... Ἡ μόνη ἁγνὴ καὶ ἄχραντος Παρθένος...

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς... Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς... Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν διάβολον καταπατήσας, τὸν δὲ θάνατον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος· αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου *(τοῦδε)*, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός. Πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτοῦ πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου, δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου *(τοῦδε)*, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, *οἱ δὲ Ἱερεῖς καθ' ἱεραρχικὴν σειρὰν ἕκαστος·* Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις...

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει· Αἰωνία σου ἡ μνήμη... *Καὶ ὁ Χορός·* Αἰωνία ἡ μνήμη... *(γ').*

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος...

Καὶ γίνεται ἡ συνήθης Ἀπόλυσις τῆς θείας Λειτουργίας. Εἰ δὲ τὸ ἱερὸν Μνημό-

συνον δὲν τελεῖται συνημμένως τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τοῦ Διακόνου εἰπόντος τὸ Εὐλόγησον, Δέσποτα, *ὁ Ἀρχιερεὺς ποιεῖ Εὐλογητὸν καὶ ψάλλει μετὰ τῶν Ἱερέων τὰ νεκρώσιμα Εὐλογητάρια, ὧν εἰς τὸ τέλος ὁ χορὸς ψάλλει τὸ Κοντάκιον.* Μετὰ τῶν Ἁγίων... *Εἶθ' οὕτως ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν Ἱερέων ψάλλουσι τὰ Τροπάρια·*

Μετὰ πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων...

Ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς...

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς... *ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Ἱερεῖς, ὡς ἄνω·* Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ...

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Ἀπόλυσιν·

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων, ὡς ἀθάνατος Βασιλεὺς καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων προπατόρων Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου τετραημέρου φίλου αὐτοῦ Λαζάρου καὶ πάντων τῶν ἁγίων· καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δούλου αὐτοῦ *(τοῦ δεῖνος)* ἐν σκηναῖς δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ ἀναπαύσαι καὶ μετὰ δικαίων συναριθμῆσαι, ἡμᾶς δὲ ἐλεῆσαι ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστε καὶ ἀείμνηστε ἀδελφὲ ἡμῶν *(ἐκ γ΄)*.

Ἐπὶ γυναικῶν·

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστος καὶ ἀείμνηστος ἀδελφὴ ἡμῶν *(ἐκ γ΄)*.

Καὶ ὁ Χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη... *(γ΄)*.

Εἶθ' οὕτως ὁ α΄ Ἱερεύς· Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου ἡμῶν...

ΔΕΗΣΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ ΤΩ ΣΑΒΒΑΤΩ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

Τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἐν ᾧ μνείαν ἐπιτελοῦμεν τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς καὶ ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, μετὰ τὸ Τρισάγιον, ψάλλομεν τὰ Τροπάρια· Μετὰ πνευμάτων δικαίων... *Εἶτα ὁ Διάκονος μνημονεύει ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων·* Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, Βασιλέων, Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐκ τῶν ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῖς ἁμαρτιῶν, παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν διάβολον καταπατήσας, τὸν δὲ θάνατον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος· αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, Βασιλέων, Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐκ τῶν ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον καὶ τάξον αὐτὰς ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός. Πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ᾽ αὐτῶν πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς

ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου, δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων σου *(τῶνδε)*, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν.

Καὶ γίνεται ἡ Ἀπόλυσις.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΔΕΗΣΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΝ ΠΟΛΕΜΩ ΠΕΣΟΝΤΩΝ

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, ὁ συντρίβων πολέμους ἐν ὑψηλῷ βραχίονι, ὁ διὰ τῆς ἀρρήτου ἐνανθρωπήσεως καὶ τοῦ ἑκουσίου πάθους τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προτυπώσας καὶ δείξας ἡμῖν, ὅτι ἀεὶ τῇ θυσίᾳ ἕπεται ἡ νίκη καὶ τῷ σταυρῷ ἀκολουθεῖ ἡ ἀνάστασις, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἰσχύος καὶ τῆς σῆς φιλανθρωπίας· ἰσχύος μέν, ἵνα τὸ Ἔθνος ἡμῶν διαφυλάττων, ἀπὸ νίκης εἰς νίκην ὁδηγῇς καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν ἀνάγῃς· φιλανθρωπίας δέ, ἵνα τὰς ψυχὰς τῶν ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος ἡμῶν εὐκλεῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἡρωϊκῶς πεσόντων ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἐκλεκτῶν σου κατατάξῃς. Τούτων γὰρ τὰ πνεύματα ὡς νέφος ἡμῖν ὧδε περίκεινται καὶ τῶν ὀστέων αὐτῶν οἱ τύμβοι τὰ ὅρια τῆς πατρίδος γῆς φυλάττουσι, τὰ δὲ αὐτῶν τίμια αἵματα τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν τὸ δένδρον ἀρδεύουσιν. Ὥσπερ ἐν τῇ γῇ τὴν φάλαγγα τῶν ἐπιλέκτων ἀπετέλεσαν, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ στρατιὰν ἁγίων μαρτύρων συγκροτήτωσαν· καὶ ὥσπερ παρ᾿ ἀνθρώποις τίμιοι γεγόνασιν, οὕτω παρὰ σοὶ τῷ Θεῷ ἅγιοι ἔστωσαν· τὸν γὰρ ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαντο καὶ τὸν δρόμον οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ νικηφόρως ἐτέλεσαν· ἀπόδος οὖν αὐτοῖς, ὁ δίκαιος Κριτής, τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον.

Ἡμῖν δέ, τοῖς τῶν ἐκείνων θανάτῳ ἐλευθέροις νῦν ζῶσι, παράσχου, ὁ Θεός, ἀεὶ μνημονεύειν τῆς ὑπερόχου αὐτῶν θυσίας καὶ ἀναθεωροῦντας τὴν ἔκβασιν αὐτῶν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθαι τὴν ἀνδρείαν. Ἐπίβλεψον, Κύριε, ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν τὴν εὐλογίαν σου κατάπεμψον, τοῦ ἐνδόξου στρατοῦ τῆς Πατρίδος ἡμῶν πρόστηθι, τοὺς γενναίους αὐτοῦ ἡγήτορας ἐνίσχυε καὶ πάντας ἡμᾶς διὰ τῆς ὑπερμάχου Στρατηγοῦ εἰς τὴν νίκην ὁδήγει. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ' οὕτως ἡ συνήθης Ἀπόλυσις τοῦ νεκρωσίμου Τρισαγίου.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΔΕΗΣΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου· σὺ γὰρ τὸν διάβολον κατεπάτησας, τὸν δὲ θάνατον κατήργησας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου ἐδωρήσω, ἔστησας δὲ ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλεις κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ. Ἐπὶ ταύτην οὖν τὴν ἡμέραν τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ τῆς ἐνδόξου παρουσίας σου, Κύριε, ἡμᾶς ἡ μνήμη περιφέρει· ὅθεν καὶ προτεθήκαμεν σήμερον ἐνώπιόν σου τὰ σύμβολα ταῦτα τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν καὶ μνημόσυνα τελοῦμεν ἀνδρῶν ὑπερόχων καὶ ἐπιφανῶν ἐν τῷ ἔθνει ἡμῶν, τῶν ἀοιδίμων *(τῶν δεῖνα)*. Οὗτοι ἐγενήθησαν οἱ πιστοὶ οἰκονόμοι, οὓς κατέστησεν ὁ Κύριος αὐτῶν ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, ἀξίως τοῦ Εὐαγγελίου πολιτευσάμενοι· οὐ γὰρ ὑψηλοφρόνησαν οὐδὲ ἤλπισαν ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἔθεντο τὴν ἐλπίδα αὐτῶν ἐπὶ σὲ τὸν ζῶντα Θεόν, ἑλόμενοι ἀγαθοεργεῖν καὶ πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, ἀποθησαυρίζοντες ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου

ζωῆς. Ὑπὲρ τούτων οὖν τῆς σῆς φιλανθρωπίας δεόμεθα, ἵνα ὥσπερ ἐπλεόνασεν αὐτοῖς ἐν τῇ γῇ τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν, οὕτω περισσεύσῃ καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ πλοῦτος τῆς θείας σου χάριτος· εἰ δὲ καὶ ὡς ἄνθρωποι ἔν τινι ἔπταισαν, σὺ αὐτοῖς ὡς Θεὸς τὰ πάντα συγχώρησον. Κατασκήνωσον αὐτοὺς ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ἐν τόπῳ χλόης καὶ ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως· μνήσθητι τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης αὐτῶν καὶ μὴ ἐπιλάθου τῆς αὐτῶν ἐπιποθήσεως καὶ τοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν. Ὅταν δὲ φανερωθῇς καὶ ἔλθῃς μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων, τότε παράστησον αὐτοὺς ἐν τοῖς δεξιοῖς καὶ ἐν βουλῇ δικαίων· καὶ ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασας, ὁ Θεός, τοῖς ἀγαπῶσί σε, ταῦτα χάρισαι αὐτοῖς. Παρὰ σοὶ γὰρ ἀπόκειται ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος καὶ σοὶ τὴν δέησιν ἡμῶν καὶ τὴν δοξολογίαν προσάγομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ᾽ οὕτως ἡ Ἀπόλυσις τοῦ νεκρωσίμου Τρισαγίου.

ΤΑΞΙΣ
ΤΗΣ
ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑΣ

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, εἴ ἐστιν Ἀρτοκλασία, μετὰ τὸ Εἴη τὸ κράτος... *ψάλλονται τὰ τῆς Λιτῆς Ἰδιόμελα τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Ἁγίου, ἐνῷ λιτανεύομεν ἐν τῷ Νάρθηκι, τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Διακόνων προπορευομένων μετὰ λαμπάδων καὶ Θυμιατοῦ, ὡς καὶ τῆς Εἰκόνος τοῦ ἑορταζομένου Ἁγίου.* Δόξα... *τοῦ Ἁγίου.* Καὶ νῦν... *Θεοτοκίον.*

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι... Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακρὰν καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Δέσποτα πολυέλεε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγαλομαρτύρων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου καὶ Δημητρίου τοῦ μυροβλύτου· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου *(τοῦδε)*, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων· εὐπρόσδεκτον ποίησον τὴν δέησιν ἡμῶν, δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων ἡμῶν, σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου, ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν. Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Πληρωθείσης δὲ τῆς Εὐχῆς ὅ τε Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Ἱερεῖς ψάλλουσιν εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸ Θεοτόκε Παρθένε, *τοῦ πρώτου τῶν Ἱερέων θυμιῶντος κύκλῳ τῆς τραπέζης τῶν ἄρτων.*

Εἶθ' οὕτως οἱ Ἱερεῖς λαβόντες τὸ κανίσκιον τῶν ἄρτων, ἢ ἕνα ἐξ αὐτῶν, προσάγουσι τῷ Ἀρχιερεῖ, ὁ δὲ Διάκονος λέγει· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐξ αὐτῶν πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας, αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, τὸν σῖτον, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τοῖς οἴκοις τῶν προσενεγκάντων, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ἐν τῷ κόσμῳ σου ἅπαντι, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς δούλους σου ἁγίασον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα εἰς ἦχον βαρύν

Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ *(ἐκ γ')*.

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἀπόστιχα.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀπολυτίκιον, λέγει ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑΙ ΕΥΧΑΙ ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΤΑ ΒΑΪΑ ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, ὁ ἐξεγείρας τὴν δυναστείαν καὶ ἀποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον διὰ τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ταφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ· οὗ παραγενομένου εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὸ ἑκούσιον Πάθος, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, λαβόντες τὰ τῆς νίκης σύμβολα, τοὺς κλάδους τῶν δένδρων καὶ τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, τὴν Ἀνάστασιν προεμήνυσαν. Αὐτός, Δέσποτα, καὶ ἡμᾶς τοὺς κατὰ μίμησιν ἐκείνων τῇ προεορτίῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ, βαΐα καὶ κλάδους δένδρων ἐν χερσὶ φέροντας, διατήρησον καί, ὡς ἐκεῖνοι οἱ ὄχλοι καὶ οἱ

παῖδες, τὸ Ὡσαννά σοι βοῶντας, διαφύλαξον· ὅπως ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς καταξιωθῶμεν τῆς ζωοποιοῦ καὶ τριημέρου Ἀναστάσεως, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΕΔΕΣΜΑΤΑ ΚΡΕΩΝ ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογητόν· τὸ Χριστὸς ἀνέστη *γ΄.*

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ἐπίσκεψαι, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὰ ἐδέσματα τῶν κρεῶν καὶ ἁγίασον αὐτά, ὡς ἡγίασας τὸν ἀμνόν, ὅνπερ Ἄβελ σοὶ προσήνεγκεν εἰς ὁλοκάρπωσιν· ὁμοίως καὶ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὃν θῦσαι ἐκέλευσας τῷ υἱῷ σου τῷ πεπλανημένῳ καὶ πάλιν ἐπανελθόντι πρὸς σέ· ἵνα, καθὼς ἠξιώθη τῆς σῆς χάριτος ἀπολαῦσαι, οὕτω καὶ ἡμεῖς τῶν ἁγιασθέντων ὑπὸ σοῦ καὶ εὐλογηθέντων ἀπολαύσωμεν εἰς τροφὴν πάντων ἡμῶν. Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀληθινὴ τροφὴ καὶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΣΙΝ ΑΜΝΟΝ

Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος τοῦ Ἀβραὰμ τὴν ὁλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ υἱοῦ αὐτοῦ· αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ τὴν προσφορὰν τοῦ ἀρνοῦ τούτου καὶ τοὺς προσάγοντας τοῖς αἰωνίοις σου ἀντάμειψαι δωρήμασι. Χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΟΛΛΥΒΩΝ

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, Κύριε, καὶ κελεύσας τῇ γῇ παντοδαποὺς ἐκφύειν καρπούς, εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τροφὴν ἡμετέραν· ὁ τοῖς σπέρμασι τοὺς τρεῖς Παῖδας καὶ Δανιήλ, τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἁβροδιαίτων λαμπροτέρους ἀναδείξας· αὐτός, πανάγαθε Βασιλεῦ, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα σὺν τοῖς διαφόροις καρποῖς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἁγίασον· ὅτι εἰς δόξαν σὴν καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου *(τοῦδε)* ταῦτα προετέθησαν παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων. Παράσχου δέ, ἀγαθέ, τοῖς τε εὐτρεπίσασι ταῦτα καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου *(τοῦδε)*, οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΤΗ ΜΝΗΜῌ ΑΓΙΟΥ ΔΙΑ ΔΟΣΕΩΣ ΚΡΕΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΑΡΤΟΥ ΚΑΙ ΚΟΛΛΥΒΩΝ

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ὁ εὐλογήσας τὴν θυσίαν τοῦ Ἀβραάμ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ προσδεξάμενος τοῦ Ἡλιοῦ τὰς ὁλοκαρπώσεις, ὁ τῇ προθέσει ἡμῶν ἀντιμετρῶν τὰς εὐεργεσίας σου, μᾶλλον δὲ πλείους τὰς ἀμοιβὰς τῶν εὐτελῶν ἡμῶν ἀγαθοεργιῶν παρεχόμενος· εὐλόγησον ταῦτα τὰ εἰς τιμὴν τῶν ἁγίων σου προσαχθέντα καὶ εἰς πενήτων διανομὴν προσηκάμενα, ταῦτα ὡς τὴν τοῦ Ἄβελ θυσίαν πλήθυνον, τὰ γεννήματα τῶν προσενεγκάντων καὶ τὰ ποίμνια αὐτῶν καὶ βουκόλια πολύτοκα καὶ τοὺς βόας παχεῖς ἐν τῇ σῇ ἀγαθότητι ποίησον καὶ αὐτοῖς σωτηρίαν ψυχῆς ἀνθ' ὧν μέμνηνται τῶν πτωχῶν τοῦ λαοῦ σου ἐν τῇ δικαιοκρισίᾳ σου δώρησαι· ἵνα πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον περισσεύσωσι, δοξάζοντες τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ
ΕΙΣ ΜΕΤΑΛΗΨΙΝ ΣΤΑΦΥΛΗΣ Τῌ ϛ' ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου τὸν νέον, ὃν διὰ τῆς τοῦ ἀέρος εὐκρασίας καὶ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς καὶ τῆς τῶν καιρῶν γαλήνης εἰς ταύτην τὴν ὡριμωτάτην στάσιν εὐδόκησας, ἵνα ᾖ ἐν ἡμῖν τοῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου μεταλαμβάνουσιν, εἰς εὐφροσύνην καὶ τοῖς προσενέγκασι δῶρον, εἰς ἐξιλασμὸν ἁμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΙΣΤΟΡΗΘΕΙΣΑΝ ΚΑΙΝΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Κύριε, Βασιλεῦ ἡμῶν παντοκράτορ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθάπερ Μωϋσῆς ὁ δοῦλός σου, κατὰ τὸν σὸν ὁρισμόν, ἱστόρησεν εἰκόνα τῶν Χερουβεὶμ ἐν τῇ Σκηνῇ τῇ ἁγίᾳ· καὶ ἡμεῖς, Κύριε, οὕτως ἐλάβομεν εἰκόνα ἁγίαν τοῦ ἁγίου *(τοῦ δεῖνος)* καὶ δεόμεθά σου, Βασιλεῦ ἡμῶν, τοῦ ἀποστεῖλαι τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος καὶ τὸν Ἄγγελόν σου ἐπὶ τὴν εἰκόνα ταύτην τὴν ἁγίαν· ἵνα γένηται, εἴ τις εἰς αὐτὴν δεηθῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς δεήσεως αὐτοῦ, διὰ τῆς χάριτος καὶ ἐλεημοσύνης καὶ στοργῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ φιλανθρώπου Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅτι σοὶ πρέπει τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΜΕΤΑΝΟΟΥΝΤΑ

Ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου Νάθαν μετανοήσαντι τῷ Δαυῒδ ἐπὶ τοῖς ἰδίοις πλημμελήμασιν ἄφεσιν δωρησάμενος καὶ τοῦ Μανασσῆ τὴν ἐπὶ μετανοίᾳ προσευχὴν δεξάμενος· αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου *(τόνδε)*, μετανοοῦντα ἐφ᾽ οἷς ἔπραξε πλημμελήμασι, πρόσδεξαι τῇ συνήθει σου φιλανθρωπίᾳ, παρορῶν πάντα τὰ αὐτῷ πεπραγμένα, ὁ ἀφιεὶς ἀδικίας καὶ ὑπερβαίνων ἀνομίας. Σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε· Οὐ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτὸν καὶ ὡς ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἀφιέναι δεῖ τὰ ἁμαρτήματα. Ἐπεὶ ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου ἀνείκαστος καὶ τὸ ἔλεός σου ἀμέτρητον· ἐὰν γὰρ ἀνομίας

παρατηρήσῃς τίς ὑποστήσεται; Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς τῶν μετανοούντων καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ποιμὴν καὶ ἀμνέ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ὁ τὸ δάνειον χαρισάμενος τοῖς δυσὶ χρεωφειλέταις καὶ τῇ ἁμαρτωλῷ δοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν αὐτῆς. Αὐτός, Δέσποτα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰς ἁμαρτίας, τὰς ἀνομίας, τὰ πλημμελήματα, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ ἐν παραβάσει καὶ παρακοῇ γενόμενα παρὰ τῶν δούλων σου τούτων. Καὶ εἴτε ὡς ἄνθρωποι, σάρκα φοροῦντες καὶ τὸν κόσμον οἰκοῦντες, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐπλανήθησαν, εἴτε ἐν λόγῳ εἴτε ἐν ἔργῳ εἴτε ἐν γνώσει εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ εἴτε λόγον Ἱερέως κατεπάτησαν ἢ ὑπὸ κατάραν Ἱερέως ἐγένοντο εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσαν ἢ ὅρκῳ ὑπήχθησαν, αὐτὸς ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀμνησίκακος Δεσπότης, τούτους τοὺς δούλους σου λόγῳ λυθῆναι εὐδόκησον, συγχωρῶν αὐτοῖς καὶ τὸ ἴδιον ἀνάθεμα καὶ τὸν ὅρκον, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ναί, Δέσποτα, φιλάνθρωπε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος ὑπὲρ τῶν δούλων σου τούτων καὶ πάριδε ὡς πολυέλεος τὰ πταίσματα αὐτῶν ἅπαντα· ἀπάλλαξον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου κολάσεως. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα· Ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Ὅτι σὺ εἶ ὁ μόνος ἀναμάρτητος καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΘΕΜΕΛΙΩ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Τῶν θεμελίων εὐτρεπισθέντων τοῦ μέλλοντος ἀνεγείρεσθαι Ναοῦ, παραγίνεται ἐκεῖσε ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ βαλὼν Ἐπιτραχήλιον καὶ τὸ Ὠμοφόριον αὐτοῦ, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τρισάγιον.

Ὅτι σοῦ ἐστιν...

Καὶ ὁ μὲν Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τοὺς θεμελίους κύκλῳ, οἱ δὲ Ψάλται λέγουσι τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου εἰς οὗ τὸ ὄνομα ὁ Ναὸς μέλλει ἀνεγείρεσθαι καὶ ἕτερα Τροπάρια οἷα βούλεται ὁ Προεστώς. Εἶτα ἵσταται ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ τὸ ἅγιον πήγνυσθαι μέλλει Θυσιαστήριον.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐρασθεὶς καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομηθῆναί σοι Ἐκκλησίαν· αὐτός, Δέσποτα, τοὺς τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν προσκομίζοντας ἔπιδε καὶ τοῦ πρὸς τὴν σὴν δοξολογίαν κτιζομένου *(ἢ ἀνοικοδομουμένου)* οἴκου, ἐν πλήθει τῶν σῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν ἀντάμειψαι καὶ τοὺς ὑπουργοῦντας ἐνίσχυσον, ἀβλαβεῖς διαφυλάττων. Τὰ θεμέλια αὐτοῦ ἀῤῥαγῆ καὶ ἀσάλευτα διατήρησον καὶ τέλειον ἀνάδειξον Οἶκόν σου, ὅπως ἂν καὶ ἐν αὐτῷ πανευφήμοις ᾠδαῖς καὶ δοξολογίαις ἀνυμνῶμεν σὲ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχήν, ποιεῖ Ἀπόλυσιν. Εἶτα λαβὼν ἕνα τῶν λίθων καὶ χαράξας ἐπ' αὐτοῦ σταυρόν, αὐτὸς ταῖς ἰδίαις χερσὶ τίθησιν αὐτὸν ἐν τῷ θεμελίῳ λέγων·

Ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ Ὕψιστος· ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ σαλευθήσεται, βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρωῒ πρωΐ.

Καὶ οὕτως οἱ τεχνῖται τῆς οἰκοδομῆς ἄρχονται.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΩ

Τὸ Σταυροπήγιον γίνεται οὕτως· Ἀναφέρεται τῷ Πατριάρχῃ περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ καὶ γίνεται γράμμα προτρεπτικὸν πρὸς τὸν Ἔξαρχον αὐτοῦ ἢ πρός τινα τῶν Ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ θεμελιωθῆναι καὶ καθιερωθῆναι καὶ τὸν Ναὸν τελεσθῆναι ἐπὶ Σταυροπηγίῳ Πατριαρχικῷ. Κελεύει δὲ γενέσθαι καὶ Σταυρὸν ξύλινον, ἐν ᾧ γράφουσιν οἱ Πατριαρχικοὶ Γραμματικοί·

Ἐν μὲν τῷ ἑνὶ μέρει οὕτως·

Σταυροπήγιον Πατριαρχικόν, ἁγιασθὲν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου *(τοῦδε)*, ἐν τῇ θεοσώστῳ Πόλει *(τῇδε)*, ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ *(τῇδε)*, ἐν τῷ ἰδίῳ θελήματι, παρὰ *(τοῦδε)* τοῦ ἁγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ μέρει·

Ἐπὶ τῆς Βασιλείας τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλέων ἡμῶν *(τῶνδε)*, καθ' ἡμέραν *(τήνδε)*, κατὰ μῆνα *(τόνδε)*, ἐν ἔτει *(τῷδε)*.

(Ἐκλιπούσης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωμαϊκῆς Βασιλείας ἐν τῷ ἑτέρῳ μέρει δυνατὸν νὰ γραφῇ ὅ,τι καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἢ ὅ,τι δοκήσει τῷ Πατριάρχῃ).

Καὶ πέμπεται ὁ Σταυρός, ἐν ᾧ ὁ Ναὸς μέλλει οἰκοδομηθῆναι. Εἶτα ὁ προσδεξάμενος ποιεῖ τὴν ἄνωθεν Ἀκολουθίαν ἐπὶ τῷ θεμελίῳ (σελ. 265).

Ὅταν δὲ ποιήσῃ τὴν καθιέρωσιν, πήγνυσι καὶ τὸν Σταυρὸν ὄπισθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, εὐτρεπισθέντος τινὸς ἀνωφεροῦς οἰκοδομήματος, λάκκον ἔχοντος, ἢ διὰ λίθων, ἢ διὰ σιδήρου, ἢ διὰ χαλκοῦ, ὡς ὁρᾶται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ἐπὶ Σταυροπηγίῳ·

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ προτυπώσας τὴν ῥάβδον τοῦ Μωυσέως εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρὸν τοῦ ἀγαπητοῦ σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ ἁγίασον τὸν τόπον τοῦτον, τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀχράντου ξύλου τοῦ Σταυροῦ, εἰς ἀποτροπὴν δαιμόνων καὶ παντὸς ἐναντίου, φυλάττων καὶ τὸν τόπον καὶ τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὰς ἐνοικούσας ψυχὰς τῶν ἐνταῦθα κατοικούντων· πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΘΕΜΕΛΙῼ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ ἡ ἀνείκαστος, ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς ὁ προαιώνιος, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως. Σοὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καὶ ἡ γῆ ἐθεμελειώθη, σὺ δὲ καὶ τὸν Σολομῶντα σοφίαν ἐδίδαξας καὶ τοὺς ἁλιεῖς Ἀποστόλους ἀνέδειξας, πνεῦμα σοφίας αὐτοῖς ἐμφυσήσας καὶ τὸ πῦρ τῆς Θεότητος οὐρανόθεν παρὰ τοῦ Πατρὸς καταπέμψας. Σὲ τοίνυν τὴν ἐνυπόστατον Σοφίαν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ ἐπικαλούμεθα ἐν τῇδε τῇ ὥρᾳ καὶ σοῦ δεόμεθα, Κύριε· ἔπιδε ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν καὶ ταχέως ἄγαγε ταῦτα εἰς αἴσιον πέρας. Τοῦ Γένους ἡμῶν πρόστηθι, τὴν Ἐκκλησίαν φρούρει, τοὺς διδασκάλους ἐν ἡμῖν ἐντίμους ἔχε καὶ δὸς αὐτοῖς τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον Σοφίαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἀοιδίμων εὐεργετῶν τῆς παιδείας τοῦ Γένους ἡμῶν καὶ τῶν μεγάλων διδασκάλων αὐτοῦ· μνήσθητι τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης αὐτῶν καὶ μὴ ἐπιλάθου τῆς αὐτῶν ἐπιποθήσεως καὶ τοῦ ζήλου ὑπὲρ τῆς παιδείας τοῦ Γένους ἡμῶν. Σὺ γὰρ εἶ ὁ δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ καὶ χορηγὸς πάσης σοφίας καὶ γνώσεως καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ἕνα τῶν λίθων καὶ χαράξας ἐπ' αὐτοῦ σταυρόν, τίθησιν αὐτὸν ἐν τῷ θεμελίῳ, λέγων·

Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΘΕΜΕΛΙΩ ΟΙΚΟΥ

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερευς τὴν Εὐχήν

Ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν ἐν συνέσει καὶ θεμελιώσας τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων, ἔπιδε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου *(τόνδε)* τὸν ἑλόμενον, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος σου, ἐγεῖραι οἶκον εἰς κατοικίαν καὶ τῷ κτίσματι αὐτὸν ἀνεγεῖραι· ἕδρασον αὐτὸν ἐπὶ τὴν στερεὰν πέτραν, ἥν, κατὰ τὴν σὴν θείαν ἐν Εὐαγγελίοις φωνήν, οὐκ ἄνεμος, οὐχ ὕδωρ, οὐχ ἕτερόν τι καταβλάψαι ἰσχύσει· εὐδόκησον αὐτὸν εἰς τέλος ἀχθῆναι καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ μέλλοντας κατοικεῖν, ἐκ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου ἐλευθέρωσον. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ' οὕτω τίθησιν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῷ θεμελίῳ τὸν πρῶτον λίθον, λέγων·

Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον ἐκλεκτόν, ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΘΕΜΕΛΙΩ ΠΑΝΤΟΣ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ

Ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ στερεώσας τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει καὶ τὴν γῆν θεμελιώσας ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, ὁ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἰκοδομήσας τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ταύτην ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως ἀσάλευτον ἑδράσας, αὐτὸς Κύριε, ὁ μέγας ἀρχιτέκτων καὶ δομήτωρ, προνοητής τε καὶ συντηρητὴς τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ εὐλόγησον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν. Ἐν τῷ σῷ ὀνόματι σήμερον θεμέλιον τίθεμεν καὶ τὴν σὴν δύναμιν πρὸς στερέωσιν αἰτούμεθα· οὐ γὰρ ἐπὶ τὴν ἄμμον τὸν κόπον ἡμῶν κτίζομεν, ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὴν ἄσειστον πέτραν θεμε-

λιοῦμεν, ἵνα ἐάν τε ἡ βροχὴ καταβῇ, ἐάν τε οἱ ποταμοὶ ἔλθωσιν, ἐὰν οἱ ἄνεμοι πνεύσωσι, ἐὰν ἡ γῆ σεισθῇ, μὴ πέσῃ οὐδ' οὐ μὴ σαλευθῇ. Εὐλόγησον ἐν εἰρήνῃ τὰ ἔργα ἡμῶν καὶ ἄγαγε ταῦτα εἰς αἴσιον πέρας, ὅτι οὐκ ἐν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ ἡ κατάσχεσις ἡμῶν, ἀλλ' ἐν τιμίῳ ἱδρῶτι καὶ ἐν προστασίᾳ ἔργων καλῶν· αὕτη ἡ μερὶς τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Σοῦ γὰρ ἀκούοντες, ταῦτα ἐν τῇ σῇ ἐργαζόμεθα δυνάμει, εἰς δόξαν σοῦ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ δημιουργικοῦ σου Λόγου καὶ τοῦ Ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ' οὕτω τίθησιν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῷ θεμελίῳ τὸν πρῶτον λίθον, λέγων ὡς ἀνωτέρω (σελ. 268).

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΚΑΙ ΛΗΞΕΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως, ὁ τὸν Σολομῶντα σοφίαν διδάξας καὶ διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ παναγίου Πνεύματος τοὺς ἁλιεῖς κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου, διδασκάλους καὶ Ἀποστόλους ἀναδείξας· σὺ Κύριε, ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἐνταῦθα διδασκόντων καὶ διδασκομένων τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ τὸ φῶς τὸ ἀΐδιον· δὸς αὐτοῖς πνεῦμα σοφίας, πνεῦμα συνέσεως· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ψυχῶν αὐτῶν εἰς τὸ εἰδέναι αὐτοὺς καὶ ποιεῖν τὸ θέλημά σου· υἱοὺς φωτὸς ἀνάδειξον αὐτούς, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντας καὶ αὐξανομένους διὰ τῆς ἄνωθεν σοφίας, πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας σου Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων ἐνδόξων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΕΝΑΡΞΕΙ ΠΑΝΤΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀῤῥήτῳ φιλανθρωπίᾳ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐπισκεψάμενος καὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις σου τὴν σὴν εὐλογίαν ἐπιχορηγήσας, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, ἔπιδε καὶ νῦν ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου *(τόνδε)*, τὸν ἑλόμενον ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος σου τραπῆναι εἰς ἐργασίαν πρὸς πορισμόν, καὶ εὐλόγησον αὐτόν τε καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Τήρησον αὐτὸν ἀνεπηρέαστον παντὸς κακοῦ, ἐπιδαψιλεύων αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἐνταῦθα ἐργαζομένοις εἰρήνην, ἀγάπην, ὁμόνοιαν καὶ δικαιοσύνην. Πάρεχε τῷ δούλῳ σου τούτῳ πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ κατεύθυνον τὰ διαβήματα αὐτοῦ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΕΝΑΡΞΕΙ ΠΑΝΤΟΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΕΡΓΟΥ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ γενόμενος καὶ τὰ ἡμέτερα ἐπιτηδεύματα ἐργασάμενος, ὁ καὶ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἀπὸ τῆς ἐργασίας καλέσας, ἵνα ταύτην εὐλογῶν ἁγιάσῃς, αὐτὸς Κύριε, ὁ πρῶτος ἐν ἡμῖν ἐργάτης καὶ τεχνουργός, εὐλόγησον ἡμᾶς καὶ τὰ ἔργα ἡμῶν ταῦτα, ὧν τῷ ὀνόματί σου καταρχόμεθα σήμερον, ἵνα ταῦτα ταχὺ καὶ αἰσίως εἰς πέρας ἀγάγωμεν. Φώτισον δὲ ἡμῶν τὴν διάνοιαν καὶ ἐνίσχυσον ἡμῶν τοὺς βραχίονας, ἵνα πάντοτε τὸ ἀγαθὸν πράττωμεν καὶ τὰ ἔργα τοῦ φωτὸς ἐργαζώμεθα, εἰς διακονίαν τοῦ λαοῦ σου καὶ εἰς δόξαν σὴν καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ἢ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δημιουργὸς καὶ κτίστης τοῦ παντός, ὁ προνοητὴς καὶ συντηρητὴς πάσης τῆς κτίσεως· τῷ γὰρ λόγῳ σου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματός σου πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν· σὺ ἀνοίγεις τὴν χεῖρά σου καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶσαν ψυχὴν εὐδοκίας καὶ δίδως τοῖς πᾶσι πνοὴν καὶ ζωὴν καὶ τὰ πάντα· εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὅτι ἔδωκας καὶ πάλιν ἡμῖν Δημοτικοὺς *(ἢ Κοινοτικούς)* ἄρχοντας. Ὑπὲρ τούτων δεόμεθά σου, Ἄρχον εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης Κριτά· σὺ ἔδωκας ἡμῖν ἄρχοντας κατὰ τὴν καρδίαν ἡμῶν, αὐτὸς δὲ δὸς αὐτοῖς ἄρχειν μετ᾽ ἐπιστήμης, συνέσεως καὶ δικαιοσύνης. Εὐλόγησον καὶ κατάστησον αὐτοὺς διακόνους εἰς τὸ ἀγαθὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως *(ἢ κώμης)* ταύτης καὶ τοῦ λαοῦ σου. Τὰς ὁδούς σου γνώρισον αὐτοῖς καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον αὐτοὺς καὶ ὁδήγησον αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἵνα πορευθῶσιν ἐν ἀκακίᾳ καὶ στῶσιν ἐν εὐθύτητι. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς ἡμῶν, ὁ τῷ σῷ κράτει συνέχων τὴν κτίσιν καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικῶν τὸν κόσμον, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ κυβερνῶν τὰ σύμπαντα καὶ ποιήσας πᾶν γένος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὁ σαρκὶ ἐπιδημήσας καὶ σκηνώσας ἐν ἡμῖν, ὁ περιάγων πόλεις καὶ κώμας καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας. Αὐτός, πανάγαθε Βασιλεῦ, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ καὶ ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους, οὓς ἐκάλεσας ψήφῳ τοῦ λαοῦ σου εἰς τὴν διακονίαν ταύτην. Ἀνάδειξον αὐτοὺς ἀξίους τῆς δωρηθείσης αὐτοῖς τιμῆς καὶ ἱκά-

νωσον αὐτούς, ἐν δυνάμει καὶ συνέσει πολιτεύεσθαι εἰς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῶν πόλεων, ἐν αἷς κατεστάθησαν τοπικοὶ ἄρχοντες. Τήρησον αὐτοὺς ἀπειράστους κακῶν καὶ ἀνεπιλήπτους ἐν τῇ χρηστῇ διοικήσει τῶν κοινῶν καὶ κατάστησον αὐτοὺς τιμίους ἐργάτας τοῦ ἀγαθοῦ, ἐπιτελοῦντας εὐόρκως τὰ αὐτῶν καθήκοντα, εἰς προαγωγὴν ἔργων πολιτισμοῦ καὶ προόδου ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΕΓΚΑΙΝΙΟΙΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Πάντα γὰρ ὅσα ἠθέλησας ἐποίησας ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις. Σὺ τὴν θάλασσαν ἔκτισας καὶ τὴν γῆν ἐστερέωσας ἐπὶ τῶν ὑδάτων· ἀνέῳξας ἐπὶ τῶν ὀρέων πηγὰς καὶ ἐν μέσῳ πεδίων ποταμούς. Σὺ σκοτεινὸν ὕδωρ συνάγεις ἐν νεφέλαις ἀέρων καὶ ἐκχέεις αὐτὸ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ ἐκ τῶν ὑπερῴων σου ποτίζεις τὰ ὄρη. Ἡ φωνή σου ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, ὡς βροντὴ κυμαινούσης θαλάσσης. Αὐτὸς δὲ καὶ ἐν Ἰορδάνῃ ἡγίασας τὰ ὕδατα καὶ ἔθου τὴν ἀναγέννησιν ἡμῶν δι᾽ ὕδατος καὶ πνεύματος. Αὐτὸς δὲ καὶ διέρρηξας πέτραν ἐν ἐρήμῳ καὶ ἐρρύησαν ὕδατα καὶ ἐκόρεσας τὸν λαόν σου ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ καὶ ἐν Μερρᾷ τὰ πικρὰ ὕδατα εἰς γλυκέα μετέστρεψας καὶ διψῶντα τὸν λαόν σου ἐπότισας. Ἐπάκουσον ἡμῶν, Κύριε, καὶ ὡς ὑετὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ κατάπεμψον ἡμῖν τὴν εὐλογίαν σου. Εὐλόγησον ἡμᾶς καὶ τὰ εἰρηνικὰ ταῦτα τῶν χειρῶν ἡμῶν ἔργα καὶ τῷ προστάγματί σου, ὡς ὅτε τὸν κόσμον ἐποίεις, συναχθήτω τὰ ὕδατα ταῦτα εἰς συναγωγὴν μίαν· ὕδατα μὲν εἰς ἀπώλειαν ἄχρι τῆς σήμερον ἐγένοντο· ὕδατα δὲ εἰς εὐημερίαν τοῦ λαοῦ σου εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον ἔσονται. Τότε δὴ χαρήσεται τὰ πεδία καὶ πιανθήσονται αἱ ἔρημοι καὶ πᾶν ὄρος ἔσται εἰς ὁδὸν καὶ πᾶσα τρίβος εἰς βόσκημα καὶ ἡ πετρώδης εἰς ἕλη ὑδάτων καὶ ἡ διψῶσα γῆ ἐν ὑδραγωγοῖς· καὶ

ἀναθήσεται εἰς τὴν ἄνυδρον κέδρος καὶ πύξος καὶ μυρσίνη καὶ κυπάρισσος καὶ λεύκη· καὶ ἀγαλλιάσονται οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς καὶ συστήσουσι πόλεις κατοικεσίας καὶ σπεροῦσιν ἀγροὺς καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ ἔσται τοῦ ἐλέους σου, Κύριε, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ. Σὺ γὰρ εἶ ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, ὁ διδοὺς ἡμῖν τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν τὸ ἁλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ σοὶ τὴν δέησιν προσάγομεν καὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΕΥΛΟΓΗΣΕΙ ΝΕΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἐν οὐρανῷ τῷ θρόνῳ ἐποχούμενος, ἐν γῇ δὲ πεζῶς περιαγαγὼν τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας, εἰς δὲ τὴν ἁγίαν Πόλιν μικρὸν πρὸ τοῦ ἑκουσίου Πάθους ἐπὶ πώλου ὄνου καθεζόμενος εἰσελθών· αὐτὸς Δέσποτα, εὐλόγησον καὶ τὸ ὄχημα τοῦτο καὶ δὸς τῷ δούλῳ σου *(τῷ δεῖνι)*, ἵνα πορεύηται τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ καὶ τελειώνῃ τὸν δρόμον αὐτοῦ καὶ τὴν διακονίαν, ἀλώβητος καὶ χαίρων. Τὸ γὰρ τὸν δρόμον τελέσαι, οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ· διόπερ καὶ δεόμεθά σου, δὸς ἡμῖν Ἄγγελον φωτεινόν, ἵνα πορεύηται ἔμπροσθεν ἡμῶν, ῥυόμενος ἡμᾶς, ἢ ἐν νυκτὶ ἢ ἐν ἡμέρᾳ, ἀπὸ παντὸς κακοῦ καὶ ἵνα, Πνεύματι Θεοῦ ἀγόμενοι, τρέχωμεν καλῶς καὶ μὴ εἰς κενὸν κοπιῶμεν. Σὺ γὰρ εἶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΕΠΙ
ΕΓΚΑΙΝΙΟΙΣ ΠΛΟΙΟΥ

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Διάκονον τὸ Εὐλόγησον, Δέσποτα, *καὶ τὸν Ἀρχιερέα τό·*

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Χορὸς ἀποκρίνεται τὸ Ἀμὴν *καὶ ψάλλει τὰ ἑπόμενα Τροπάρια·*

Ἦχος πλ. δ'

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῶν Ἁγίων σου, τῶν χειρῶν ἡμῶν τὰ ἔργα κατεύθυνον καὶ σοὶ εὐαρεστεῖν ἐν πᾶσιν, ἡμᾶς καταξίωσον.

Ἅγιε Νικόλαε, σὲ προστάτην πάντες ἔχομεν, τὴν εὐρύχωρον οἱ πλέοντες θάλασσαν· ἡμῶν τὰ ἔργα καὶ τὸν βίον, ἐν πᾶσιν εὐλόγησον.

Δόξα... Καὶ νῦν...

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ταῖς λιταῖς τῆς Θεομήτορος, τῶν χειρῶν ἡμῶν τὰ ἔργα κατεύθυνον· καὶ γὰρ τὸν ὕμνον τῶν Ἀγγέλων, εἰς σὲ ἀναμέλπομεν.

Ἅγιος ὁ Θεός..., *ὡς συνήθως κ.λπ. κατὰ τὴν τάξιν, μεθ' ὅ·*

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Στίχος· Οἱ καταβαίνοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὸ Ἀνάγνωσμα *(κεφ. κζ΄ 2-8)*.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐπιβάντες πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως, τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. Κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη σοι.

Ὁ Χορός· Ἀλληλούια *(γ΄)*.

Ὁ Διάκονος·

Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα *(κεφ. ε΄ 1-3)*.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι τῷ Ἰησοῦ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην τῆς Γεννησαρέτ καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα, παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός, καθ' ἑκάστην δέησιν· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ διαφυλάττεσθαι τὸ πλοῖον τοῦτο στερεόν τε καὶ ἀσινὲς ἐν τῷ ἔχειν αὐτὸ κυβερνήτην τε καὶ οἰκιστὴν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν Χριστόν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν ἐν θαλάσσῃ καλῶς πλεόντων καὶ μακρόθεν ἐμπορευομένων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ὡς ἀνωτέρω σελ. 196, τὴν καθαγιαστικὴν Εὐχὴν καὶ τὴν Εὐχὴν τῆς Κεφαλοκλισίας, καὶ ψάλλει τὰ κάτωθι Τροπάρια·

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου,

νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Τῶν σῶν δωρεῶν ἀξίους ἡμᾶς ποίησον, Θεοτόκε Παρθένε, παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν καὶ παρέχουσα ἰάματα τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι τὴν εὐλογίαν σου, ἄχραντε.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεύς·

Σὲ Κύριε, δοξάζομεν, τὸν παντοκράτορα καὶ παντεχνίτην δημιουργόν, ὃν ὑμνεῖ καὶ δοξάζει πᾶσα ἡ κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας. Σὺ γὰρ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· σὺ διεχώρισας ἀναμέσον τῆς ξηρᾶς καὶ ἀναμέσον τοῦ ὕδατος καὶ ἐκάλεσας τὴν ξηρὰν γῆν καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσας θαλάσσας. Δοξάζομέν σε τὸν παντοδύναμον Δημιουργὸν καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ ἀγαθῷ καὶ φιλανθρώπῳ Δεσπότῃ. Διὸ καὶ ἡμεῖς σήμερον τὰ ἐγκαίνια τοῦδε τοῦ πλοίου τελοῦντες, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Κύριε ὁ Θεός, ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος, ὁ τοῦ παντὸς κυβερνήτης, ἐλθὲ μεθ᾽ ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ γενοῦ τῆς νηὸς ταύτης κυβερνήτης καὶ οἰκιστὴς καὶ τῶν μελλόντων πλέειν ἐν αὐτῇ συμπλωτὴρ καὶ προστάτης. Αὐτός, φιλάνθρωπε Σωτὴρ ἡμῶν, καὶ τὸ νεοπαγὲς τοῦτο πλοῖον εὐλόγησον, ὅσα αὐτοῦ ἐστιν ἐν τῇ πρώρᾳ καὶ ἐν τῇ πρύμνῃ καὶ ἐν τῷ κύτει, τὴν τρόπιν καὶ τὸ πηδάλιον, τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἕλικας, τὰς ἁρμογὰς καὶ τὰ ὑποζώματα, τὰ καταστρώματα καὶ τοὺς ἱστοὺς καὶ ταῦτα πάντα ἀσινῆ τε καὶ ἀρραγῆ διατήρησον. Κύριε τῶν Δυνάμεων, διάταξον τοῖς Ἀγγέλοις τοῖς ἐπὶ τὰς τέσσαρας τῆς γῆς γωνίας ἑστῶσι καὶ τοὺς τέσσαρας κρατοῦσιν ἀνέμους, ἵνα μήποτε ἀδικήσωσι τὴν θάλασσαν, ἐφ᾽ ἣν ἂν μέλλῃ πλέειν τὸ πλοῖον τοῦτο, διαφύλαξον δὲ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰ πληρώματα αὐτοῦ καὶ δὸς αὐτοῖς φύλακα Ἄγγελον ἀγαθὸν καὶ εἰρηνικόν. Ναί, Κύριε, ποίησον μεθ᾽ ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πάντων πλούσια τὰ ἐλέη σου, ὅτι σὺ δαψιλῶς παρέχεις πᾶσι τοῖς

ἐπικαλουμένοις σε ἐν πίστει τά τε πνευματικὰ καὶ ὑλικὰ ἀγαθά σου, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χρηστότητος καὶ τῆς χάριτος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ δεδοξασμένος εἶ σὺν καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶθ' οὕτως ἡ συνήθης Ἀπόλυσις, ἐν ᾗ ἐν τέλει μνημονεύομεν τοῦ προστάτου τῶν ναυτιλλομένων ἁγίου Νικολάου.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΠΙ

ΕΓΚΑΙΝΙΟΙΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Διάκονον τὸ Εὐλόγησον, Δέσποτα *καὶ τὸν Ἀρχιερέα τὸ*

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Χορὸς ἀποκρίνεται τὸ Ἀμὴν *καὶ ψάλλει τὰ συνήθη.*

Ἦχος πλ. δ΄

Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν...

Ἦχος πλ. δ΄

Ἅγιοι Ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί, ἐπισκέψασθε τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε ἡμῖν.

Δόξα... Καὶ νῦν...

Παναγία Θεοτόκε, Παρθένε...

Ἅγιος ὁ Θεὸς... *(γ΄).*

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης Προκείμενον

Οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σιὼν καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

Στίχος Ηὐδόκησαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λίθους αὐτῆς.

Ὁ Διάκονος Σοφία.

Ὁ Ἀναγνώστης

Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὸ Ἀνάγνωσμα *(κεφ. ε´ 12-16)*.

Ὁ Διάκονος Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διὰ τῶν χειρῶν τῶν Ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος· τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου τοῦ Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

Ὁ Ἀρχιερεύς Εἰρήνη σοι.

Ὁ Χορός Ἀλληλούια *(γ´)*.

Ὁ Διάκονος

Σοφία. Ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεύς Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἀρχιερεύς

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα *(κεφ. ε´ 1-9)*.

Ὁ Διάκονος Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ Προβατικῇ, κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειραι, ἆρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἦρε τόν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει.

Ὁ Χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς καθ' ἑκάστην δέησιν· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης... Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου... Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι ἡμῖν πλουσίαν τὴν θείαν χάριν ἐν τοῖς ἔργοις ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι ἡμῖν τὸν Θεὸν ἡμῶν συνεργὸν καὶ ἀντιλήπτορα, ἐν οἷς κατὰ τὸν θεῖον αὐτοῦ φωτισμὸν πράττομεν ἀγαθοῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ εὐαγοῦς ἱδρύματος τούτου, τῶν ἱδρυτῶν αὐτοῦ καὶ τῶν εὐεργετῶν καὶ πάντων τῶν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ εἰσενεγκόντων ὑπὲρ τῆς συστάσεως αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῶν συγκροτούντων τὴν διοίκησιν τοῦ ἱδρύματος τούτου καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ διακονούντων καὶ δια-

κονουμένων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς... Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον... Τῆς Παναγίας ἀχράντου...

Ὁ Ἀρχιερεύς· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεύς, ὡς ἀνωτέρω σελ. 196, τὴν καθαγιαστικὴν Εὐχὴν καὶ τὴν Εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας, καὶ ψάλλει τὰ κάτωθι Τροπάρια·

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ σταυροῦ σου πολίτευμα.

Τῶν σῶν δωρεῶν ἀξίους ἡμᾶς ποίησον, Θεοτόκε Παρθένε, παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν καὶ παρέχουσα ἰάματα τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι τὴν εὐλογίαν σου, ἄχραντε.

Ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχήν·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ ποιμήν, ὁ τὰ σωματικὰ καὶ ψυχικὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων ἰώμενος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζητήσῃς καὶ σώσῃς τὸ ἀπολωλός, ὁ τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους πρὸς σεαυτὸν καλῶν καὶ ἀναπαύων, ὁ τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν ἀνορθῶν καὶ τοῖς πτωχοῖς εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην· αὐτός, Κύριε, ἐπισκίασον ἡμᾶς τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, ἐν τῷδε τῷ τοῦ ἐλέους καταστήματι καὶ τῷ τῆς ἀγάπης πανδοχείῳ. Τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν εὐλογίαν χάρισαι πᾶσιν ἡμῖν, τοῖς τε διακόνοις τοῖς ἐν τῷδε τῷ οἴκῳ καὶ πᾶσι τοῖς εἰς θεραπείαν τοῦ λαοῦ σου τεταγμένοις· ἵνα τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρωμεν πάντοτε, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ ὑπερενδόξου ὀνόματός σου, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀνάρχου σου

Πατρὸς καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ Ἀπόλυσις ὡς συνήθως, ἐν τέλει τῆς ὁποίας γίνεται μνεία τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ ἰαματικοῦ Παντελεήμονος...

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ «ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ»
ΣΥΝΤΑΧΘΕΝ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΤΥΡΟΛΟΗΣ ΚΑΙ ΣΕΡΕΝΤΙΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΤΥΠΩΘΗ
ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2004
ΕΙΣ ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΓΙΑ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΔΑΒΑΚΗ 18, 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 2310 754 254 - FAX: 2310 754 558

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΟΡΑΡΟΣ